

Mục Lục

- 1 **Hình bìa** • Danny Nguyen
- 3 **Quan điểm** • Cộng sản Việt Nam đang chờ được giải thể
- 4 **Thông báo - Thư mời**
- 7 **Xã luận** • Nhân Quyền Cho Việt Nam
- 9 **Bình Luận Thời sự**
 - Lược ghi phiên tòa xét xử nhóm Liên Minh Dân Tộc Việt Nam • Kẻ tội đồ không chỉ MaSan
- 13 **Chủ đề** • Quê hương kỷ niệm và chuyến vượt biển kinh hoàng • Thuyền Nhân • Người vượt biển
- 27 **Phiếm luận** • Trời ơi là trời
- 28 **Tin Tức** • Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng
 - Tin Hòa Lan • Tin Thế Giới • Tin Việt Nam
- 37 **Truyện ngắn** • Ngàn ánh dương rực rỡ
 - Vượt ngục • Như chuyện thần tiên
- Góc bạn trẻ** • Căn tính di dân 1975- 2015...
- 47 **SuDoKu**
- 48 **Truyền thông xã hội dân sự**
 - Thơ** • Trần Trung Đạo • Hoài Tâm Niệm
 - Trangđài • Trương Phong Ba • Mên Thụy
- 51 **Quảng cáo**
- 52 **Vui cười**
- 53 **Lời tòa soạn**
- 54 **Nhạc** • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San
Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese
Vluchtelingen in Nederland
www.congdonghoalan.com
ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS
Van Der Hagenstraat 711-
6717DK - Ede
Nederland
Email: vietbaohoalan@yahoo.com
Telefoon: +31 (0)318640625

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

Chủ nhiệm & Chủ bút
Nguyễn Quang Kế

Thủ Quỹ
Lê Thanh Sơn

Kỹ thuật
Danny Nguyen

Phát hành
Nguyễn Hữu Phước

&
Với sự cộng tác của

- Bạch Mai • Đinh Ngọc Hiền • Đăng An
- Đỗ Văn Bùi • Hoài Tâm Niệm
- Vành Khuyên • Lê Quang Kế
- Miên Thụy • Lãng Du
- Nguyễn Đắc Trung • Ngô Thụy Chương
- Nguyễn Quyết Thắng • Trần Văn Thắng
- Tiểu Yến Tử • Ông Năm Chuột • Trúc Hà
- Ty Na • Trần Quốc Hiền • Nguyễn Lê Hồng Hưng • Hữu Phước
- Nguyễn Hoàng Nguyên
- Topa • Nguyễn Hiền • Võ Đức Tiến
- Thao De Wit • Ý Nga • Trangđài Nguyễn

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tinh cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

CỘNG SẢN VIỆT NAM ĐANG CHỜ ĐƯỢC GIẢI THỂ

44 năm sau ngày quốc hận 30/04/1975, tình trạng đất nước Việt Nam hiện nay đang ở trong tình trạng vô quân, vô pháp và vô minh bởi những kẻ cầm quyền lèo lái con thuyền đất nước đang cùng đường bí lối, bế tắc trên mọi phương diện. Chế độ csVN mạt rệp đến mức giờ đang ăn chung mâm, ngủ chung giường với bọn côn đồ - xã hội đen như là cứu cánh cuối cùng trước khi hệ thống cầm quyền tan rã.

Victor Hugo từng nói: “Khi chế độ độc tài là thực tế, cách mạng (sẽ) trở thành quyền lợi”. Thật đúng như vậy, chúng ta hãy nhìn các nước cộng sản còn sót lại trên thế giới từ Cuba, Bắc Hàn, Trung cộng, Việt cộng... đều duy trì chế độ độc tài, áp bức để độc quyền cai trị, trục lợi, quan chức cộng sản thì sống xa hoa như vua chúa, còn để mặc cho đại đa số dân chúng sống trong đói khổ, nghèo nàn, lạc hậu..v.v... Đây chính là thời điểm chín mùi để người dân Việt Nam tổng nổi dậy để làm một cuộc cách mạng đòi quyền sống, quyền làm người, đòi quyền làm tròn bổn phận và trách nhiệm của một công dân Việt Nam thực thụ, chống hành vi bán nước của Việt cộng và hành động xâm lăng bờ cõi, lãnh thổ Việt Nam của Trung cộng.

Các cuộc biểu tình của người dân quốc nội chống Luật Đặc Khu Bán Nước cho Tàu và luật An Ninh Mạng, dù đã bị csVN đàn áp, đánh đập, bắt bớ và máu người dân đã đổ vì lòng yêu nước và lẽ phải, nhưng phải nói rằng chính csVN đã trao cơ hội và là giọt nước tràn ly để người dân đồng lòng vùng lên bẻ gãy gông cùm, xiềng xích, làm một cuộc biểu dương sức mạnh, để tự quyết định vận mạng của chính mình. Và cũng chính lúc này đây lần ranh chiến tuyến giữa Việt cộng thiểu số và đa số người Việt Quốc Gia đã trở nên rõ ràng, chính tà phân minh hơn bao giờ hết. Những người Việt mang dòng máu Lạc Hồng đang có mặt khắp năm châu, trong thời khắc lịch sử của vận mệnh quốc gia và sự trường tồn của dân tộc, cũng đang làm tròn bổn phận và trách nhiệm công dân của mình với đất nước với các cuộc biểu tình chống csVN khắp thế giới.

Bốn triệu người Việt hải ngoại chính là lực lượng đối trọng với bốn triệu đảng viên cộng sản trong nước, và họ đang chiếm thế thượng phong về quốc tế vận, áp lực csVN về chính trị, ngoại giao, kinh tế và yểm trợ tối đa đồng bào quốc nội trong cuộc đối đầu trực diện với bạo quyền csVN. Đồng bào hải ngoại thật sự ấm lòng khi biết được ở quốc nội, không chỉ những nhà đấu tranh dân chủ, giới trí thức, mà hầu như tất cả các giới: nam, phụ, lão, ấu, các thành phần xã hội như: tiểu thương, sinh viên, học sinh, công nhân, ngư dân, nông dân..v.v... hồi tháng 6 năm 2018, đều đồng lòng xuống đường chống Luật Đặc khu bán nước và Luật An Ninh Mạng bịt miệng người dân của csVN.

Một cái cây đã mục ruỗng gốc rễ thì có tưới nước bón phân nó cũng chẳng thể sống. Cây đó cần phải chặt bỏ cho dù là cây trăm tuổi. Một chế độ thối nát tận gốc rễ thì có tưới cả biển niềm tin cũng chẳng thể thay đổi, mà chế độ đó cần phải bị thay thế. Không thể làm trái quy luật. Niềm tin lúc này chính là toàn dân Việt Nam hãy vững tin, mạnh dạn đứng lên Đáp Lời Sông Núi để thực thi trách nhiệm và bổn phận công dân khi đất nước đang lâm nguy.

Chúng ta có thể vững tin trong một ngày không xa nữa ngày quốc hận 30 tháng Tư sẽ sớm kết thúc để đưa cả dân tộc Việt Nam sang một trang sử mới.

Trần Quốc Hiền

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands
Van Der hagenstraat 711-6717DK Ede- Nederland, Tel: +31(0)318640625
IBAN: NL 16 INGB 00015086 64 t.n.v AVVN
www.congdonghoalan.com E- mail : quangkenguyen@hotmail.com

Ede ngày 4.4.2019

Thư mời tham dự biểu tình

Ngày Quốc Hận 30 tháng 4

Kính thưa

- Quý đại diện Tôn giáo
- Quý tổ chức đoàn thể, đảng phái
- Quý đồng hương.

Sau 44 năm ngày mà cộng sản xâm chiếm Miền Nam, đã gây ra bao cảnh tang thương, gia đình ly tán, nhà cửa ruộng vườn đã bị cướp về tay chính quyền... vì thế có đến hàng vạn đồng bào đã trốn ra đi tìm con đường để sống, và có biết bao con người đã kém may mắn vùi thân trên sóng biển mênh mông, thương tiếc thay ngày lịch sử cho Miền Nam là ngày Quốc Hận.

Và sau 44 năm nhà cầm quyền CS đã không làm cho nước giàu dân mạnh như sự tuyên truyền mà ngược lại đã đưa đất nước gần đến chỗ diệt vong, bởi vì muốn giữ ngôi vị độc đảng, chúng đã bán đất, dâng biển, hợp tác toàn diện với nhiều dự án trọng tâm như xây dựng 3 đặc khu hay mở rộng đường cao tốc xuyên quốc gia đến Trung Quốc, áp dụng luật an ninh mạng, sử dụng đồng nhân dân tệ ở 7 tỉnh phía bắc, tất cả những dự án trên sẽ làm cho an ninh Quốc Gia hoàn toàn bị động và trở nên thất thủ là chuyện tất nhiên khi mà giặc phương bắc thực hiện mộng xâm lăng hay đồng hóa nước Việt ! Với tinh thần người Việt quốc gia tỵ nạn cộng sản, chúng ta cùng hướng về quê hương, đồng hành cùng Quốc Nội quyết tâm lên tiếng bày tỏ phản đối những bất công nêu trên.

Vi vậy Ban Chấp Hành Cộng Đồng VNTNCS /HL trân trọng kính mời quý đồng hương dành chút thời gian cùng đến tham dự buổi biểu tình vào lúc

14 giờ đến 16 giờ ngày 28/4/2019 (ngày Chủ nhật)

**Tại : Trước Tòa đại sứ Việt Cộng
Javastraat 1- 2585 AA -Den Haag**

Sự hiện diện của quý đồng hương là tiếp sức cho tinh thần đấu tranh của các tổ chức, đảng phái đang ra sức vận động tự do dân chủ cho Việt Nam, cho đại cuộc với một tinh thần đấu tranh bất bao động. sẽ khiến cho nhà cầm quyền cộng sản run sợ trước làn sóng dư luận, bạn bè và truyền thông quốc tế bởi " lòng dân, ý dân là trên hết "? đảng cộng sản cũng chỉ là một danh xưng, làm phương tiện cứu cánh để hoạt động, một tập hợp ít người và nay đảng cộng sản không còn là niềm tin tưởng với vai trò lãnh đạo đất nước thì tại sao chúng ta không lên tiếng ?

Trân trọng kính chào và hẹn gặp lại.

T/m BCH/CĐVNTNCS/HL

Nguyễn Quang Kế
Chủ tịch

Tổ Quốc - Danh Dự - Trách Nhiệm

Mùa Quốc Nạn điếm danh quân số

Trời đã bước vào tháng 4 , mùa quốc hận lại về , số đời ghi vào đậm nét thêm một năm vong quốc ! 44 năm chúng ta những người lính bị bức tử oan khiên , một thời gian khá dài cho sự chịu đựng bao mất mát , đắng cay bao nhục nhã ... nhưng chúng ta không quy lụy quy hàng bạo lực , bằng mọi cách vươn lên , vượt thoát khỏi nanh vuốt bọn vong nô CSVN bán nước .

Bây giờ và ở đây xứ sở của sự tự do an bình , xin có đề nghị chúng ta tự đặt câu hỏi trong tin thần trách nhiệm , tự vấn sau bao năm tha hương tỵ nạn , tự thân chúng ta đã và đang làm được những gì cho tổ quốc Việt Nam thân yêu mà cách đây mấy mươi năm ít nhất một lần chúng ta thề bảo vệ ! Xin nhấn mạnh là chúng tôi không dám khẳng định là quý vị đã không làm được gì ... mà chỉ muốn khơi lại dấu ấn trong tâm những ai đã một thời khoát áo nhà binh và cho đến nay vẫn còn ít nhiều vương vấn với màu áo ấy ?

Năm xưa , thời đầu thập niên 90 một số anh em cùng tâm huyết quy tụ lại cùng góp công góp sức gây dựng lên một tổ chức mong kết hợp được nhiều giới trong CĐVNTNCS có tên : Gia đình quân cán chính VNCH / HL . Mục đích tạo tình đoàn kết với các tổ chức quốc gia , hợp tác hỗ trợ sinh hoạt CĐVNTNCS/HL để cùng nhau bảo tồn văn hóa dân tộc , tạo uy tín bảo vệ danh dự khối người Việt tỵ nạn CSVN , chống đảng độc tài CSVN ...

Thời gian khởi đầu rất vui vì đồng anh em tham dự , tinh thần anh em lên rất cao , nhưng dần dần vắng bóng mà không báo lý do !

Sau mấy mươi năm sinh hoạt trong cộng đồng tỵ nạn chúng tôi được biết trong xứ sở Hòa Lan chúng ta tuy nhỏ bé nhưng có đầy đủ các quân binh chủng VNCH hiện diện như : Bộ binh , nhảy dù , TQLC , BĐQ , KQ, HQ, ĐPQ , NQ , BK, TS , QC , CSQG, XDNT... nếu gom đủ chúng ta có quân số của một tiểu đoàn + , từ cấp nhỏ nhất đến cấp đại tá . Nhưng điều đáng buồn là chúng ta chưa có lần nào tập hợp được 1/3 quân số , tại sao ? Dù thế nào thì chúng ta cũng có một thời cùng chiến tuyến , không quân gian nguy thề bảo vệ non sông , nay nước mất nhà tan , mang thân lưu lạc xứ người , cùng chung thân phận lưu đày sao không còn nghĩ đến chút tình đồng đội ngày xưa ?

Trong chúng ta người trẻ nhất cũng đã trên 60 tuổi đời , thời gian không chờ không đợi một ai , chần chờ gì mà không cố gắng đến với nhau một đôi lần trong buổi xế chiều ánh nắng sắp khuất ở cuối chân trời !

Chúng tôi ban chấp hành GĐQCCVNCH/HL không áp dụng thẻ hội viên trong hội , không buộc quý anh em đóng niên liễm như anh em BCH , chỉ mong anh em hiện diện trong các buổi sinh hoạt hàng năm của GĐQCC để chúng ta gặp nhau điếm danh xem ai còn ai vắng , hoặc đau yếu vì tuổi già và từ đó mình có thể đến thăm hỏi , an ủi nhau cho vui nổi buồn xa xứ !

Xin đừng chờ đến khi nghe tin để đến thấp nén hương vĩnh biệt hay làm dấu thánh giá tiễn đưa... thì đau lòng lắm mà người nằm yên đó chẳng có sự cảm thông nào giữa tình huynh đệ chi binh .

Rất mong quý niên trưởng , quý chiến hữu cảm thông được cùng những gom nhặt vụn vặt trong niềm đau và nỗi buồn mùa quốc nạn !

Thân kính ,

Miền đất thấp Hòa Lan , 02-04-2019

KQ Trần Văn Thắng

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT ÂU CHÂU
Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan
CHÙA VẠN HẠNH

Sumatraweg 350, 1335 JM Almere Buiten, tel. 036-5257067
Banknummer: NL79INGB0005030958 t.n.v. Stichting VBSN te Almere
Website: <http://www.vanhanhpagode.nl>

Almere, ngày 4 tháng 4 năm 2019

THƯ MỜI LỄ PHẬT ĐẢN NĂM 2019

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

Kính thưa quý Đồng hương và quý Phật tử,

Đức Phật Thích Ca, sau 49 ngày đêm thiền tọa dưới cội bồ đề, Ngài thấy rõ được quang đời quá khứ của mình, thấy được bản thể của vũ trụ và nguyên nhân cấu tạo vũ trụ cũng như thấy rõ nguồn gốc của đau khổ và Ngài đã tìm ra phương pháp dứt trừ đau khổ. Ngay khi chứng quả Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác, Đức Phật đã tuyên bố: "Ta là Phật đã thành, chúng sanh là Phật sẽ thành", câu nói đó không những đã mở đường khai ngộ cho tất cả chúng sanh mà còn nói lên tính bình đẳng và đạo từ bi Đức Phật truyền dạy cho chúng ta.

Để kỷ niệm ngày Đản sinh của Đức Bổn Sư, Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan sẽ cử hành **ĐẠI LỄ PHẬT ĐẢN** PL.2563 vào ngày **chủ nhật 12-5-2019** tại Chùa Vạn Hạnh, Sumatraweg 350, 1335 JM Almere Buiten. Buổi lễ sẽ được sự quang lâm chứng minh của Hòa Thượng Thích Như Điển, Đề Nhị Chủ Tịch Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu.

Nguyện cầu hồng ân Chư Phật gia hộ quý vị và gia quyến thân tâm thường an lạc. Cầu chúc cho giáo Hội quê nhà sớm thoát cơn Pháp nạn, cho đất nước Việt Nam giữ vững nền độc lập, chủ quyền lãnh thổ lãnh hải và cho dân tộc Việt Nam sớm được an cư lạc nghiệp trong tự do dân chủ.

Nam Mô Hoan Hỷ Tạng Bồ Tát Ma Ha Tát

T/m Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan

Hội Trưởng,

Hòa Thượng Thích Minh Giác

CHƯƠNG TRÌNH LỄ PHẬT ĐẢN NĂM 2019

Ngày Chủ nhật 12-5-2019 (nhằm ngày 8 tháng 04 âm lịch)

- 10 giờ 00: Phật tử tề tựu;
- 10 giờ 30: Thuyết Pháp;
- 11 giờ 30: **Cử hành Đại Lễ Phật Đản;**
- 12 giờ 15: Đạo từ chư Tôn Đức ;
- 12 giờ 30: Cúng chư tiên linh thổ tại Chùa (kính mời thân nhân có mặt);
- 13 giờ 00: Cúng dường Trai Tăng;
- 13 giờ 10: Phật tử và Đồng hương thọ trai;
- 13 giờ 10: Văn nghệ cúng dường;
- 16 giờ 00: Chấn tế cô hồn;
- 17 giờ 00: Hoàn mãn.

Xã luận

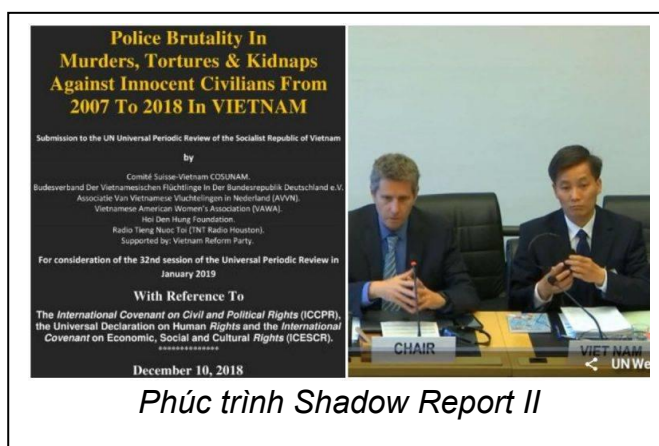
Nhân quyền cho Việt Nam

Nguyễn Ngọc Bảo

PHÚC TRÌNH SHADOW REPORT II ĐÃ GỬI ĐẾN ICCPR

• **Shadow Report II: yêu cầu áp dụng các biện pháp chế tài đối với cán bộ CSVN trách nhiệm các vụ giết người và hành vi tra tấn tại Việt Nam.**

Ủy Ban Nhân Quyền Liên Hiệp Quốc về việc thực thi Công Ước Quốc Tế về Quyền Chính Trị và Dân Sự (International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR) khóa 125, đã tổ chức phiên điều trần vào hai ngày 11 và 12 tháng 3, 2019 vừa qua tại Geneva. Mục tiêu của phiên điều trần này là để khảo sát về tiến trình thực thi Công ước chính trị và dân sự của nhà cầm quyền CSVN và một số quốc gia khác.

Phúc trình Shadow Report II

Phái đoàn CSVN được cầm đầu bởi ông Nguyễn Khánh Ngọc, Thứ trưởng Bộ Tư pháp đã được gọi qua Geneva nhằm phúc đáp các câu hỏi về 27 vấn đề nêu ra bởi nhóm chuyên viên Liên Hiệp Quốc.

Khóa họp ICCPR năm này khác với khóa họp năm 2018, vì nhóm khảo sát gồm những chuyên viên độc lập. Họ là những người hoạt động năng nổ khắp thế giới về các lãnh vực nhân quyền, lao động, tự do ngôn luận, pháp lý, bảo vệ trẻ em, chống buôn người, chống tra tấn, án tử hình, việc thực thi các công ước trong khuôn khổ hiến pháp quốc gia,...

Dân biểu Geneve, ông Rolin Wavre (phải) thuộc Ủy Ban COSUNAM tiếp chuyện cùng ông Yadh Ben Achour, thành viên Ủy Ban Nhân Quyền LHQ trong cuộc điều trần hôm 11/3/2019. Ảnh: Ủy Ban COSUNAM

Đây chỉ là lần thứ ba phía CSVN phúc trình, sau khi tham gia Công Ước ICCPR vào năm 1982, trong khi Công Ước khuyến cáo là phải có một bản phúc trình đầy đủ về mọi lãnh vực của ICCPR và các chi tiết về việc thực thi (mức hiệu quả, các con số thống kê khả tín,...) Về phía các đoàn thể Việt Nam, đã có sự tham gia của phái đoàn Ủy ban Bảo vệ Quyền Làm Người, BPSOS, Đảng Việt Tân, và hơn 30 người Việt Nam đến từ Hoa Kỳ, nhiều quốc gia tại Âu Châu, cũng như tại Thụy Sĩ. Tại địa phương, một phái đoàn của Ủy Ban Thụy Sĩ-Việt Nam (COSUNAM) gồm Dân biểu thị xã Geneve ông Rolin Wavre, ông Nguyễn Tăng Lũy Tổng thư ký Ủy ban.

Trước khi buổi khảo sát diễn ra trong khóa ICCPR 125, các phái đoàn NGO quốc tế như Amnesty International, Hội Luật Gia,... các tổ chức Việt Nam cũng đã gửi hồ sơ phản biện đến Ủy Ban Nhân Quyền Liên Hiệp Quốc (Human Rights Committee).

Riêng 6 tổ chức gồm Hội Đền Hùng, Hội Phụ Nữ tại Houston, Chương Trình Radio CTM Houston, Liên Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Đức, Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn CS tại Hòa Lan, Ủy Ban Thụy

Sĩ-Việt Nam (COSUNAM) với sự hỗ trợ của Đảng Việt Tân đã gửi đến ICCPR một bản phúc trình mang tên Shadow Report II.

Tên chính thức của tài liệu này là Shadow Report II On Police Brutality In Murders, Tortures & Kidnaps Against Innocent Civilians From 2007 To 2018 In VIETNAM, dày tổng cộng 538 trang. Đây là một nỗ lực to lớn của 6 đoàn thể nói trên và đảng Việt Tân đã miệt mài thực hiện trong nhiều tháng trước đó.

Thành viên cao cấp trong nhóm chuyên viên LHQ Yadh Ben Achnour, một thành viên Ủy Ban Nhân Quyền LHQ đã trích dẫn một phần nội dung trong Shadow Report II để chất vấn phái đoàn CSVN về phần tra tấn, nhục hình người dân tại Việt Nam. (Ảnh chụp màn hình UN Web TV.)

Tài liệu trình bày theo dạng Istanbul Protocol được Liên Hiệp Quốc công nhận, về 450 trường hợp tra tấn, giết người, bắt cóc nhằm vào các thường dân vô tội, không được dư luận biết tới và không được sự can thiệp của quốc tế, trải dài từ 2007 đến 2018.

Một thành viên cao cấp trong nhóm chuyên viên Liên Hiệp Quốc ông Yadh Ben Achnour, Giáo sư đại học Khoa Học Luật tại Tunis, Chủ tịch Hội Đồng Tối Cao về Chuyển Tiếp Dân Chủ tại Tunisia, thành viên Ủy Ban Nhân Quyền LHQ đã trích dẫn một phần nội dung trong Shadow Report II để chất vấn phái đoàn CSVN về phần tra tấn, nhục hình người dân tại Việt Nam, liên quan đến 226 người bị chết trong trại tạm giam hay trong tù, do chính báo

cáo Quốc Hội CSVN nêu lên.

Ông Achnour và một số thành viên khác của ICCPR cho biết đã nhận và tham khảo rất nhiều về tình hình đàn áp nhân quyền từ Tài liệu Shadow Report II nói trên.

Giống như lần trước, cả phái đoàn CSVN đều bị lâm vào thế bị động, không trả lời nổi trước các câu hỏi rất chính xác và chi tiết từ các chuyên viên, thành viên của ICCPR. Họ chỉ biết đưa chi tiết các đạo luật, nghị định họ đã ban hành nhưng từ chối không đưa bất cứ một dữ kiện nào về mức hiệu quả, mức độ thi hành và các con số liên hệ, cũng như phản hồi từ các tổ chức xã hội dân sự độc lập tại Việt Nam.

Đúng là tình trạng rừng luật, với rất nhiều các đạo luật nhằm cho thấy là CSVN cũng biết tuân thủ các công ước, nhưng lại là “luật rừng” vì không bao giờ được thi hành.

Các chuyên viên quốc tế, qua các trao đổi hành lang với Ủy Ban COSUNAM và Việt Tân cho biết hiểu rõ tình hình nhân quyền tồi tệ và việc thực thi lấy lệ các công ước ICCPR và CAT (Chống Tra Tấn) tại Việt Nam.

Từ trái sang phải: dân biểu Rolin Wavre (Cosunam), GS Yadh Ben Achnour (UN Human Rights Commission), Kỹ sư Nguyễn Ngọc Bảo (Việt Tân) và ông Nguyễn Tăng Luỹ (Cosunam).

Thời sự

LƯỢC GHI PHIÊN TÒA XÉT XỬ NHÓM LIÊN MINH DÂN TỘC VIỆT NAM

Ls. Đặng Đình Mạnh

Vụ án xét xử nhóm Liên Minh Dân Tộc Việt Nam gồm các ông Lưu Văn Vịnh, Nguyễn Văn Đức Độ, Nguyễn Quốc Hoàn, Phan Trung (Thích Nhật Huệ) và Từ Công Nghĩa bị truy tố chung với tội danh "Hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân" theo điều 79 Bộ luật hình sự năm 1999.

Bản án sơ thẩm của Tòa án Nhân dân TP.HCM đã tuyên phạt họ như sau :

- Ông Lưu Văn Vịnh: 15 năm tù.
- Ông Nguyễn Quốc Hoàn : 13 năm tù.
- Ông Nguyễn Văn Đức Độ : 11 năm tù.
- Ông Từ Công Nghĩa : 10 năm tù.
- Ông Phan Trung : 08 năm tù.

Cả năm ông đều có đơn kháng cáo kêu oan. Thẩm quyền xét xử phúc thẩm thuộc về Tòa án Cấp cao tại TP.HCM. Tòa án Cấp cao tại TP.HCM thông báo xét xử hình sự phúc thẩm lần đầu vào ngày 21/01/2019. Tuy nhiên, đến ngày xử thì tòa án thông báo tạm hoãn vì lý do LS chỉ định bào chữa cho ông Phan Trung xin hoãn vì chưa kịp nghiên cứu hồ sơ vụ án.

Từ trái qua: Nguyễn Quốc Hoàn, Nguyễn Văn Đức Độ, Phan Trung, Từ Công Nghĩa, Lưu Văn Vịnh. Ảnh: TTXVN - RFA edit

Hai tháng sau, ngày 18/03/2019, vụ án được đưa ra xét xử trong hoàn cảnh cảnh sát và an ninh mặc thường phục bố trí dày đặc bên ngoài và bên trong khuôn viên tòa án, kể cả trong khán phòng xét xử và phòng theo dõi vụ án qua màn hình TV.

Thoạt đầu, thân nhân của ông Lưu Văn Vịnh và Nguyễn Quốc Hoàn bị đưa vào một phòng theo dõi xét xử vụ án qua màn hình TV ở tầng trệt. Thân nhân các ông Nguyễn Văn Đức Độ, Từ Công Nghĩa thì lại được đưa vào ngồi trong khán phòng xét xử tại lầu 3. Nhưng chỉ độ mười phút, thì họ bị lực lượng bảo vệ yêu cầu dời xuống phòng theo dõi vụ án qua màn hình TV ở tầng trệt. Lát sau, thân nhân (vợ) ông Lưu Văn Vịnh là bà Lê Thị Thập kiên quyết yêu cầu lên khán phòng xét xử chồng bà để theo dõi trực tiếp phiên tòa. Giữ thái độ kiên quyết và cả to tiếng, cuối cùng lực lượng bảo vệ nhượng bộ. Cho nên, bà Thập là thân nhân duy nhất được ngồi dự khán trực tiếp từ trong khán phòng xét xử.

Trong thông báo chính thức, giờ xét xử được ấn định vào lúc 7h30', trong thực tế, phiên tòa khai mạc vào lúc 9h00'.

Mở đầu phiên tòa với thủ tục kiểm tra nhân thân theo thứ tự : 1. Ông Lưu Văn Vịnh, 2. Nguyễn Quốc Hoàn, 3. Nguyễn Văn Đức Độ, 4. Phan Trung và 5. Từ Công Nghĩa. Thì đều tất cả đều cương quyết từ chối trả lời về danh tính cha mẹ, phủ nhận hoặc khai không nhớ về các tiền án, tiền sự ...

Riêng ông Từ Công Nghĩa đã không trả lời câu hỏi nào mà nhiều lần lớn tiếng chửi vớ chủ tọa phiên tòa "Tôi hỏi ông : Tại sao đuổi cha mẹ tôi ra phòng xử ?".

LS Đặng Đình Mạnh yêu cầu tòa án giải thích về việc không cho các thân nhân bị cáo tham dự phiên tòa trong khán phòng xét xử.

LS Nguyễn Văn Miếng yêu cầu tòa án làm rõ việc luật sư bào chữa cho ông Phan Trung. Bởi lẽ, bên cạnh LS Miếng do ông Phan Trung mời, thì vẫn có LS Bình bào chữa theo sự chỉ định của tòa án. Tòa hỏi và ông Phan Trung xác nhận tiếp tục nhờ cả hai luật sư bào chữa cho ông.

Cả năm bị cáo đều xác định giữ nguyên yêu cầu kháng cáo kêu oan, khẳng định mình không phạm tội "Hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân" theo điều 79 Bộ luật hình sự 1999.

Trong phần xét hỏi, sau vài câu hỏi mang tính gợi ý xác nhận hành vi phạm tội đều bị các bị cáo phủ nhận, khiến chủ tọa phiên tòa phải chọn giải pháp an toàn là hỏi cho có rồi kết thúc chóng vánh để chuyển qua phần tranh luận.

Trong phần tranh luận, đại diện viện kiểm sát tranh luận hời hợt, tránh né nhiều điểm mấu chốt mà luật sư đã đặt ra và yêu cầu kiểm sát viên trả lời. Nhưng chủ tọa đã "cứu" viện kiểm sát khi định bỏ

qua vòng tranh luận thứ hai. Nhưng luật sư đã yêu cầu tòa án tiếp tục phần tranh luận. Chủ tọa miễn cưỡng chấp nhận nhưng lưu ý “luật sư không nên tranh luận quá dài”. Sau khi để luật sư tranh luận thì chủ tọa lại “cứu” kiểm sát viên bằng cách tuyên bố kết thúc phần tranh luận để các bị cáo nói lời sau cùng trước khi vào nghị án.

Trong lời nói cuối cùng :

- Ông Lưu Văn Vịnh: Tôi không có tội. Chính cộng sản mới có tội, rồi sẽ có lúc các người sẽ phải trả lời về tội lỗi của các người trước nhân dân.
- Ông Nguyễn Quốc Hoàn : Tôi không có tội.
- Ông Nguyễn Văn Đức Độ : Tôi là nạn nhân của sự lưu manh của cơ quan điều tra.
- Ông Từ Công Nghĩa : Yêu cầu chính quyền cộng sản trả tự do cho chúng tôi. Chúng tôi vô tội.
- Ông Phan Trung : ...

Ông Lưu Văn Vịnh phiên trước phiên tòa

Chỉ khoảng mười phút, hội đồng xét xử trở ra tuyên bản án dài hàng chục trang giấy.

Đến gần cuối bản án, sau khi nghe phần nhận định rằng không có cơ sở chấp nhận đơn kháng cáo kêu oan, thì đột ngột, không hẹn mà đồng loạt các ông Lưu Văn Vịnh, Nguyễn Quốc Hoàn, Nguyễn Văn Đức Độ đều vung đôi tay đang bị còng thét lớn “Đả đảo phiên tòa”, “Đả đảo phiên tòa bất công”. Nhưng chính Từ Công Nghĩa mới là người mở màn thét vang lời phản đối chế độ “Đả đảo Cộng sản” ! Các tiếng thét “Đả đảo phiên tòa”, “Đả đảo phiên tòa bất công”, “Đả đảo Cộng sản” làm náo động phiên tòa, át cả tiếng chủ tọa phiên

tòa đang tuyên đọc bản án. Cảnh sát mặc sắc phục đứng chen giữa các tù nhân choáng váng, nháo nhác ...

Thẩm phán chủ tọa bối rối, ngưng giây lát rồi vội đọc tiếp phần tuyên về hình phạt, nhưng không còn ai nghe được lời gì khác ngoài những tiếng “đả đảo” vẫn vang vọng không dứt như muốn làm rung chuyển cả khán phòng xét xử rộng lớn.

Trong khung cảnh nháo nhác đó. Thẩm phán chủ tọa phiên tòa phải vội cắt ngắn lời tuyên đọc bản án, ông không tuyên gì về phần xử lý vật chứng mà theo bản án sơ thẩm, thì phần này được liệt kê gồm ba trang giấy.

Trong khi hội đồng xét xử đang thu dọn hồ sơ trên bàn, thì cảnh sát dẫn giải kèm chặt, sốc nách các bị cáo vội vã đi ngang đây, ở khoảng cách chỉ độ 2m, Từ Công Nghĩa vung đôi tay bị còng hướng về hội đồng xét xử mắng “Đồ chó !”.

Chúng tôi không rõ có được bao nhiêu tù nhân chính trị đã chỉ tay mắng thẳng mặt chính quyền, tòa án ... nhưng trong phiên tòa này, thái độ cứng rắn, kiên cường của những tù nhân và cùng với sự phản ứng của họ khiến chúng tôi, những người chứng kiến phiên tòa ngày 18/03/2019 phải sửng sốt.

Không dám lạm bàn về con đường, lý tưởng họ đã chọn đúng hay sai, nhưng chúng tôi ngưỡng mộ về sự kiêu hùng, bất khuất của họ giữa vòng vây cường quyền.

Lịch sử đã bao lần sang trang, nhưng trang sử ngày 18/03/2019 đã phải dừng lại để ghi nhận sự kiện bi hùng, bất khuất về phiên tòa xét xử những người vị quốc. Họ vốn sinh trưởng bình thường như hàng triệu con dân nước Việt, nhưng họ đã chọn cách sống phi thường khi xả thân cho giống nòi, cho quê hương xứ sở thì chẳng tượng đài nào đủ cao, đủ rộng, đủ to để xứng với sự hy sinh vô bờ của họ.

Sống trong thời kỳ "đồ đều", thời kỳ mà "quay mặt vào đâu cũng phải ghìm cơn mưa"[1] ... Thì cuối cùng, chúng tôi đã biết mình cần phải ngả nón, nghiêng mình trước ai.

Manh Dang

[1] Trích từ "Bài thơ tháng tám" của Bùi Minh Quốc

* Nguồn ảnh minh họa từ internet.

KẸ TỘI ĐỒ KHÔNG CHỈ MASAN !!

Phạm Minh Hoàng

Trong những ngày qua, truyền thông và mạng rộ lên chuyện nước mắm. Tâm điểm là nhà sản xuất Basan và ông chủ Nguyễn Đăng Quang, người vừa lọt vào danh sách tỉ phú đô la do Forbes công bố. Tuy nhiên vấn đề không chỉ giữa nước mắm truyền thống và nước mắm công nghiệp, nhưng bên cạnh đó là cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác, giữa dân chúng và nhà nước.

* * *

(Hình minh họa sản xuất nước mắm trước năm 1975)

Nước mắm truyền thống là loại nước mắm chỉ làm từ cá biển, muối và nước. Từ bao đời nay – cho dù đó là Phú Quốc, Nha Trang hay Phan Thiết, thành phần và cách làm nước mắm vẫn không thay đổi. Cá được trộn với muối và ủ để hỗn hợp lên men. Ở giai đoạn này, người ta có thể thêm vào một chất hỗ trợ cho việc lên men. Chính vì thế thời gian lên men có thể thay đổi từ 8 đến 18 tháng. Độ đậm của nước mắm thay đổi từ 30 đến 45%.

Nước mắm công nghiệp là nước mắm truyền thống với độ đậm thấp và được pha với nước muối nên tất yếu nó phải kèm theo chất bảo quản để chống hư thối. Để tạo màu, tạo mùi thì họ cho chất tạo màu, hương liệu. Các chất phụ thêm này còn có tác dụng làm cho vị nước mắm dễ ăn hơn. Như vậy kể từ lúc mua nước mắm truyền thống đến lúc thành phẩm, thời gian cực ngắn cộng thêm chuỗi sản xuất công nghiệp khiến năng suất của sản phẩm cực lớn đưa đến một giá thành đánh bật các nhà sản xuất nước mắm truyền thống. Việc này bắt đầu tạo ra căng thẳng từ năm 2007 đến vụ bê bối “nước mắm nhiễm arsen” 2016. Các nhà sản xuất nước mắm khắp ba miền Bắc Trung Nam nhanh chóng tập

hợp lại, thành lập Câu lạc bộ nước mắm truyền thống Việt Nam. Câu lạc bộ này đã đề nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo chuyển việc xây dựng một bộ Tiêu chuẩn về nước mắm. Tuy nhiên, hai năm sau Bộ Tiêu chuẩn cũng chưa được hoàn thành vì không thống nhất được định nghĩa thuật ngữ nước mắm giữa các bên.

Một ngày trước Tết Âm lịch Kỷ Hợi, bản dự thảo được gán số TCVN 12607:2019 đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn gửi cho Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng để thẩm định, trước khi Bộ Khoa học và Công nghệ ký ban hành. Điều đáng nói là việc soạn thảo dự thảo tiêu chuẩn được “gói kín” đến nỗi Câu lạc bộ Nước mắm truyền thống Việt Nam, các Hiệp hội nước mắm truyền thống cũng như những chuyên gia về nước mắm cũng chỉ biết vào phút chót.

Tiến Sĩ Trần Thị Dung, người được mệnh danh “tiến sĩ về nước mắm” đã chỉ rõ các chiêu trò “đánh lẫn cháo với bùn” trong các bản dự thảo. Đầu tiên là TCVN 5107:2018, tiêu chuẩn này đã được Bộ Khoa học và Công nghệ ký ban hành vào năm 2018. Nội dung quan trọng của tiêu chuẩn này là hạ chỉ số nitơ axit amin/nitơ tổng từ 45% (của nước mắm truyền thống) xuống còn 35%. Các chỉ tiêu khác chỉ để giới hạn dưới mà không phân loại rõ ràng, ví dụ nước mắm cao đậm thì hàm lượng muối thấp, còn nước mắm thấp đậm thì hàm lượng muối cao, bây giờ đã đánh đồng một mức dưới là 200 g/l. Đây là một mảnh lối đánh đồng nước mắm với nước mắm pha chế công nghiệp.

Còn cái dự thảo TCVN 12607:2019. Đầu tiên là ra tiêu chuẩn, lồng ghép vào đó các khái niệm, các quy trình, các thông số. Sau khi xong được các tiêu chuẩn thì đến bước xây dựng quy chuẩn, khi đó chỉ việc áp các tiêu chuẩn sang, vì đây là văn bản do Bộ Khoa học và Công nghệ ban hành, là quy định của pháp luật hẳn hoi, như lời PGS.TS Trần Đáng (Chủ tịch Hiệp hội Thực phẩm chức năng Việt Nam, nguyên Cục trưởng Cục An toàn thực phẩm, Bộ Y tế) đã hùng hồn phát biểu tại cuộc họp báo chiều ngày 8/3 vừa qua. Trần Đáng nói: “Làm gì có khái niệm nước mắm truyền thống,

làm gì có khái niệm nước mắm công nghiệp, cứ toàn tự nghĩ ra, tự xưng. Nói cái gì phải theo văn bản quy phạm của nhà nước chứ”.

Nói tóm lại, về phía nhà nước và những người soạn thảo dự thảo thì đang muốn đánh đồng hai loại này với nhau, còn người dân thì muốn minh bạch để người ta phân biệt được đâu là nước mắm truyền thống, đâu là nước mắm pha chế công nghiệp. Ngày nay, nước mắm công nghiệp vừa thơm, vừa sạch, mẫu mã bắt mắt và nhất là giá rẻ thì chắc chắn ngành nước mắm truyền thống sẽ bị bóp chết ngay.

Đất nước hơn hai mươi năm mở cửa, tiếp nhận kinh tế thị trường, hội nhập sân chơi toàn cầu đã sản sinh nhiều thể hệ doanh nghiệp trong đó có những doanh nghiệp đã trưởng thành, phục vụ cộng đồng, phụng sự đất nước. Thế nhưng, bên cạnh đó, nền kinh tế thị trường với đặc tính tự do cạnh tranh cũng sinh ra một doanh nghiệp có lòng tham lam vô tận đã tận dụng để đưa ra một công thức hành xử vượt qua mọi lý thuyết cạnh tranh, đạp ngã mọi ý nghĩa đạo đức một cách có hệ thống, làm khánh tận ngành nghề truyền thống khiến hàng ngàn cơ sở, hộ gia đình với hàng trăm năm cha ông dựng nghiệp, chăm chỉ làm ăn phải lụn bại, hàng chục ngàn gia đình đang có cuộc sống không giàu có nhưng ổn định phải lâm vào vòng túng quẫn.

Vào năm 2016, Masan đã lu loa là các sản phẩm không phải của họ đều có tạp chất 3-MCPD. Với chiêu thức đánh vào nỗi sợ của người dân để đưa vào bữa ăn của họ thay vì các sản phẩm truyền thống từ bao đời là thứ hóa phẩm độc hại pha với các nguyên liệu phế thải thấp cấp chất lượng rất xa các loại nước mắm truyền thống. Đây là cách làm giàu vô tiền khoáng hậu thu đoạt lợi nhuận trên sự mất mát về sức khỏe, nỗi sợ hãi hàng chục triệu đồng bào.

Cùng một lúc đánh bại hết các doanh nghiệp truyền thống một cách bất chính, gieo rắc nỗi sợ hãi thực phẩm bẩn, và lại đầu độc chính đồng bào mình, thì doanh nghiệp ấy chỉ có thể hoạt động dưới sự cho phép (nói đúng ra là bảo kê) của nhà nước. Tiến Sĩ Dung đã kể lại trong một cuộc họp báo về bản dự thảo, bà ta đã giơ tay 3 lần nhưng đều không được mời phát biểu khiến bà đã phải mời các nhà báo ra sân để nói chuyện. Trong khi đó, ông Lê Trần Phú Đức (Công ty cổ phần Nước mắm Phan Thiết) là người tham gia xây dựng dự thảo cho hay không biết vì lý do gì, nội dung những cuộc họp đầu tiên hoàn toàn bị xóa bỏ và được tổ chức họp lại với điều kiện có sự tham dự của Tập đoàn Masan !

Qua chuyện này, chúng tôi thấy có những thêm vấn đề như sau:

– Bảo vệ một sản phẩm truyền thống là chuyện hầu như bắt buộc ở các nước. Chính vì thế ở Pháp – xứ sở của bánh mì – các cửa tiệm chỉ được trưng bày "bánh mì thủ công" nếu nó được sản xuất theo các phương pháp thủ công và truyền thống đã được chính phủ và các hiệp hội nhà nghề quy định. Ai muốn ăn rẻ thì cứ mua bánh mì công nghiệp trong siêu thị, còn không thì phải vào tiệm có bày "bánh mì thủ công" với giá đắt hơn. Tôi nghĩ bánh bên Ý pizza cũng thế. Đây không chỉ là cạnh tranh bình đẳng trong quy

chế thị trường mà còn là bảo vệ văn hóa ẩm thực đặc thù của mỗi nước.

– Người cộng sản luôn miệng nói đấu tranh giai cấp, cái giai cấp họ nói đây chắc hẳn là những người dân đang sinh sống từ những làng nghề truyền thống. Vậy sao giờ đây họ lại có những luật lệ khiến cái giai cấp này phải biến mất?

– Tuy nhiên, trong tất cả những u khuất này tôi lại thấy một điều lạc quan. Đó là ngày nay người dân đã mạnh dạn đứng lên đòi hỏi những quyền lợi chính đáng của mình. Trong những ngày qua chúng ta đã thấy giới tài xế phản đối BOT bẩn, đến hôm nay là chuyện nước mắm. Những điều này không mới, nhưng điều mới là phản ứng tích cực của cộng đồng, của các hiệp hội nghề và đặc biệt là của báo chí (dĩ nhiên là báo chí chính thức). Sự nhập cuộc của mọi người có phần tích cực không chỉ là vì những đòi hỏi cực kỳ chính đáng và thân thiết như chuyện nước mắm – nhưng trong đó có phần "đóng góp" không nhỏ của nhà nước XHCN Việt Nam : họ đang từng ngày đẩy dân vào một cuộc sống bế tắc.

Tôi không nhớ đã đọc ở đâu trên mạng một bài viết quanh chuyện nước mắm với những dòng như vậy :

"Các cơ quan truyền thông hãy nói lên tiếng nói lương tri đối với kẻ tội đồ của cộng đồng. Đừng tiếp tay với kẻ ác, hãy vạch mặt, ngăn chặn những chiêu trò truyền thông gian xảo gây tổn hại đến cộng đồng, đến kinh tế đất nước.

"Tất cả chúng ta hãy cùng vạch mặt, lên án và tẩy chay kẻ tội đồ của cộng đồng"

Chủ đề

Hồi ký

Quê Hương Kỷ Niệm Và Chuyến Vượt Biển Kinh Hoàng.

Đêm nay là đêm rằm nên trăng sáng hơn mọi đêm, một điều xem ra có vẻ bất lợi cho chuyến vượt biển của chiếc ghe dài mười ba thước và bề ngang hai thước sáu mươi phân mà, chỉ trong giây lát nữa đây thôi nó sẽ chở theo những con người khốn khổ phải rời bỏ quê hương để ra đi, trong đó có tôi. Tuy nhiên, tôi tin tưởng sẽ không có chuyện gì xảy ra để có thể ngăn cản lòng quyết tâm của chúng tôi, vì cũng tại nơi này, trong những ngày tháng qua đã có trên mười chuyến ghe đưa những đoàn người khốn khổ ra đi và đã đến bến bờ bình an. Những chuyến vượt biển cứ tiếp nối nhau ra đi trong trật tự và an toàn là bởi vì chúng tôi có tiền, có vàng, thứ mà công an biên phòng Việt Cộng thì rất khao khát rất muốn có.

Từ ngày tôi được tham gia vào công việc đưa những con người khốn khổ ra đi, những con người mà vị Tổng Thống của nền Đệ Nhị Cộng Hòa miền Nam Việt Nam đã từng cảnh báo trước: Một khi đất nước bị mất vào tay của cộng sản rồi là bị mất tất cả. Mất quê hương miền Nam thân yêu, mất gia đình, mất tài sản, mất nhân phẩm và, có khi mất luôn cả mạng sống... Cũng tại nơi đây đã có hơn mười chuyến ra đi và không có một chuyến nào bị những trở ngại hay bị những thảm cảnh xảy ra trên biển cả. Bây giờ đang là mùa xuân và chỉ trong năm tuần lễ nữa thì cái Tết cổ truyền lần thứ sáu, cái Tết năm 1981 của dân tộc, của đồng bào miền Nam, của đồng bào miền Bắc, sẽ trở lại trên quê hương sau ngày bị bức tử vì quân đội Việt Nam Cộng Hòa phải đầu hàng theo lệnh của vị tướng không có tài và cũng không có một chút kiến thức về chính trị nhưng lại ham muốn quyền lực. Tướng Dương Văn Minh.

Đêm nay tôi quyết định phải ra đi, không thể chần chừ thêm được nữa trước khi quá trễ. Và như vậy, tôi tin rằng dù chuyện gì có xảy ra tôi cũng sẽ không đón cái Tết lần thứ sáu trên quê hương.

Năm mùa xuân đã đi qua, năm cái Tết cũng đã trôi qua trong sự khốn khổ và nghẹn ngào dưới sự đọa đày của người chiến thắng cùng màu da và tiếng nói xem ra là đã quá đủ cho tôi rồi.

Tại sao đêm nay khi phải rời bỏ quê hương mà trong lòng tôi lại rất hớn hở và không một chút lưu luyến hay muộn phiền? Ra đi khi không biết nơi mình sẽ đến với nhiều nguy hiểm đang chờ đợi, vậy mà mọi người và tôi vẫn háo hức ra đi tuy trong thâm tâm ai ai cũng nghĩ rằng, điều đó đã đem lại ít nhiều đau khổ. Nhưng, thật ra thì không còn cách chọn lựa nào khác tốt hơn.

Trong đời mỗi một con người của chúng ta thường sẽ có nhiều chuyến đi, sẽ có rất nhiều lần rời bỏ, thay đổi, những nơi đã sống qua với ít nhiều kỷ niệm buồn vui. "Trong đời sống nhiều lúc chúng ta phải lựa chọn, nhưng, không có sự chọn lựa nào lại không đem đến khổ đau." Câu danh ngôn mà tôi đọc được khi xưa vẫn luôn vang vọng bên tai.

Đêm nay tôi đang ngồi đây, trong buồng lái đã chiến của chiếc ghe, tôi nhìn đoàn người đang bồng bế dìu dắt nhau bước lên ghe lớn từ những chiếc ghe nhỏ gọi là tắc-xi, đồng thời tôi cũng nghe rõ ràng tiếng sóng vỗ bập bùng vào thân ghe mà lát nữa đây chiếc ghe này sẽ đưa chúng tôi ra khơi và đi đến đâu thì chưa một ai trong chúng tôi có thể tiên đoán trước được. Tôi đưa tay lên làm dấu thánh giá và bồng đầu hình ảnh những người thân yêu ruột thịt của tôi năm nào đã bị thảm sát trong một lần Việt Cộng tấn công vào xã, cái xã nghèo và nhỏ tí xíu đã hoàn toàn bị san thành bình địa. Cái xã tọa lạc trong thành phố có con lộ định mệnh số 7 mà sau này khi miền Nam khởi sự rút quân và đi trên con lộ đó, để rời quân và dân đã bị Việt Cộng thảm sát, rồi đưa đến một cuộc bại trận sau đó không bao lâu. Hình ảnh những người thân yêu của tôi hiện ra trong đầu làm tôi nhớ lại một thuở thật thanh bình trên quê hương miền Nam thân yêu mà tôi đã cùng vui cùng sướng khổ với gia đình trong mái tranh nghèo nàn nơi vùng đất mới vừa được khai hoang theo chương trình khẩn hoang lập ấp của vị Tổng Thống Đệ Nhất Cộng Hoà miền Nam Việt Nam.

Mùa mưa năm xưa xa xôi ấy, mùa mưa năm một ngàn chín trăm sáu mươi hai, trên con đường trơn trượt giữa núi rừng, và tôi, một thằng nhóc con mười tuổi ngồi trong chiếc xe đò của hãng xe Sinh Hòa đi từ Pleiku về Sài Gòn. Lần đầu tiên

trong cuộc đời tôi đã biết thưởng thức một bản tình ca mà tôi sẽ không bao giờ quên được, đó là bản Mưa Rừng và hình như được trình bày qua tiếng hát của nữ ca sĩ Thanh-Thúy thì phải. Tôi buồn thật nhiều khi nhớ lại hai năm về trước tôi cũng phải rời xa nơi chôn nhau cắt rốn, phải rời xa một số bạn nhóc cùng trường và cùng xã để lên Đà-Lạt theo học trong một trường nội trú...

Pleiku ngày ấy còn quá hoang sơ với núi và rừng rậm bao la... toàn đất đỏ. Con đường chính của thị xã rất hẹp. Khi có hai chiếc xe chạy ngược chiều nhau thì một chiếc phải ngừng lại để chiếc ngược chiều chạy qua rồi chiếc kia mới được chạy.

Vào năm tôi học lớp ba trường tiểu học Pleiku tôi đã vô cùng thích thú khi được người bạn Thượng học cùng lớp "mời" tôi về buôn Thượng để chỉ lại những gì mà tôi đã học được cho các em trong buôn làng vì đã không có điều kiện đến trường. Nhớ lại ngày đầu tiên theo chân người bạn Thượng, tôi thật không ngờ người bạn này mỗi ngày phải đi bộ một quãng đường quá xa để đến trường. Tối hôm đầu tiên trong nhà người bạn Thượng tôi đã được ăn một bữa cơm mà chắc chắn tôi sẽ không bao giờ quên được trong cuộc đời. Khi tất cả mọi người quây quần bên cái bếp lửa đặt giữa nhà sàn, thì ba của người bạn Thượng của tôi với tay lấy cái ống tre đặt trên cao xuống và rồi ông lấy trong ống tre đó ra một gói thức ăn nhỏ được gói trong một cái lá lớn có lông nhỏ li ti; bỏ vào trong bếp lửa để nướng. Cơm thì đã được nấu chín từ lúc nào tôi không rõ và cũng được gói trong một cái lá rất lớn có nhiều lông nhỏ li ti giống như cái lá gói thức ăn. Khi gói thức ăn đã được nướng chín thì mọi người cùng bốc thức ăn trong cái gói đó và ăn với cơm - Người Thượng trong thời gian đó hoàn toàn không dùng dĩa hay muỗng.... Cho đến hôm nay cái mùi của gói thức ăn đó tôi vẫn còn nhớ mãi tuy thời gian trôi qua cũng đã trên năm mươi năm rồi; chỉ vì cái mùi của nó quá xá thú vị. Nó thú vị lắm! Thú vị kinh khủng! Thú vị tàn nhẫn! Lúc đó tôi còn nhỏ quá nên phản ứng của tôi cũng rất tự nhiên và không lịch sự. Người bạn Thượng thoáng nhìn tôi và anh hiểu ra nên anh đứng lên và đi nhanh đến cái ổ gà có con gà mẹ đang ấp những quả trứng, anh đỡ con gà lên và lấy một quả trứng, anh để quả trứng vào trong cái ca nước và đặt lên bếp để làm món trứng luộc chấm muối cho tôi ăn cơm... Hai ngày kế tiếp cũng cùng một thực đơn đó.

Trẻ em Thượng trong lớp rất thích tôi vì hiếu kỳ. Có lẽ vì tôi là "người da trắng" đầu tiên mà các em Thượng được gặp chăng? Để đáp lại lòng ưu ái mà các em đã đặc biệt dành cho tôi, tôi đã "rộng tay" cho các em rất nhiều điểm vào hai

môn học toán và chính tả mà tôi phụ trách. Những ngày trong buôn Thượng tôi thích nhất là đi ra suối nhìn các cô gái Thượng tắm. Lúc đó tôi còn quá nhỏ nên không hề có một ý nghĩ tà đạo nào mà chỉ hiếu kỳ, vì, khi các cô gái Thượng tắm họ không kỳ cọ giống như tôi. Các cô gái Thượng dùng một khúc cây ngắn, nhỏ và tròn để kỳ đất trông rất là lạ mắt.

Ngày tôi xa rời nơi tôi đã sống với nhiều kỷ niệm của tuổi thơ, tôi không còn nhớ là ngày đó tôi đã gặp và từ giã những ai, nhưng, tôi nhớ là tôi buồn nhiều lắm... chứ không như đêm nay. Đêm nay tôi cảm nhận là phải bằng mọi cách xa rời nơi mà tôi đã có những tháng ngày làm việc và rong chơi với nhiều kỷ niệm trong đời. Tôi sợ sẽ bị bắt lại để phải sống với những con người luôn mang sự căm thù trong tận đáy lòng bởi tôi không có cùng một ý thức hệ.

Chiếc ghe rời bến vào khoảng ba giờ sáng với hai người có nhiệm vụ hướng dẫn chiếc ghe ra cửa biển Vũng Tàu; ra khỏi khu vực gọi là "đèn trắng". Hai người này không ngờ tôi cũng đi đêm nay nên hai người cố gắng thuyết phục tôi ở lại để "đánh" thêm vài chuyến nữa rồi hãy đi nhưng, chí tôi đã quyết nên tôi cũng cố gắng thuyết phục hai người cùng đi. Cuối cùng hai người đã nhảy xuống con sông lớn trên đường dẫn ra biển để bơi vào bờ khi tôi sợ ý nhìn đi nơi khác. Bốn con mắt nhìn tôi đầy giận dữ và căm thù khi cái đèn pha trong tay anh Thiếu tá Hải-Quân Phan-Chánh-Cương chiếu ngay mặt hai người. Tôi cũng sẽ không bao giờ có thể quên được bốn ánh mắt đó khi tôi còn hiện diện trong cuộc đời này.

Anh Phan-Chánh-Cương đã cố gắng lèo lái chiếc ghe ra đi nhưng anh không quen con đường này, vì vậy vào khoảng hơn bốn giờ sáng thì chiếc ghe bị mắc cạn. Chúng tôi đã cố gắng chống sào để ra khỏi vùng bị nạn nhưng vô ích. Chiếc ghe dài mười ba thước vẫn nằm yên không nhúc nhích. Mệt mỏi, chán nản và lo sợ, nên tôi đã tiêu hủy hết những chứng từ có liên quan đến chiếc ghe và đến những người có liên hệ với tôi trong tổ chức. Khoảng gần năm giờ sáng chúng tôi đã cố gắng thử thời vận một lần chót theo lời đề nghị của chú Gao - chú em lái ghe nhỏ đưa khách ra ghe lớn - bằng cách chạy qua chạy lại bề ngang của chiếc ghe. Đức-Chúa Giêsu. Đức-Mẹ Maria. Đức-Phật Quán-Thế-Âm Bồ-Tát từ bi đã cứu chúng tôi! Chiếc ghe đã chòng chành chuyển động mỗi lúc mỗi nhiều hơn nên tôi đề nghị với anh Cương:

- Anh cho máy nổ và thử chạy lùi để chuyển qua hướng khác được không anh Cương?
Anh Cương đã làm theo lời đề nghị của tôi và chiếc ghe đã chạy thoát vùng mắc cạn.

Lúc này trời đã quá sáng tỏ để chúng tôi nhìn thấy từ phía trong bờ có hai chiếc tàu nhỏ chạy ra về hướng chúng tôi và... những người đứng trước mũi của hai chiếc tàu đó đang phất cờ và bắn vài phát súng chỉ thiên.

Anh Phan-Chánh-Cương nói:

- Họ ra lệnh cho mình phải ngừng lại, nếu không họ sẽ bắn thẳng vào ghe.

Tôi nói với anh Cương:

- Anh cứ cho máy chạy hết tốc lực đi và nếu phải chết thì chúng ta cùng chết chứ không thể để bị bắt lại.

Một lần nữa anh Cương lại làm theo đề nghị của tôi. Chiếc ghe ngóc cao mũi và phóng thẳng về phía trước với vận tốc tối đa của nó. Tôi đứng dang hai tay gác trên cái mái chèo làm phòng lái và nhìn về phía trước. Tôi hít một hơi thật dài cho không khí vào đầy hai cái lá phổi. Đã bao năm tháng qua, đây là lần đầu tiên tôi thật sự được hít thở không khí của tự do!

Có một anh thanh niên lạ đến đứng bên cạnh tôi, anh nhìn biển một lúc rồi quay nhìn tôi và nói:

- Biển yên quá, hy vọng họ sẽ không đuổi theo kịp được mình.

Tôi nhìn anh và đề nghị:

- Anh hãy giúp chúng tôi nói với mọi người dưới hầm ghe là ai nằm ở đâu thì nằm yên ở đó chứ đừng có lên trên này nguy hiểm lắm.

Khi anh chàng thanh niên vừa quay lưng đi và chui xuống hầm ghe thì tôi cũng vừa chọt nhận ra lời đề nghị của mình quá thừa thãi. Những người nằm dưới lòng ghe, phần thì mệt vì thiếu ngủ, phần thì say sóng vì ghe chạy quá nhanh nên mọi người vẫn nằm yên tại chỗ... như chết. Khoảng một giờ trưa thì chúng tôi không còn thấy hai chiếc ghe của biên phòng rượt đuổi theo nữa. Chúng tôi bị rượt đuổi hơn năm tiếng đồng hồ. Anh Phan-Chánh-Cương cũng vẫn đang cho chiếc ghe chạy với vận tốc tối đa để tránh những chiếc ghe đánh cá quốc doanh đang lờn vờn chung quanh.

Gần bảy giờ tối. Lúc này màn đêm đã phủ chụp lên vạn vật nhưng chiếc ghe thì vẫn lao thẳng về phía trước. Chiếc ghe đang phóng ngon trớn thì bất ngờ cái máy ghe bỗng "ho" lên khục khặc vài tiếng rồi không chịu chuyển động nữa. Tôi phải tạm cầm lái để anh Cương và người phụ thợ máy cố gắng mò mẫm trong ánh sáng yếu ớt của cái bóng đèn nhỏ wat để sửa chữa cho máy nổ lại. Trong lúc mọi người đang hồi hộp thì bỗng tôi nhìn thấy ngọn sóng biển đột ngột dâng lên thật cao và đồng thời gió thét ầm vang cả một vùng biển rộng. Đây là lần đầu tiên trong đời tôi nhìn thấy sóng biển cao như vậy. Ngọn sóng đã đưa chiếc ghe lên cao - lên thật cao - rồi tình hình hạ thật thấp xuống làm đáy của chiếc ghe va chạm vào mặt nước biển và phát ra cái âm

thanh thật hãi hùng mà tôi tưởng chừng như chỉ trong một vài lần va chạm như vậy nữa là chiếc ghe sẽ bị bẻ tan ra từng mảnh nhỏ rồi chìm xuống đại dương. Những ngọn sóng tiếp nối nhau như muốn phủ chụp lên chiếc ghe của chúng tôi làm cho tôi phải nhắm mắt lại và đồng thời tôi nghĩ: Không ngờ cuộc đời tôi lại chấm dứt như thế này, ở đây, giữa biển khơi. Lúc này không phải chỉ có riêng một mình tôi mà tất cả mọi người trong ghe không còn một ai dám nhìn những ngọn sóng nữa... ngoài anh cựu Thiếu tá Phan-Chánh-Cương vì anh đang phải cầm lái. Tôi nằm co rút người lại trong phòng lái, bên cạnh anh Cương và cầu nguyện. Tôi không còn can đảm nữa khi nghĩ chỉ trong giây lát nữa đây thôi là tất cả mọi người, và tôi, sẽ bị những ngọn sóng dữ kia nhận chìm xuống đáy biển.

- Anh Ba dậy cầm lái cho tôi một lúc. Tôi mệt quá rồi. Tôi không thể chịu nổi nữa rồi.

Anh Cương vừa nói vừa lay tôi dậy. Tôi đã thiếp đi lúc nào không biết. Tôi đã ngủ được một giấc.

- Bây giờ là mấy giờ anh Cương?

- Hơn mười hai giờ đêm.

- Tôi phải giữ lái như thế nào?

- Anh cứ giữ như tôi đang để. Bão vẫn còn mà máy thì đã chết nên cũng không thể làm gì hơn được nữa.

Tôi ngồi dậy và cầm lái. Nếu có ai hỏi, trong đời tôi lúc nào là lúc mà tôi thấy kinh hoàng nhất, thì có lẽ là lúc này đây. Tôi đã hơn một lần chạy trong vùng lửa đạn chiến tranh nhưng tôi không kinh hoàng. Tôi đã một lần bị một tên Việt Cộng kẻ súng vào đầu tôi hăm dọa bắn khi tôi định nhảy khỏi toa xe lửa trong một lần đi buôn vì chính sách đại sai lầm ngăn sông cấm chợ của tên Tổng Bí Thư ngu xuẩn Lê Duẩn. Dù quá sợ nhưng tôi vẫn nhảy và chẳng may tôi bị an ninh tóm cổ khi chạy vào ngõ cụt... tôi cũng chưa kinh sợ nhiều. Nhưng, đêm nay với những ngọn sóng quá xá cao, ngọn sóng đã đưa chiếc ghe lên thật cao rồi hạ thật nhanh và thật mạnh xuống làm đáy ghe đập thật mạnh xuống mặt nước biển mà mỗi lần như vậy trái tim tôi, ngực tôi, như bị tay lực sĩ nào đó nắm thật mạnh vào làm tôi cứ bị đau nhói lên. Tôi đã quá kinh hoàng và sợ hãi nên tôi gọi anh bạn thanh niên đã nói chuyện lúc ban sáng với tôi khi bị rượt đuổi, lại ngồi với tôi. Có hai người tôi bớt sợ phần nào. Chúng tôi hút thuốc thật nhiều vì gió lạnh, và, dĩ nhiên cũng vì quá sợ hãi.

Mọi chuyện rồi cũng qua. Sóng biển đã không còn những cơn giận dữ nữa. Ánh mặt trời cũng đã bắt đầu ló lên ở phía bên trái của chiếc ghe. Anh Cương đã thức dậy. Anh nhìn vào hải bàn và tỏ ý hài lòng với tọa độ mà anh đã tính. Anh nói:

- Với vận tốc và thời gian mà chiếc ghe đã chạy trước khi bị chết máy, tôi bảo đảm với anh Ba Hùng là chúng ta đã qua khỏi đảo Côn Sơn rồi. Tôi quay qua nói với người thanh niên đã ngồi bên cạnh tôi suốt đêm:

- Anh đi gom lại những túi thức ăn và những cây mía xem mình còn lại bao nhiêu.

Một lát sau anh thanh niên đem lại vài túi xách nhỏ và cho biết:

- Khi bị rớt, các túi thức ăn đã rớt xuống biển nhiều, còn lại đây chẳng có bao nhiêu.

Tôi lấy trong những cái túi thức ăn đó ra ba cái bánh chưng nhỏ. Một cho anh Cương, một cho anh thanh niên, và một cho tôi. Chúng tôi pha café và cùng ăn uống với nhau.

Khi mặt trời đã lên khá cao, tôi chui xuống lòng ghe để kêu người thợ máy dậy sửa máy. Người thợ máy không thể nào nhúc nhích được nữa vì anh ta quá say sóng và ói rất nhiều. Anh ta chỉ có thể hé mở được một con mắt thôi. Vâng, đúng là anh ta chỉ hé mở được có một con mắt thôi, và, anh thều thào trong cổ họng yêu cầu chúng tôi khiêng anh đến bên cái máy. Đến bên cái máy rồi anh ta cũng không thể cử động tay chân nổi nữa. Anh nằm đó nhắm hai con mắt lại và chỉ dẫn người phụ máy cùng hai anh em chúng tôi phải làm những gì theo lời anh. Sau khi chúng tôi đã làm tất cả mọi động tác theo lời anh, và, sau khi đã thử cho máy nổ rất nhiều lần, nhưng vô hiệu. Cuối cùng anh thợ máy nói:

- Cái "rò-le" đã bị cháy vì bị quần áo cuốn vào cây láp làm tung nước vào đó. Em đã quên mang theo cái "rò-le sơ cua" nên không còn cách nào khác nữa!

Tôi nhìn anh Cương. Anh Cương nhìn tôi. Chúng tôi không nói gì với nhau. Anh Cương chui ra khỏi hầm máy. Tôi cũng chui ra theo anh. Ngay lúc đó tôi nghe tiếng một người đàn ông trong lòng ghe la khóc rất lớn:

- Bố đã giết con rồi con ơi! Giời ơi là giời! Tôi giết con tôi rồi!

Tôi chui lại vào trong lòng ghe với sự bức tức và nói thật lớn với người đàn ông đang khóc:

- Anh kia! Anh không được làm mọi người hoang mang và lo sợ nghe không! Tại sao anh phải khóc? Nếu chết thì tất cả cùng chết chứ có riêng gì gia đình anh đâu. Anh làm gì trước đây? Người đàn ông nhìn tôi thoáng chút ngạc nhiên nhưng rồi ông cũng trả lời:

- Dạ... trước đây tôi là Trung úy thông dịch viên mới đi cải tạo về.

- Thôi... anh đừng làm ồn nữa. Kể từ hôm nay anh lãnh nhiệm vụ phát nước cho mọi người.

Còn anh kia! Tôi chỉ tay về phía một người đàn ông trung niên và khá to con.

- Trước kia anh làm gì?

- Tôi là Đại úy bộ binh cũng mới đi cải tạo về.

- Từ nay nhiệm vụ của anh là... phát cơm cho mọi người nghe.

Phân công xong tôi chui ra khỏi lòng ghe. Tôi đến bên anh Cương. Anh Cương đang cầm trong tay những món đồ nghề đi biển, anh nói:

- Với sức trôi của chiếc ghe mà tôi đã đo được thì khoảng... mười ngày nữa là ghe mình sẽ trôi vào đất Thái Lan.

Mười ngày nữa? Mười ngày nữa thì làm sao có đủ thức ăn và nước uống cho chừng này người? Mà chiếc ghe này có bao nhiêu người? Tôi nghĩ vậy và nhìn quanh để tìm người phụ giúp. Hướng trước mặt tôi có một người đàn ông có dáng vẻ rất quê mùa và rất đáng nghi ngờ. Tôi ngoác anh ta lại và hỏi:

- Anh làm gì trước đây ở...Việt-Nam? Thật bất ngờ khi nghe anh nói:

- Tôi là Trung úy An-Ninh Quân-Đội.

- Anh có giấy tờ gì đem theo không?

- Dạ có!

Anh lấy từ trong bóp ra một tờ giấy mà anh đã cẩn thận để vào trong mấy lớp nylon và đưa cho tôi xem. Tôi cầm và đưa qua cho anh Cương.

Anh Cương nhìn vào một lúc nhưng anh không nói gì mà chỉ gật đầu như xác nhận. Tôi nói với anh Trung úy An-Ninh quân đội:

- Từ nay anh giữ trật tự trên ghe này. Bây giờ anh đi kiểm cho tôi xem trên ghe mình có tất cả bao nhiêu người nhé.

Khi ghi lại ký ức về chuyến đi này tôi đã giận tôi vô cùng. Tôi giận tôi vì đã quên hẳn tên ba người cựu sĩ quan của quân lực Việt-Nam Cộng-Hoà đó. Những người đã cùng tôi đi trên chiếc ghe mang số SS 1050 IA trôi dạt đến bờ biển Mã Lai ngày 03/02/1981. Trong tận cùng trái tim tôi, tôi vẫn luôn nhớ về các anh, những người đã góp sức để giữ cho chiếc ghe không bị hỗn loạn cho tới ngày đến được bến bờ tự do.

Ngày đầu tiên xem như chúng tôi đã tạm sắp xếp xong mọi trật tự trên ghe. Tôi đã dọa là sẽ quăng xuống biển những ai làm mất trật tự. Ngày đầu tiên tôi cho phát nước một ngày hai lần. Một lần mỗi người hai nắp "bidon" của quân đội Việt-Nam Cộng-Hoà. Không ai được hơn quy định đó, kể cả anh Cương và tôi. Tôi cho gom các bao khoai lang lại và chia ra làm mười phần, cho mười ngày, mỗi ngày ăn một lần. Anh Trung úy an ninh quân đội cho tôi biết đã đếm đi đếm lại rất nhiều lần và con số chính xác là một trăm mười ba (113) người hiện diện trên ghe.

*

Đến hôm nay thì chiếc ghe của chúng tôi đã trôi được bảy ngày rồi. Nồi khoai lang bây giờ khi nấu lên nó có một màu đen và... kính khủng quá! Vào ngày thứ năm tôi đã cho rút phần phát nước xuống mỗi ngày một lần, mỗi lần mỗi người cũng chỉ được một nắp "bidon" thôi. Chúng tôi đã tháo

tấm bạt che trên mũi ghe ra làm buồm. Có một điều thật không thể hiểu được là từ khi “giương buồm” lên thì chiếc ghe tự động quay đầu và trôi theo tư thế lùi. Hễ tháo “ buồm” ra thì chiếc ghe trôi theo tư thế thuận. Cuối cùng thì anh Cương cũng quyết định là “giương buồm” vì dù sao chiếc ghe cũng trôi nhanh và theo hướng mong muốn, tuy phải trôi theo thế lùi.

Trưa ngày trôi thứ bảy.

Anh Phan-Chánh-Cương bỗng tươi tỉnh nét mặt khi anh nhìn vào ống dòm và báo là có một chiếc tàu đang chạy về hướng chiếc ghe của chúng tôi. Sau một lúc, anh nói lớn như muốn cho mọi người cùng nghe:

- Có chiếc tàu đang chạy về hướng chúng ta và có lẽ là chiếc tàu thuộc toán cấp cứu của Tây Đức.

Khi chiếc tàu đến cách chiếc ghe của chúng tôi một khoảng cách đủ để chúng tôi nhìn thấy những người trên chiếc tàu đó là những người có nước da ngăm đen và... quần xà rồng. Anh Cương không còn nét mặt “hồ hởi phấn khởi” như lúc ban đầu nữa nhưng anh cũng không nói gì. Người thuyền trưởng bên chiếc tàu đó muốn nói chuyện với thuyền trưởng của chiếc ghe chúng tôi. Anh Cương với cương vị đó nên anh đã qua bên chiếc tàu gặp tên thuyền trưởng. Một lúc sau anh Cương trở về và cho biết là người thuyền trưởng bên chiếc tàu muốn cứu chúng tôi để chở vào bờ. Họ yêu cầu mang tất cả hành lý qua tàu của họ.

Tất cả mọi người đã qua hết bên chiếc tàu “cấp cứu” và được đối xử rất tử tế như cho thức ăn và nước uống. Đang khi mọi người còn vui vẻ vì tin rằng đã được cứu thì một tên trong bọn họ bắn chỉ thiên một phát súng và yêu cầu tất cả theo hàng một đi vòng chiếc tàu từ đầu ra cuối rồi vòng về chỗ cũ. Một trăm mười hai người – Anh Cương được miễn – đi vòng từ đầu mũi tàu ra đến phía sau tàu là có một bọn năm tên đã đứng sẵn ở đó để khám xét và lột sạch những gì mà bọn chúng nghĩ là đáng giá. Khi đã lột sạch những gì mà bọn chúng lột được, bọn chúng ra lệnh cho những con người khốn khổ chúng tôi trở về lại chiếc ghe và bố thí nửa thùng phuy nước, một bao gạo và khá nhiều cá rồi sau đó chiếc tàu “cấp cứu” lại thẳng hướng ra khơi.

Nhiều người trong chúng tôi đã chửi thề và nguyền rủa bọn cướp biển là tàn ác... nhưng tất cả cũng rất vui vì đã được một bữa cơm rất ngon, đúng nghĩa là cơm!

Ba anh cựu sĩ quan có nhiệm vụ trên ghe đã hăng hái làm tròn nhiệm vụ! Sau một tuần không có cái gọi là cơm, chiều nay tất cả chúng tôi đã tận hưởng được một bữa cơm ngon nhất trong đời!

Trưa ngày trôi thứ tám.

Từ xa xuất hiện hai chiếc tàu với nhiều lá cờ đủ màu sắc đang tiến về chiếc ghe của chúng tôi. Khi hai chiếc tàu đến gần, chúng tôi nhận biết ngay đây cũng là bọn cướp người Thái Lan. Bọn cướp rất đông vì chúng đến một lúc hai chiếc tàu và đưa nòng súng cũng rất dữ tợn. Bọn chúng với mã tấu và súng ngắn đã tràn qua ghe của chúng tôi và bắt đầu cướp phá. Bọn cướp tháo gỡ những bộ phận của chiếc máy ghe và mang qua tàu của bọn chúng. Bọn chúng bắt tất cả đàn bà con gái qua tàu của bọn chúng và phát cho mỗi người một cục xà bông rồi bắt thoát y đứng tằm trần truồng trên sàn tàu. Ai không chịu tằm là chúng đá vào người.

Sau khi những người đàn bà khốn khổ kia tằm xong, lập tức bọn cướp cùng chia nhau hăm hiếp ngay tại sàn tàu. Một trong hai tên thuyền trưởng đã “may mắn” dẫn một cô gái thật đẹp người Huế vào phòng riêng. (Sau này tôi được biết cô gái Huế đã tốt nghiệp đại học môn Anh văn và chưa lập gia đình. Khi lên trại ty nạn, cô gái Huế phụ trách dạy môn Anh văn).

Đến nửa khuya bọn cướp biển thả những người đàn bà khốn khổ về lại chiếc ghe sau khi cho mỗi người một hộp sữa.

Cũng như chiếc tàu trước, hai chiếc tàu này cũng cho ghe chúng tôi gạo, nước, cá tươi và cá khô.

Từ khi được thả trở về lại chiếc ghe cho đến sáng, những người đàn ông chúng tôi phải bị nghe tiếng âm thanh rên la thật buồn não của những người đàn bà xấu số. Không chỉ những người đàn bà khóc mà có cả tiếng đàn ông khóc nữa. Trên ghe có khoảng bốn chục người đàn bà, cộng thêm khoảng gần bốn chục tiếng khóc của những người đàn ông kèm theo nên âm thanh đó rùng rợn và buồn thảm vô cùng giữa biển khơi im lặng.

Ngày trôi thứ chín.

Sáng hôm nay anh Cương và tôi rất ngại nhìn cũng như nói chuyện với những người đàn bà. Hầu hết những người đàn bà đã lên mũi ghe ngồi... phơi nắng. Một số người đã tỏ ra như có kinh nghiệm nên họ đã bôi dầu máy tàu lên mặt và khắp người. Nhìn những người đàn bà lúc này thật buồn cười mà tôi không dám cười. Chú Gao, tên của chú em ở xã Phước-Hòa thuộc tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu làm nghề đưa khách vượt biên từ ghe taxi ra ghe lớn, và cũng là người đã đề nghị chạy qua chạy lại sàn ghe hôm bị mắc cạn; đến bên tôi và kể lể với gương mặt như khóc:

- Anh Ba Hùng biết hôn, em thương con bỏ của em lắm, em hỏi cưới nó thì ông già nó nói nó mới mười bảy tuổi đợi sang năm đủ mười tám thì cho cưới. Em thương nó quá nên rủ nó đi vượt biên

luôn. Đụ mẹ không ngờ mấy thằng Thái Lan nó hưởng trước em. Đụ mẹ tụi nó chứ!

Sáng sớm ngày trôi thứ mười.

Anh Cương bây giờ không còn ống dòm để nhìn xa nữa. Tất cả đồ nghề dùng đi biển đã bị bọn cướp lấy mất. Anh lại gần tôi và chỉ tay về phía bên phải. Nhìn theo cánh tay anh, từ xa có ba chiếc tàu đang chạy đến. Khi ba chiếc tàu đến gần hơn tôi thấy những chiếc này cũng có treo nhiều lá cờ đủ màu sắc như những chiếc trước. Ba chiếc tàu cặp gần hai bên hông chiếc ghe của chúng tôi. Bọn chúng kêu anh Cương qua tàu của bọn chúng nói chuyện và hỏi có vũ khí, tiền bạc, để trả cho bọn chúng thì bọn chúng sẽ kéo vào bờ. Anh Cương trình bày hiện trạng của chiếc ghe vượt biển vừa dứt lời thì lập tức bọn chúng rú lên như khi giả nhân rồi tràn qua ghe của chúng tôi. Một màn cướp phá tàn khốc lại diễn ra. Lần này bọn cướp đến với ba chiếc tàu nên sự cướp phá dĩ nhiên là tàn bạo hơn. Có những tên cướp đã hãm hiếp những người đàn bà ngay trong lòng ghe. Một số phụ nữ thì bị dẫn về tàu của bọn chúng. Bọn chúng vừa lôi kéo phụ nữ vừa nhảy vừa hú cừ y như những con khỉ đột. Tôi nhìn thấy chú Gao đang ôm cô bạn gái đã bất tỉnh vì quá sợ hãi. Thân hình cô bạn gái của chú Gao quá nhỏ, nhỏ như đứa bé con và hơn nữa đã được bôi khắp thân thể dầu mỡ của máy ghe nên những tên cướp đã... tha.

Buổi chiều cùng ngày, bọn cướp thả những người đàn bà về lại ghe và cũng cho thức ăn và nước uống.

Ngày trôi thứ mười một.

Khoảng giữa buổi trưa có một anh thanh niên thật trẻ tuổi đến bên tôi và hỏi:

- Anh Ba Hùng ơi, anh có đọc truyện người tù khổ sai Papillon chưa?

Quyển sách rất nổi tiếng của tác giả Henry Charriere tôi đã đọc qua rất nhiều lần. Tôi chưa hiểu anh chàng này muốn gì thì anh chàng đã tiếp:

- Papillon đã vượt ngục trong điều kiện hết sức khó khăn và rồi đã thành công. Ở trên ghe này có nhiều những can nhựa trống, em xin anh cấp cho em những can không đó và ít nước uống để em thả trôi vô bờ trước. Em sẽ thông báo cho Cao ủy biết để Cao ủy cho người ra cứu.

Đề nghị quá táo bạo và... quá hấp dẫn! Tôi bàn qua với anh Cương và mọi người trên ghe. Tất cả đều đồng ý và sau đó tôi quỳen góp được nửa "bình ton" chanh và đường. Tôi cấp cho anh chàng "Papillon" hai "bình ton" nước, cột mười can nhựa lớn lại với nhau và đặt lên trên đó một miếng ván. Anh Cương viết một lá thư tiếng Anh và bỏ vào một cái chai đậy nắp lại thật kín, cột vào cánh tay anh "Papillon". Khi chiếc bè làm gần xong thì có một anh chàng khác đến xin tháp

tùng theo anh "Papillon" và anh "Papillon" xin tôi cho hai người cùng đi chung cho vui. Tôi đồng ý. Khi chiếc bè được thả xuống với hai anh chàng bên trên thì nước ngập ngang lưng quần của hai anh nhưng hai anh đã yêu cầu tháo giầy cột giữa chiếc bè với chiếc ghe để hai anh ra đi. Khi giầy đã được tháo ra khỏi chiếc ghe thì rõ ràng chiếc ghe tuy lớn, nhưng đã trôi qua mặt chiếc bè. Chiếc bè có lẽ đang đứng một chỗ chứ không trôi vì chiếc ghe đã trôi qua mặt chiếc bè rất xa. Chúng tôi đã hỏi lại là có thay đổi ý kiến gì không thì hai cánh tay của hai anh chàng đưa lên cao vẫy vẫy ra dấu từ giã chúng tôi.

Khi chiếc bè được thả xuống với hai người bạn trẻ bên trên thì lúc đó trời còn sáng lắm vì đang là buổi trưa. Khi hai cánh tay của hai người bạn trẻ ra dấu từ giã chúng tôi thì khoảng năm phút sau – Tôi nghĩ không quá năm phút – trời bắt đầu âm u và giông tố nổi lên âm âm báo trước một cơn bão sẽ đến. Lúc này thì không còn cách nào nhìn thấy hai người bạn trẻ đó nữa rồi. Cơn bão đã kéo đến thật nhanh, rồi sóng to gió lớn nổi lên cuồn cuộn y như ngày đầu ra đi. Tôi không còn can đảm để nhìn những ngọn sóng tàn bạo đó nữa. Tôi nhắm mắt lại vì sợ hãi và rồi một giấc ngủ đã đến với tôi. Giấc ngủ với những cơn ác mộng kinh hoàng!

Ngày trôi thứ mười hai.

Sáng nay không ai nói với ai về chuyện hai người bạn trẻ của ngày hôm qua. Mọi người đều hiểu rằng hai người bạn trẻ đã không qua được cơn bão quá lớn như ngày đầu ra khơi. Phải chăng hai người bạn trẻ đó đã hy sinh cho mọi người được sống? Có ai đó đã nêu ra con số một trăm mười ba người trên ghe là con số không may mắn. Những người theo đạo Phật thì đang xăm xi về những cái gọi là hiện tượng. Tôi làm dấu thánh giá và đọc kinh cầu cho linh hồn hai người bạn trẻ đó. Tôi tin một cách xác quyết là Đức Mẹ sẽ giúp chiếc ghe đến bến bờ bình an, mặc dù có nhiều khó khăn. Theo lẽ thì tôi đã đi trong chiếc ghe của tôi chứ không phải chiếc ghe này. Trước đó, tôi thường đến cầu nguyện ở nhà thờ Fatima Bình-Triệu. Trong lời cầu xin tôi có khấn: "Nếu Đức Mẹ thấy việc con ra đi sẽ có những trắc trở thì xin Đức Mẹ hãy làm những trở ngại xảy ra trước để con không phải đi." Trước ngày dự tính ra đi trên chiếc ghe của tôi, tôi đã cho kéo chiếc ghe đó lên ụ và cho bọc nhôm xung quanh lườn ghe. Tôi trang bị một chiếc máy mới và thật mạnh. Đến hôm ra đi, khi mọi người vào hết trong lòng ghe thì có người lên tiếng, trong ghe có nhiều nước. Tôi cho thợ máy nổ máy để bơm nước ra. Thật không thể ngờ được, một cái máy thật mới có thể nói là hoàn hảo nhất và vừa ý nhất trong các cái máy, thế mà đêm ấy không làm sao cho nó chuyển

động được. Trời bắt đầu sáng tỏ dần và tôi phải ém người lên bãi vắng thoi. Khi mọi người đã tản mác lên các bãi vắng thì cái máy lúc này bỗng dựng chịu nổi. Tôi cho người tài công lái chiếc ghe ra biển để tìm chỗ rỉ nước và sửa chữa. Trưa hôm đó, từ Sài Gòn, tôi bàng hoàng nhận được tin là chiếc ghe của tôi đã bị chìm ở ngoài khơi vì cái lỗ rỉ nước bị nước phá càng lúc càng lớn hơn và không thể nào trám lại được.

Ngày trôi thứ mười ba.

Đã hai ngày trôi qua tạm coi như bình yên vì không bị một vụ cướp nào. Chiếc ghe vẫn trôi theo thể lười như lúc ban đầu. Nhiều người đã lên trên sàn ghe nằm hoặc bơi lội xung quanh chiếc ghe. Có người thanh niên đến bên tôi thủ thỉ:

- Có mấy chiếc ghe ở ngoài xa kia, mình hãy nổi lửa lên để gọi họ lại... cướp đi anh Hùng.

Tôi nhìn người vừa nói và phản đối:

- Anh điên sao? Anh không sợ cho mấy người đàn bà à?

Lúc đó có mấy chị đang nằm trên sàn ghe vội lên tiếng:

- Kệ nó anh Hùng à! Cứ đốt lửa lên kêu tụi nó lại cướp rồi tụi nó sẽ cho mình gạo, nước và cá. Mình cũng không còn nhiều thức ăn.

- Các chị không sợ... bị à?

- Còn gì nữa mà sợ anh Hùng! Nó... xong rồi thì mình sẽ có ăn để cầm cự chứ!

Tôi quay mặt nhìn về hướng các chiếc ghe đang ở ngoài xa và thầm nghĩ: "Nếu sau này mà mọi người đến được bến bờ tự do là nhờ ở sự hy sinh của các người đàn bà này." Tôi đồng ý cho đốt lửa trong cái thùng phuy. Cái thùng này giờ đây có hai công dụng. Một, để nổi lửa lên cầu cứu các tàu lớn của Tây phương và tàu cướp. Hai, dùng để chứa nước nếu tàu cướp cho.

Lửa vừa lên thì có một chiếc tàu từ xa chuyển hướng chạy về phía chúng tôi. Chúng tôi đã chuẩn bị sẵn sàng để đón nhận những điều kinh khủng sắp xảy đến. Các người đàn bà thì đã lấy dầu mỡ bôi khắp thân mình và mặt mũi.

Cảnh cướp phá và hãm hiếp lại diễn ra khi chiếc tàu đánh cá của bọn cướp Thái Lan cập sát vào chiếc ghe đi tìm tự do của chúng tôi. Lần cướp này thì người bạn gái của chú Gao không thoát được nữa. Bọn cướp quá hung bạo! Có lẽ vì bọn chúng, sau khi lục soát đã không cướp được gì nên tỏ ra giận dữ. Bọn chúng cời trần truồng chạy nhẩy trên chiếc ghe như những người đang lên cơn điên. Gặp người đàn bà nào là chúng hiếp ngay tại chỗ, bọn chúng không có một chút gì là e thẹn. Tiếng khóc la vang ỉn ỏi, tiếng đánh đập người để tra khảo của, rồi tiếng van lạy bọn cướp khi bọn chúng đập phá ghe... cùng hòa chung với tiếng cười và tiếng la tiếng hét của bọn cướp tạo thành một thứ âm thanh hoang loạn

mà tôi chưa bao giờ được nghe qua, chưa bao giờ được chứng kiến cảnh tượng hãi hùng này. Mọi chuyện rồi cũng lại qua! Ngày hôm đó anh Phan Chánh Cương và tôi không còn thiết gì đến cơm và cá nữa. Tàn nhẫn quá! Vô nhân đạo quá! Không thể tưởng tượng nổi lại có ngày được chứng kiến cái cảnh dã man tàn bạo này! Ba lần cướp trước đây bọn cướp tỏ ra rất tôn trọng anh Cương trong vai thuyền trưởng, nhưng, lần này thì bọn cướp đã đánh anh Cương và nhiều người đàn ông để khai thác của. Dĩ nhiên tôi cũng bị bọn chúng đâm đá tơi bời hoa lá. Khi bọn cướp đang hành động thì có một anh chàng kêu tên một người bạn là Nam, lập tức tên Thái Lan thuyền trưởng kê súng vào đầu anh ta và hỏi: "Mày biết tiếng Thái Lan?" Dĩ nhiên tên thuyền trưởng hỏi bằng tiếng Thái. Anh chàng nọ ú ớ, anh Cương phải thông dịch cho tên thuyền trưởng hiểu. Tên thuyền trưởng Thái Lan nói với anh Cương là hấn tưởng anh chàng nọ xin nước. Như vậy tiếng Thái Lan, nước gọi là nam! (Đúng 100%)

Ngày trôi thứ mười bốn.

"Lại một chiếc tàu cướp đến!" Anh Cương chán nản nói với tôi. Bây giờ là vào khoảng giữa trưa. Khi chiếc tàu Thái Lan xấp đến, tên thuyền trưởng người Thái sau khi nói chuyện với anh Cương, hấn đã nhốt tất cả một trăm mười người – Anh Cương được miễn – xuống hầm cá. Sau này anh Cương nói lại với tôi là, khi mọi người bị nhốt hết xuống hầm cá thì bọn cướp đã qua ghe lục soát rất kỹ. Lục soát xong, chúng kêu từng người một lên và khám xét kỹ. May mắn quá, bọn này không hãm hiếp một người phụ nữ nào. Ai bị khám xong thì được trở về lại ghe. Trước khi bỏ đi, bọn này cũng cấp cho ghe chúng tôi gạo, cá và... nam!

Chiều đến thì anh cựu trung úy an ninh quân đội cho tôi biết là trên ghe mất một người. Chúng tôi yêu cầu tất cả đàn ông lên sàn ghe để kiểm người. Lúc đó thì có một bà xẩm già lên tiếng:

- Thằng con tôi nó giấu trong mình nó ba cây và trốn ở lại trong hầm cá của chiếc tàu hồi trưa rồi.

Tôi hỏi bà xẩm già:

- Tại sao con bà trốn lại trong hầm cá?

- Với ba cây mà nó giấu trong mình, nó sẽ đưa cho tàu đó để được đưa vào bờ. Khoảng thời gian ba tháng trên đảo, ngày tôi đi định cư, Cao Ủy tị nạn vẫn chưa có tin tức gì về người con của bà xẩm già.

Ngày trôi thứ mười lăm.

Từ sáng sớm, một vài người thanh niên đã tự động nổi lửa khi nhìn thấy từ xa một chiếc tàu đang kéo lưới. Khi chiếc tàu đến gần thì những người thanh niên đến đánh thức anh Cương và tôi dậy. Chiếc tàu đang kéo lưới đã quăng dây

qua cho chúng tôi để chúng tôi cột chặt vào ghe. Chiếc tàu chạy trước kéo lưới và kéo theo chiếc ghe của chúng tôi. Ông thuyền trưởng của chiếc tàu có lẽ là người Trung Hoa. Ông cũng quần xà rông. Ông đứng khoanh tay nhìn chúng tôi một lúc rồi ra dấu cho hai người bơi qua tàu của ông. Ông dẫn hai người đó vào nhà bếp và chỉ cho hai người chỗ nấu cơm để nấu cho tất cả người trên ghe của chúng tôi ăn. Ông cũng cho kêu thêm hai người nữa qua tàu ông để chèo nước về ghe đồng thời ông cũng liệng qua ghe những lon thuốc lá thơm. Hơn mười ngày không được hút, chúng tôi đã "rít" những hơi thuốc cho thật đầy lồng phổi. Có vài người đã... nằm thẳng cẳng vì bị say thuốc.

Khi những thùng cơm và cá đã được chuyển qua ghe của chúng tôi. Ông thuyền trưởng tốt bụng vẫy tay ra dấu từ giã chúng tôi rồi cắt dây và cho tàu chạy thẳng ra khơi.

Chiều cùng ngày hôm đó, một chiếc tàu cướp chạy về hướng chúng tôi. Lại cướp và hãm hiếp! Đến khuya thì bọn cướp bỏ đi sau khi cũng cho gạo, cá và... nam!

Ngày trôi thứ mười sáu.

Chiều hôm nay chúng tôi nhìn thấy từ xa có một làn ngang dài thật nhỏ màu vàng. Chúng tôi với những con mắt không còn trong sáng, không còn tinh tường nữa nên không biết đó là cái lặn gì. Bao nhiêu sự suy đoán được đưa ra với nhiều hy vọng.

Đang nhìn về phía trước và bàn tán nên không một ai để ý có một chiếc tàu cướp từ phía sau đã đến gần ghe của chúng tôi. Những người trên chiếc tàu này cố làm ra vẻ hiền lành và thân thiện. Người thuyền trưởng của chiếc tàu đó nói với anh Cương là hẳn chỉ cần có hai (2) lượng vàng thôi thì khi đêm xuống hẳn sẽ kéo chiếc ghe của chúng tôi vào bờ. Ông ta cố làm ra vẻ thật thà khi nói với anh Cương:

- Khi vào đến bờ rồi thì nhớ đừng khai là tàu tôi kéo né, nếu tiết lộ thì tôi sẽ bị bắt đó.

Người Quốc Gia của chúng ta dù sao cũng là những con người lương thiện! Vì bản chất lương thiện nên mới bị gạt năm Mậu-Thân và sau đó là... một tháng học tập. Qua lời nói và thái độ quả quyết của anh Phan-Chánh-Cương, mọi người chỉ trong có mười phút đã gom góp đủ số vàng mà tên thuyền trưởng đòi hỏi. Sau khi anh Cương thông báo đã gom đủ số. Tên thuyền trưởng nói cứ giữ đó để khi nào vào gần bờ thì giao cho hẳn.

Năm giờ sáng ngày trôi thứ mười bảy.

Cô gái Huế tốt nghiệp đại học môn Anh văn là người từ đầu đã chiếm một chỗ nằm trước mũi ghe, nơi để thùng chứa nước nguyên thủy của chiếc ghe. Tại nơi đó, cô đã giấu được những món nữ trang mà bọn cướp không thể nào tìm

ra được. Tin ở sự quả quyết của anh Cương, cô gái Huế đã đóng góp ba chỉ vàng. Sáng sớm hôm nay khi thấy chiếc tàu cướp quăng giầy qua chiếc ghe, cô nhìn đồng hồ mà cô còn giữ được. Cô nghĩ: "Tại sao tụi này không kéo vào ban đêm như tụi nó lo sợ mà lại kéo vào lúc này? Hay là..." Vừa khi cất giấu xong cái đồng hồ và những món nữ trang thì bọn người trên chiếc tàu cướp kia, lúc này không còn một chút gì là thân thiện nữa. Bọn chúng nhảy qua ghe của chúng tôi và bọn chúng bắt anh Cương đưa vàng rồi thẳng tay đánh đập tất cả mọi người để mong lấy thêm vàng. Bọn chúng đang cướp phá thì từ bên tàu của bọn chúng có một tên chạy ra nói gì đó, thế là tất cả bọn cướp đang ở bên ghe của chúng tôi lập tức nhảy hết xuống biển lội qua tàu của bọn chúng và chạy mất.

A! Cái lần màu vàng mà mọi người thấy hôm qua, bây giờ đã hiện ra rõ ràng hơn, đó là dãy cát của bờ biển.

Mười giờ sáng ngày trôi thứ mười bảy.

Dãy cát đã hiện ra rất rõ ràng. Anh Cương cho biết đây là bờ biển của Mã-Lai chứ không thể của Thái-Lan được. Thôi thì của nước nào cũng được miễn là đừng của Việt-Nam là vui rồi. Tất cả mọi người hầu như đã lên hết trên sàn ghe. Có những chiếc xuống nhỏ của những người dân đi câu cá chạy ngang qua ghe của chúng tôi và còn vẫy tay chào rất là... thân thiện.

Mười một giờ ba mươi ngày trôi thứ mười bảy.

Từ trên trời có một chiếc trực thăng từ xa bay đến lượn hai vòng trên ghe của chúng tôi và rồi nó đáp xuống một trại binh nằm cạnh bờ biển cách đó không xa lắm.

Mười hai giờ ba mươi phút ngày trôi thứ mười bảy.

Đúng mười hai giờ ba mươi phút của ngày trôi thứ mười bảy, chiếc ghe của chúng tôi... bị mắc cạn trên bờ biển của Mã-Lai-Á. Tôi là người sau cùng lên bờ. Vì ảnh hưởng vật lý của những ngày trên ghe nên khi chạy được vài bước tôi bị té nằm sõng soài trên bãi cát. Những người đàn ông lúc này cũng đã lên hết trên bãi cát. Một số đang lo cho những người phụ nữ vì họ không còn đủ sức để bước đi nữa. Họ nằm nửa người trên cát nửa người dưới nước. Nhìn những người đàn bà đó bây giờ trông chẳng khác gì những bộ xương cách trí mà ngày còn cấp sách đến trường học sinh nào cũng nhìn thấy và học qua. Họ tiều tụy quá sức. Nhiều người không còn sức để đứng lên và bước đi... Nhưng, chính những con người đáng thương đó đã hy sinh, đã chịu đựng tải nhục để tất cả mọi người trên ghe có được miếng ăn để có sức sống cho đến ngày hôm nay.

Cuộc chiến ý thức hệ do miền Bắc chủ xướng với vũ khí của Nga Tàu đã ngưng từ lâu, nhưng, cuộc chiến vẫn chưa tàn. Thời gian trôi qua nhanh như mũi tên bay, vậy mà giờ đây trên quê hương Việt-Nam thân yêu vẫn còn cảnh đói nghèo và bất công. Người Việt-Nam vẫn phải tìm đủ mọi cách để rời bỏ xóm làng, rời bỏ ruộng đồng, rời xa nơi chôn nhau cắt rún... để tìm sự sống nơi xứ người. Nhưng, người Việt-Nam thì vẫn còn chia rẽ và hận thù mà chỉ khi nào cái đảng cộng sản Việt Nam man rợ không còn nữa thì người Việt Nam mới hết thù hận và hết chia rẽ!

Giờ đây một trăm lẻ chín người trên chiếc ghe mang bảng số SS 1505 IA hiện đang ở đâu trên khắp quả địa cầu này? Những ai còn và những ai đã ra đi vĩnh viễn?

Chúng ta rồi đây lần lượt cũng sẽ mất tất cả!

Mất gì ? Chắc Chấn Một Điều, Chúng Ta Sẽ Không Bao Giờ Để Mất Quê Hương và Mất Tình Người Việt Nam. /.

ToPa (Hòa-Lan)

Thuyền Nhân

Nguyễn Lê Hồng Hưng

Những ngày gió nhẹ biển êm, giữa đêm khuya trọt giấc, tôi có thói quen ra boong nhìn trời, ngắm trăng, ngắm sao và những chòm đèn của những con tàu xa xa. Đêm nay trăng khuyết mà trời trong quá, nên thấy những vì sao sáng tỏ. Nhìn vàng trắng già hơn nửa mảnh treo ngang vòm trời, tôi nghĩ tới một đời người có khác nào vàng trắng khi tròn, khi méo, thoáng chốc lụi tàn. Kiếp người ngắn ngủi, ấy vậy mà không biết bao nhiêu chuyện vui, chuyện buồn, chuyện sống sẽ, chuyện éo le xảy ra trong đời sống. Có chuyện tưởng chừng như theo thời gian quên lãng, nhưng rồi chỉ trong giây phút tâm trí bừng sáng và nhớ lại một cách rõ ràng.

Những tháng năm tập tễnh hải hành, tôi đi đi, lại lại hải cảng Belfast mỗi tuần một lần, cảnh vật nơi đây tôi cũng đã quen. Sau đó tôi đổi những tuyến đường xa, cho tới năm nay, hơn ba mươi năm rồi, tôi mới trở lại tuyến đường Belfast. Bao năm trôi qua, quang cảnh nơi này có nhiều thay đổi, hồi đó mùa đông tuyết rơi nhiều lắm nhưng bây giờ thì ít hơn, cây cối trụi lụi, trơ cành, những con đường trơn nhớt. Ở đây ít khi trời trong và khô ráo, cảnh vật luôn mơ màng và thường mỗi

sáng có sương mù, hiếm hoi lắm mới có ngày nắng đẹp. Trước kia khi tới một vùng đất mới, ban đêm tôi có thể đi lang thang nếu mệt thì vô quán ngồi. Nhứt là bên Nam Mỹ, ở những nước có khu ăn, uống bình dân mở cửa suốt đêm, tôi có thể vào đó ngồi uống bia tới sáng. Bây giờ đi mới nửa khu phố tự dưng tôi hồng muốn đi nữa, đúng là tâm trạng làm biếng của tuổi già, chớ hồng phải vì tuổi già sức yếu. Nghĩ tới tuổi tác, tôi mỉm cười một cái rồi quay gót giày đi trở về hội quán.

Vô hội quán tôi thường ngồi mình ên trong góc, uống nước lọc và nhìn người ta sinh hoạt. Đã qua hơn ba mươi năm rồi, nhân viên trong hội quán đã thay đổi hết, lớp nhân viên trẻ thay lớp già nên tôi hồng còn người quen trong hội quán nữa. Nhưng hồng sao, nhân viên hội quán luôn lúc nào cũng vui vẻ, thân thiện và rất tử tế, thủy thủ cần gì thì họ tận tình giúp đỡ. Tôi mới quen với Bryony, cô nhỏ là nhân viên tiếp thị của hội quán, cô thường xuyên xuống tàu nạp tài khoản internet và xem thủy thủ có cần giúp đỡ gì không. Nghe thủy thủ trên tàu gọi tôi là uncle, cô cũng bắt chước gọi tôi là uncle, tiếng Anh uncle nghĩa là chú. Chuyển trước Bryony xuống tàu trong lúc thủy thủ ra boong hết nên tôi ngồi tiếp cô nhỏ. Cô hỏi tôi:

– Chú có thường lên hội quán?

Tôi cười:

– Có chớ mỗi khi ghé đây là chú lên, hơn ba mươi năm trước, hội quán này là nhà của chú, đạo đó trong hội quán ai cũng biết chú.

– Oh, chú còn nhớ ai không?

– Còn, còn nhớ ông John, vì ông ấy thương chú lắm.

– À, con biết ông John.

Nhắc tới ông John tôi nhớ lại, ông John là nhân viên hội quán, ông đứng quầy rót bia và rượu cho khách, tiếng Anh gọi là bartender. Lần đầu tôi mua bia, ông hỏi tôi:

– Bia gì?

Tôi nói:

– Bia gì cũng được miễn là của nước Anh.

Ông cười vui vẻ vừa đưa tay lấy ly và lon bia ông vừa nói:

– Ô kê, ô kê...When in Rome, do as the Romans do.

Thấy ông đưa cho tôi bia Guinness. Tôi nói:

– Guinness là bia của Ái Nhĩ Lan mà.

Ông nói:

– Đúng đúng, nhưng đây là hải đảo của Ái Nhĩ Lan.

– Cũng được, tôi nói, Guinness là bia đen của Dublin, nổi tiếng thế giới.

– Đúng đúng...

Từ đó tôi mới biết Belfast là phần đất của Anh quốc nằm bên hải đảo Ái Nhĩ Lan và tôi thuộc

luôn câu thành ngữ “When in Rome, do as the Romans do”, nghĩa là “Nhập gia tùy tục”. Ông John hỏi tôi là người gì. Tôi nói:

– Tôi là người Việt.

– Nam Việt hay Bắc Việt.

– Nam Việt.

– Oh! Southern Vietnamese, boat people!

Nghe ông hồ lớn, nhân viên trên hội quán và nhiều thủy thủ hướng mắt về tôi. Khi tôi quay ra tìm chỗ ngồi thì nhiều thủy thủ ân cần mời tôi ngồi chung, mời tôi cụng ly, uống cạn bia họ mua thêm bia cho tôi uống. Có người hãnh diện khoe tàu họ đã từng vớt người tị nạn rồi đưa về trại Tân Gia Ba và nhiều người hỏi tôi về chuyện vượt biển. Lúc đó tôi nói tiếng Anh còn bập bẹ, phải chỉ đạo đó có điện thoại thông minh và Google dịch như bây giờ thì tôi đỡ mỗi tay. Tôi nói chuyện bằng tay nhiều hơn bằng miệng, nhưng mọi người vẫn chăm chú lắng nghe, có lẽ họ nghe bằng mắt nhiều hơn bằng tai. Hồng biết họ hiểu câu chuyện tôi kể được bao nhiêu, nhưng tôi cảm nhận được, trong mắt họ tôi là người đáng thương, cần được an ủi và giúp đỡ. Cũng từ đó trở đi nhân viên hội quán gặp tôi ai cũng vui vẻ đón chào và hồng gọi tên cúng cơm tôi mà gọi biệt danh tôi là Boat People.

Hồng riêng gì người Anh cư xử tử tế với thuyền nhân. Thời gian đó tôi ghé bất cứ những nước tự do nào trên thế giới, người ta nghe tôi giới thiệu: “I am Vietnamese.” Tức thì có người hỏi: “Nam Việt hay Bắc Việt?” Khi biết tôi người miền Nam Việt Nam, nhiều người trở mặt ra vẻ cảm thông và kinh ngạc hô lên: “Oh! Boat people! hoặc ! Southern Vietnamese boat people! ”. Có người đưa ngón tay cái ra trước mặt tôi gật gật và có người thân thiện vỗ vai, nói:

– Southern Vietnamese people is good, very good...

Ông John là người ân cần và luôn giúp đỡ tôi, mặc dù tôi có việc làm và có tiền mua sắm, nhưng ông cũng chỉ cho tôi chỗ máng áo, quần, khăn, nón, đồ dùng cũ mà hội quán dành cho thủy thủ. Cũng từ đó tới nay, những ngày hải hành, ghé hội quán tôi thường tới chỗ máng áo quần cũ lựa cái nào vừa lấy về mặc. Ông John về nhà kể với vợ ông sao đó mà thỉnh thoảng bà mua kem đánh răng, bàn chải và xà bông gội đầu để sẵn trong bọc, nhờ ông đưa cho tôi.

Tôi hỏi Bryony:

– Ông John còn khỏe không?

Cô nhỏ đưa bàn tay ra lắc:

– Hồng biết, lâu rồi con không gặp ông ta.

– Oh, vậy con có biết địa chỉ của ông ấy không?

– Không, nhưng con tìm được.

Ngẫm nghĩ một chút, tôi lưỡng lự và nói với Bryony:

– Lâu quá rồi, hồng biết ông John còn nhớ chú không.

Bryony cười:

– Không thành vấn đề, chú còn nhớ ông là tốt rồi.

Hôm kia tàu ghé bến tôi nhận tin nhắn của Bryony, cô nhỏ hẹn tôi tối lên hội quán, ông John sẽ xuống thăm. Trước kia, hội quán lúc nào cũng chật nít người, bàn nào cũng đầy bia rượu, thủy thủ ăn to nói lớn ồn ào. Bên góc phòng đặt cả chục hộp điện thoại nhưng thủy thủ vẫn đứng dọc dài chờ để gọi về thăm nhà. Bây giờ những hộp điện thoại công cộng đã dẹp hết, thủy thủ nào cũng có điện thoại thông minh, họ ngồi chung nhau nhưng mắt chăm chú nhìn màn hình, ngón tay rà rà bấm bấm lên mặt điện thoại, người nào muốn nói chuyện với gia đình thì ra góc ngoài đứng tha hồ nói, không khí hiền hoà nhưng trông có vẻ lạnh lùng.

Hồng biết từ bao giờ, tôi quên bằng cái quốc tịch và hồng mừng tới mình là người gì nữa. Ai hỏi tôi phải là người In Đô không, tôi yes và hỏi có phải Phi Luật Tân không, tôi cũng yes. Lâu rồi tôi không nghe ai hỏi tôi câu: “Ông có phải người Việt không?” Nhưng tôi có nghe đầy tai về chuyện người Việt giết người, cướp của, trộm cắp, buôn người, trồng cần sa và bán ma túy xuyên quốc gia. Ở Anh quốc, trong những tiệm nails chứa chấp nhiều người ở lậu, trốn thuế và những trẻ em trong tuổi vị thành niên bị bóc lột sức lao động, những người làm việc bất hợp pháp bị bắt nhiều vô số, bắt hoài mà hồng hết. Không phải riêng nước Anh, mà khắp Âu Châu này, nhiều nhất là nước Nga và những nước Đông Âu. Bọn buôn người như buôn bán thú vật chở trên những xe hàng, con người ta mà chúng coi như là heo, gà, vịt đem nhét đầy nhóc trong những containers chở xuyên qua nhiều biên giới. Khi bị cảnh sát phát hiện, moi ra thì người nào người nấy ngất ngư gần chết và cũng có khi khai container thấy có người ngột thở chết queo, trong số đó nhiều nhất là người ở Việt Nam. Cũng có người Việt tổ chức vượt biển đưa người vô nước Anh bằng ca nô bị cảnh sát biên phòng bắt. Những người Việt ngày nay tài giỏi thiệt, nước Việt Nam nằm xa mù chi bên kia bán cầu, phải qua hai đại dương, đi tàu buôn phải mất hơn hai tuần lễ, ấy vậy mà sao nhiều người Việt có mặt trong những containers và trên những chiếc ca nô nhỏ xíu bên tận trời Âu lạnh lẽo này. Trong lúc tôi đang suy tư về quá khứ, chợt có một thủy thủ tới khều vai và kề mặt sát vào mặt tôi, tôi nghe nực nùng mùi bia, ông hỏi:

– Ông có phải là ông Tấn đầu bếp không?

– Tôi ngược nhìn ông khách một cái, như một tia chớp trong đầu, tôi nhận ra ông ngay:

– Oh, Bobby.

Gặp lại đồng nghiệp cũ, giống như gặp hồn ma hiện về. Trong lòng tôi hồng mừng vui và cũng không vồn vã. Tôi chỉ chiếc ghế trước mặt nói:

– Ngồi xuống, ông khoẻ không?

Vẫn thái độ giống như hơn hai mươi năm về trước, lè nhè khi say xỉn. Ông vừa ngồi xuống vừa nói:

– Khoẻ khoẻ... Ông vẫn còn làm cho công ty cũ à.

– Ờ, vẫn làm bình thường. Đạo này ông sao rồi, vợ con gì chưa?

– Vẫn vậy, vẫn độc thân và vẫn làm thủy thủ.

Bobby và tôi quen nhau hồi còn trẻ, ông lớn hơn tôi vài ba tuổi gì đó, hồi đó tôi và ông đi chung tuyến đường từ Pháp sang Belfast này. Sau vài năm tàu hết hợp đồng tôi và ông cũng đổi tàu khác nhau và sau đó nghe có một đồng hương của ông nói ông đã chết rồi. Sống chung với dân In Đô đã lâu, tôi cũng biết cái tánh ba xạo nói láo của họ cũng hồng thua người Việt mình, nhưng với tánh hay say xỉn, lè nhè giống như Bobby, nghe nói ông chết, tôi tin ngay. Vì vậy hôm nay tình cờ gặp lại ông tôi có cảm giác như gặp một hồn ma. Tôi đứng lên đi lại quày mua bưng lại cho ông ly bia. Bobby nhìn chai nước lọc trước mặt tôi, ông hỏi:

– Mà hồng uống bia sao.

– Uống, nhưng thỉnh thoảng thôi.

Lúc đó tôi thấy Bryony vô hội quán và đi lại phía bàn tôi, nhưng hồng hiểu sao cô nhỏ quẹo qua đi vô đứng trong quày ba đưa tay ngoắc ngoắc tôi lại. Tôi đứng dậy đi tới hỏi chuyện gì. Bryony đứng phía trong quày bar chồm ra nói với tôi:

– Ông John hồng tới được.

– Ô kê.

Tôi đi lại bàn vừa ngồi xuống thì Bobby đưa ngón tay ra dấu tục, và hất mặt về phía Brony. À, tôi hiểu vì sao Bryony vừa thấy Bobby thì cô nhỏ quay gót đi vô trong. Tôi làm mặt nghiêm, nói với Bobby:

– Ở đây là Seamen's mission ông à. Ông muốn đàn bà, con gái sao hồng ra quán Bar ngoài góc phố:

Ông lắc đầu:

– Ngoài đó cũng hồng còn đàn bà như trước nữa.

Tôi nhìn Bobby, ngoài sáu chục rồi, lại say xỉn như ông thì còn hơi sức đâu mà gái với gộc. Tôi nói:

– Tui quên, thời tui với ông còn trẻ, chưa ai biết virus HIV nên đàn bà con gái, tự do xuống tàu chơi với thủy thủ. À, mà ông già rồi còn chấm mút được mẹ gì mà đòi đàn bà?

Ông cười kha kha rồi đưa bia lên hớp một cái, nói:

– Có đàn bà nhìn cũng vui mắt, ông khoa tay một vòng nói, mà hồng thấy sao, toàn toàn là đực rựa mà thằng nào thằng nấy giống như con gà chết. Nhìn gương mặt lừ đừ, hồng còn chút mùa xuân của ông, tôi hết muốn dây dưa. Tôi nói:

– Thời đại nào, cuộc sống đó. Tụi nhỏ là gà chết còn tui với ông thuộc loại gà già, hết gáy được rồi, nói chi chuyện đá, thôi cho qua chuyện đàn bà, con gái đi cha nội.

Bobby bưng ly bia lên uống, để ly xuống, hồng nói gì mà chỉ gừ gừ trong cổ họng. Nhìn tướng tá ốm nhom như con khô hổ của ông và nghĩ tới một con người sống không chịu lập gia đình, chỉ biết có bia, rượu và gái giang hồ mà lây lất sống cho tới hôm nay thì cũng là lạ. Chợt nhiên tôi thốt lên:

– Oh, Ghosts!

Bobby giựt mình nhìn tôi, có lẽ ông tưởng tôi kêu Trời, ông hỏi:

– Chuyện gì?

Tôi mỉm cười:

– Không, hồng có gì hết.

Hẹn với ông John, hồng hồng tới được, coi như xong rồi. Mọi hôm thì Bryony thường lại ngồi nói chuyện chơi với tôi, hôm nay bị Bobby làm kỳ đã cản mũi, nên con nhỏ hồng tới được. Tôi thấy mình cũng không còn lý do gì ngồi nán lại đây nữa. Tôi đứng lên bắt tay từ già Bobby:

– Ông ngồi chơi, tui phải xuống tàu.

Bobby đứng lên và ngập ngừng một chút rồi nói:

– Mà cho tao xin hai chục pound.

– Để tui xem.

Tôi móc bóp, may cho ông, tôi còn một tờ hai chục và mớ tiền lẻ, tôi trút ra đưa hết qua cho ông:

– Ông ở lại chơi vui về.

Tôi đi ngang qua bar, thấy Bryony đứng trong góc, tôi đưa tay chào. Cô nhỏ kêu tôi đứng lại, cô đi ra đưa cho tôi cái nón len.

– Cho chú nè.

Lần trước ghé hội quán tuyệt rơi mà đầu tôi vừa mới cạo trọc và ngoài trời thì lạnh quá, tôi lại chỗ để đồ cũ vạch đồng đồ ra tìm. Thấy tôi đứng vạch tìm hơi lâu, Bryony đi tới hỏi tôi tìm gì, tôi nói tìm nón len, cô nhỏ phụ tìm nhưng không có nón len. Đêm nay cầm cái nón len mới toan, tôi nghĩ, có lẽ Bryony mua nón cho tôi. Tôi hôn phớt lên má cô nhỏ một cái và nói:

– Cám ơn.

– Không có chi.

Đêm nay không có sương mù, trời trong quá và trăng khuyết một bên, ánh sáng yếu ớt của vầng trăng làm cho ánh đèn những con tàu thêm rục rờ. Lòng tôi chợt sáng và nghĩ ra, nếu hồng có chuyện xảy ra trong chuyến đi này thì tôi đã quên

mất tiêu cái khoảng đời lẽ ra tôi hồng được quên. Trước kia gặp bạn đồng nghiệp trên những hội quán xa xôi, chúng tôi háo hức vui mừng cùng nhau ngồi uống bia và tán chuyện cho tới khi hội quán đóng cửa chưa thôi. Nhưng lần này tôi gặp Bobby tôi có cảm giác như gặp lại con người cũ kỹ xa xôi nào và tôi mới nhận ra Bobby là cột mốc cho một lớp người thay đổi và tốc độ của cả một thế giới đổi thay. Thân thể và tâm hồn tôi cũng bị thời gian làm cho chai sạm. Cũng ngay bây giờ, trong đêm nay, tôi mới nhận ra một điều là những người đồng hương cùng thời tị nạn với tôi ai cũng đã an cư lạc nghiệp ở một quốc gia tự do nào đó trên trái đất này. Riêng tôi thì ngót hơn bốn chục năm trôi qua, cho tới bây giờ, tôi vẫn còn là một Vietnamese boat people, nghĩa là một Thuyền Nhân người Việt và vẫn còn lênh đênh trên sóng nước.

Nguyễn Lê Hồng Hưng
Teestport 20 3 2019

THÁNG BA MÙA HOA LỬA

Trương Phong Ba

*Chờ hoài, chờ mãi
Anh chờ hết thế hệ này
Một thế hệ sinh ra để chịu lưu đày
Trong trại cải tạo, nông trường, vùng kinh tế mới*

*Người thắng cuộc cờ hồng bay phát phới
Tự hào tước đoạt, đánh tráo khái niệm về tổ quốc quê hương
Những ngày đầu quá đổi tang thương
Người nằm xuống bên hào sâu thối rữa*

*Đời làm trai chẳng bọc thây da ngựa
Mà thân nhân vội vàng, lén lút quàng chiếu đem chôn
Người vợ thẳng thốt trước mắt mắt vô hồn
Đôi mắt con thơ quàng sâu ráo hoảnh*

*Trời tháng ba nắng như lửa mà hồn sao vẫn lạnh
Từng thớ thịt da buốt rát trước phân ly
Đoàn người tản cư cứ lăm lũi đi
Trên con đường lữ loét bởi những bầy đạn pháo*

*Cơn đói cồn cào bước chân chùng chao đảo
Đuối hèn rướn tới tìm mảnh đất tự do
Vừa dắt con đi người mẹ vừa dặn dò
Những lời thâm trầm từ cõi lòng sâu lắng*

*Trời tháng ba không gió, trời rất lặng
Ngọn cờ bên thua trên hàng rào rỉ xuống rách bằm
Những đôi mắt lạnh, họng súng cắm cắm
Chĩa vào những người buông tay không mình trần chân đất*

*Chính thể tan, lý tưởng như đã mất
Thế xác, tâm hồn trần trụi trước dằng xé hằn thù
Con đường phía trước thăm thẳm mịt mù
Trời dựng một màu buồn tang tóc*

*Trong thế hệ của anh đó là một bài học
Để biết yêu dân tộc giống nòi
Là tấm gương soi
Cho thế hệ ngàn sau nữa*

*Anh thực sự muốn tìm cho mình chỗ dựa
Đồng cảm sâu xa khi nghĩ tới quan hà
Nhìn về em ở phía rất xa
Để hy vọng chờ một ngày tươi mới*

*Để hiển dăng từng bước chân đi tới
Với bạn bè yêu mến non sông
Anh biết sẽ gian lao khi mình là con lạc cháu hồng
Là giòng giống can trường bất khuất*

*Em có biết là lòng anh rất thật
Tỏ bày cùng em niềm nỗi yêu thương
Anh luôn tin tình yêu ấy tỏa hương
Và khát vọng vì ngày mai tươi sáng*

*Hôm nay, những ngày tháng ba sao anh buồn bằng lặng
Một mình anh đứng lặng giữa đất trời
Nhìn về em, anh không thấy em cười
Ngọn lửa tình yêu biết có còn hy vọng?*

*Tâm hồn anh luôn dạt dào như sóng
Vỗ về bao dung giữa đại dương
Tâm hồn anh luôn đầy sự yêu thương
Cho em trước muôn trùng ngăn cách*

*Em đặt tên anh là Phong Ba nên rất nhiều thử thách
Trước bão giông phải đứng dậy hiên ngang
Anh yêu em thực nữ dịu dàng
Yêu nét kiêu sa, yêu một tâm hồn viễn xứ...*

Người cộng sản Việt nam có lẽ không làm được như người Do thái hay thuyền nhân Việt nam khi hiểu rằng “ Lòng thù hận tạo ra mâu thuẫn, chỉ có tình yêu thương mới bù đắp mọi lỗi lầm ”?

Người vượt biển

Yên Khê

Thuyền nhân Việt Nam ở nhiều nơi trên thế giới đã tự đóng góp để xây dựng các đài tưởng niệm ở nhiều nơi trên thế giới vì chính phủ các quốc gia họ cư trú không cấp kinh phí cho các công trình này. Thuyền nhân Việt nam hay còn gọi là Cộng đồng tỵ nạn cộng sản cũng không lập nên những bia căm thù cộng sản ở bất cứ nơi nào ở các quốc gia tự do.

Các công trình nghệ thuật hay bia tưởng niệm không gì khác hơn ngoài tưởng nhớ những người đã bỏ mạng trên hành trình vượt biển và tri ân những người đã giúp đỡ thuyền nhân. Nhưng thật mỉa mai khi tám bia tưởng niệm người vượt biển ở trại tỵ nạn ở Pulau Galang đã bị Indonesia đục bỏ dưới áp lực của nhà cầm quyền Việt nam.

Có lẽ vì những tượng đài thuyền nhân là những biểu tượng lên án chế độ Cộng Sản Việt Nam đã đàn áp, đối xử phân biệt với những người dân bên kia chiến tuyến và sự thất bại thảm hại của chế độ cộng sản trong công cuộc kiến thiết đất nước sau chiến tranh. Do đó nhà cầm quyền Việt Nam luôn luôn tìm cách đánh phá, triệt hạ và dùng áp lực ngoại giao để ngăn chặn và phá hủy những Tượng Đài Thuyền Nhân Việt Nam.

Tám bia đá bị đục bỏ lại chỉ còn tro bụi khung đá là một minh chứng không thể chối cãi được về thiện chí muốn hoà hợp hoà giải dân tộc mà Hà Nội đang luôn kêu gọi khúc ruột ngàn dặm hướng về quê hương mỗi lần Tết đến. Họ khích động vô lòng trắc ẩn với người thân và lòng đau đáu thương nhớ quê nhà của những người đã từng bị cho là phản quốc, lưu vong.

Người Việt hải ngoại vẫn không quay lưng với nước Việt nếu nhìn vô số tiền họ gửi về Việt nam cho thân nhân và đầu tư làm ăn, cũng như những người Việt thế hệ hai đã quay về làm các dự án khởi nghiệp, các bác sỹ hay giáo viên thiện nguyện gốc Việt về chữa bệnh hay dạy tiếng Anh từ thiện, cho tới những người lớn tuổi quay về Việt Nam để dưỡng già.

Trăm năm bia đá

Vết thương cuộc chiến sau đã gần nửa thế kỷ vẫn cứ chưa bao giờ được phép khép lại khi lòng

căm thù vẫn được khoét sâu một cách công khai. Từ Đông sang Tây có lẽ duy chỉ có ở Việt nam mới có đầy đủ “ bia căm thù”.

“Bia căm thù” mọc lên như nấm sau mưa nhiều nơi ở Việt nam và mục đích của việc xây dựng “bia căm thù” tới hàng tỷ bạc đó là “ *nhằm giáo dục truyền thống cho cán bộ, đoàn viên, hội viên và học sinh về những sự kiện lịch sử của nhân dân... trong quá trình đấu tranh bảo vệ Tổ quốc.*” Điều mà họ muốn giáo dục, tuyên truyền cho thật ra không gì khác hơn là nuôi lòng thù hận - thù hận những người và dân tộc mà họ chưa hề biết mặt. Lòng thù hận của những người sinh ra khá lâu sau cuộc chiến 1975 nhưng lại có thể đắc thắng cho rằng đáng đời thằng Mỹ, thằng Pháp khi những cuộc tấn công khủng bố xảy ra trong đầu thế kỷ 21 ở trong lòng nước Pháp, nước Mỹ. Chiến tranh luôn tàn khốc dù là những cuộc chiến chính nghĩa hay các cuộc chiến vô nghĩa... nhưng cuộc chiến nào thì người dân vô tội vẫn bị luôn chịu nhiều mất mát. Hai mươi năm nòi da xáo thịt với hơn 2 triệu người Việt đã bỏ mình chỉ để “thống nhất đất nước cho bằng được.

“Thống nhất đất nước” đã bước qua năm thứ 44, nhà nước cộng sản ngoài mặt vẫn luôn kêu gọi hoà hợp, hoà giải dân tộc, gọi người Việt hải ngoại là khúc ruột ngàn dặm nhưng vẫn cho xây dựng bia căm thù Mỹ – Nguỵ như một lời nhắc nhở rằng tuyệt đối không được phép yêu thương kẻ đã từng là kẻ thù của mình.

44 năm trôi qua, chính quyền trong nước vẫn loay hoay nuôi lòng thù hận bằng các bia căm thù “hoành tráng” được xây bằng tiền thuế của dân mà không nuôi được lòng thương xót cho đồng bào của hai bên chiến tuyến đã thiệt mạng vì bom đạn Mỹ hay súng đạn của Việt cộng để cùng chung tay xây dựng một Việt nam hùng mạnh.

Đường đã cùng?

Việt Nam 44 năm sau chiến tranh đã và đang đứng ở đâu trên bản đồ thế giới?

Người lạc quan đã cho rằng Việt Nam đã trở thành một quốc gia phát triển nhanh chóng, kinh tế tăng trưởng liên tục trong nhiều năm. Với nhiều người cuộc sống ở Việt Nam so với những năm trước 1990 đã tốt đẹp hơn lên rất nhiều.

Những đô thị mới với các toà nhà cao ngất ngưởng, nhà mới thay lần lần những căn nhà cũ kỹ. Số người giàu ở Việt Nam cũng đã tăng lên nhiều và chịu chơi, chịu chi hết cỡ. Muốn mua gì cũng có, người rừng rinh tiền đi du lịch mùa xuân ngắm hoa đào ở Nhật Bản hay tulip ở Hoà lan, mùa thu đi ngắm lá vàng ở Hàn Quốc hay Canada không còn là chuyện hiếm.

Nhưng trên các bảng xếp hạng với các quốc gia khác trên thế giới, Việt Nam vẫn cứ nằm ở mức thấp lè tè. Việt Nam được xếp hạng thứ 128 trong 192 quốc gia về mức độ giàu nghèo. Người giàu phát lên nhanh chóng nhờ bất động sản; có những miếng đất, căn nhà chỉ cần mua rồi sang tay liền liền là đã lời tiền tỷ mà người làm công ăn lương ở bên tây có tới khi về hưu cũng chưa để dành được tới chừng đó. Nhưng người nghèo có lẽ nghèo cũng cùng tận phải đi làm với đồng lương bèo bọt trong các hãng xưởng của ngoại quốc ở Việt Nam, mà giờ đây chính phủ coi như là một lợi thế trong phát triển kinh tế – lương của người lao động thấp hơn lương người lao động ở Trung Quốc.

Trong bảng xếp hạng của Human Freedom Index 2018, đánh giá chung tự do cá nhân, dân sự và kinh tế thì Việt Nam đứng hạng 124 trên 162 nước. Thật mỉa mai khi mỗi người dân Việt Nam khi viết đơn từ cho cơ quan công quyền thì không bao giờ được thiếu mấy chữ “Độc Lập – Tự Do – Hạnh Phúc”.

Tự do báo chí ở Việt Nam do Tổ chức Phóng viên Không biên giới (RSF) xếp Việt Nam hạng 175/180 trong năm 2018. Kiểm duyệt báo chí và internet đã bóp nghẹt theo mô hình của đàn anh Trung quốc đã bóp nghẹt những tiếng nói trái với chính sách nhà nước, nuôi dưỡng những ý tưởng có lợi cho sự ngu dân để dễ bề cai trị gần 100 triệu dân nước Việt.

Người ta vẫn tự hào người Việt thông minh, cần cù, sáng tạo nhưng khảo sát của Bloomberg trên 60 quốc gia về mức độ sáng tạo dựa trên thành tựu về giáo dục, nghiên cứu, sản xuất thì Việt Nam hân hạnh đứng ở vị trí thứ 60. Quan chức Việt Nam đang tự hào là một nhà “sản xuất” điện thoại thông minh gia công cho quốc gia đứng hàng số một về sáng tạo trên thế giới trong năm qua là Đại Hàn. Nếu như không Samsung thì chỉ số tăng trưởng của Việt Nam còn lâu mới được ở mức như hiện có.

Việt Nam bị ô nhiễm trầm trọng mà giờ đây Hà Nội bị xếp hạng đô thị ô nhiễm nhất Đông Nam Á. Không khí ô nhiễm, môi trường sống ô nhiễm do mức độ phát triển nhanh bất chấp hậu quả xấu cho môi trường của chính phủ để người dân thường lãnh đủ. Còn người giàu – phần lớn là có những mối liên hệ thân thuộc hay làm ăn với quan chức và các quan chức cùng gia đình lại đã có một chỗ an toàn ở quốc gia mà họ kêu gọi dân đen không được phép quên đi thù hận hay ít ra là các quốc gia phương Tây nào đó.

Nuôi dưỡng lòng thù hận đã làm cho giới trẻ ở Việt Nam dường như trở nên hung hăng hơn với đồng loại. Trong khi đó Hà Nội vẫn một mực cho rằng chính những sản phẩm văn hoá Âu Mỹ đã làm cho giới trẻ hư hại.

Nhưng có ở đâu trên thế giới lại có những học sinh có thể thần nhiên hành hạ, nhục mạ bạn học rồi quay phim cho lên mạng để làm nhục nạn nhân nhiều như ở Việt Nam? Ở đâu trên thế giới mà nhân phẩm phụ nữ và trẻ em gái rẻ mạt như ở Việt Nam? Ở đâu trên thế giới mạng người dân lại bị chính phủ thí cho người nước lạ nhiều như vậy?

Họ mãi mê nuôi lòng thù hận để cho dân tộc chìm trong cơn mê no đủ của bản thân và quên đi những nhu cầu của những người cấp tiến khi nhu cầu kinh tế đã được thoả mãn – dân chủ. Và họ chỉ cần có như vậy để đẩy Việt Nam đi tới đường cùng.

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

Về Rotterdam

*Em về áo lụa hoa vàng
Anh con chim sáo sang ngang độ nào
Tình xưa một thửa ngọt ngào
Rừng yêu thương đã xanh xao một đời*

*Anh giờ cơn mộng rã rời
Buồn say trong bóng chiều rơi hững hờ
Nhớ em đến tận bao giờ
Để nghe hồn chết hồn ngọc ngân sâu*

*Em đi nắng đã thay màu
Dòng sông kỷ niệm chìm sâu tự tình
Trách nhau chi chuyện chúng mình
Đời qua một kiếp phù sinh mỗi mòn*

Khieu Long

Phiếm luận

Trời ơi là trời!

Tiểu Yến Tử

Tiểu Yến Tử có mấy khi than trời, nhưng mới đây lại phải than trời như bộng, vì nghe tin thằng bạn trai của con gái mình bầu cho đảng Forum voor Democratie. Anh chàng này cả tin vào Baudet hay bidet gì đó sẽ thổi một làn gió chính trị mới vào chính trường, bằng cách chống độc quyền chính trị của các đảng phái cũ.

Nghe có vẻ lời cuồn, nhưng đâu biết rằng Baudet đang muốn đóng vai trò một hiệp sĩ tìm cách đưa châu Âu trở về “thời hoàng kim” như lúc trước khi bị những người nhập cư như chúng ta vào xứ sở của Baudet. Đây cũng là cái từ mà chính trị gia cực hữu Jean Marie Le Pen ở bên Pháp đã sử dụng để nói lên ước mơ về sự thuần khiết của chủng tộc Aryan, y trang như chính quyền Đức Quốc Xã ngày xưa đã ca tụng.

Nói như thế, để thấy nhiều người cả tin vào những khẩu hiệu đầu môi chót lưỡi như học bổng cho sinh viên, giảm thiểu quan liêu, đơn giản hóa hệ thống thuế vụ v.v... mà quên đi những điểm khác của đảng này như giảm thiểu làn sóng người nhập cư và chỉ cho người nhập cư hưởng trợ cấp xã hội sau 10 năm ở đây. Mình có may mắn đến đây trước, nay đã có cuộc sống ổn định, thì bây giờ cũng nên nghĩ đến số phận của những người đến sau chứ?

Thằng bạn trai con gái mình là người người Hòa Lan, bầu cho đảng của Baudet thì mình còn châm chước, đảng này lại thêm ông bạn Việt Nam của mình cũng hí hửng bầu cho đảng này, làm mình tức lộn ruột. Cũng may trong số người mình quen biết, số người bầu cho đảng của Baudet chỉ là thiểu số và chưa thấy ai bầu cho Wilders. Năm xưa, có thằng bạn đồng nghiệp bầu cho Pim Fortuin cũng làm mình giận điên tiết. Cũng may là anh bạn này bảo là, chỉ bỏ phiếu một lần như thế để biểu tỏ sự phản đối những đảng phái chính trị cũ không biết lắng nghe ý nguyện người dân mà thôi.

Vẫn biết rằng, có hai điều không nên đem ra tranh cãi trong gia đình và bè bạn, vì tranh cãi chỉ gây sứt mẻ tình cảm, đó là chuyện tôn giáo và chuyện chính trị, nên mình chỉ muốn biểu tỏ ôn hòa, không như năm nào có một ông ở bên Mỹ sau khi tranh cãi về Donald Trump, giận quá mất khôn, cầm dao chém bốn người trong gia đình.

Thật tình thì dân tộc Việt Nam có truyền thống tương đối hài hòa, như trước kia ở trong miền nam không thiếu gì những gia đình có người theo quốc gia, kẻ theo cộng sản, nhưng không như ở miền bắc, nhiều người vì mù quáng tin vào chủ nghĩa cộng sản quá khích đã đứng ra đấu tố người thân và ngay cả cha mẹ mình trong thời kỳ cải cách ruộng đất ở miền bắc. Đây là một vết nhơ không thể quên được trong lịch sử dân tộc vậy.

Cần sang chỗ bán Chả Giò.

Chúng tôi cần sang một địa điểm và xe bán Chả giò, xe đầy đủ tiện nghi, giá phải chăng, khu vực giữa thành phố Den Haag và Rotterdam.

Mọi chi tiết xin vui lòng liên lạc qua điện thoại:

06 23933736 hoặc 06 49639245

đồng cũng thông báo là hiện nay có một số mạnh thường quân sẵn sàng hỗ trợ cộng đồng trong việc tổ chức Tết Nguyên Đán.

Họp Khoáng Đại Cộng Đồng

Nieuwegein 24/3/2019 (VNNS). Nhằm mục đích tường trình và hoạch định những công tác trong tương lai của Ban Chấp Hành Cộng Đồng, đồng thời tiếp nhận những ý kiến đóng góp của đồng hương, Ban Thường Vụ Cộng Đồng đã tổ chức một buổi họp khoáng đại vào lúc 14g30 tại hội trường 't Veerhuis ở thành phố Nieuwegein. Một số đại diện hội đoàn và đồng hương đã đến tham dự phiên họp.

Buổi họp bắt đầu với nghi thức chào quốc kỳ và hát quốc ca, mọi người cũng dành 1 phút tưởng niệm các đồng bào đã bỏ mình khi vượt biên tìm tự do và các chiến sĩ đã hy sinh cho tổ quốc Việt Nam.

Sau lời chào mừng đồng hương của ông chủ tịch cộng đồng Nguyễn Quang Kế là phần báo cáo tài chánh của ông thủ quỹ Lê Thanh Sơn, quỹ của cộng đồng đã gia tăng kể từ khi tân ban chấp hành cộng đồng nhận nhiệm vụ.

Ông chủ tịch cộng đồng đã lược duyệt những công tác trong thời gian qua gồm tham gia biểu tình tại Geneve để phản đối nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam trong việc thực thi tôn trọng nhân quyền, và việc tu bổ tượng đài thuyền nhân. Trong tương lai Ban Chấp Hành Cộng Đồng sẽ có văn thư chính thức bổ nhiệm ông Lưu Phát Tấn và ông Nguyễn Hữu Phước phụ trách việc bảo trì tượng đài. Ngoài ra, ông chủ tịch cộng

Trong phần thảo luận về ngày quốc hận 30 tháng 4, mọi người cùng đồng ý không tổ chức ngày quốc hận cùng ngày tưởng niệm thuyền nhân để tránh những hiểu lầm.

Ngày quốc hận năm nay sẽ được tổ chức vào ngày 28 tháng 4 trước toà đại sứ VC tại Den Haag, Ban Chấp Hành Cộng Đồng sẽ gửi thư mời đến đồng hương trong thời gian tới.

Ngày tưởng niệm thuyền nhân sẽ được tổ chức vào tháng 9 và ban chấp hành cộng đồng sẽ họp bàn về việc tổ chức.

Ban chấp hành Cộng Đồng sẽ liên lạc với các tôn giáo để tổ chức một ngày cầu nguyện chung cho quê hương.

Về nhân sự của Ban Chấp Hành Cộng Đồng, anh Nguyễn Trung Tín uỷ viên văn nghệ đã xin từ chức.

Các thành viên khác của Ban Thường Vụ Cộng Đồng cùng đồng ý gác bỏ những bất đồng trong quá khứ để làm việc chung phục vụ cộng đồng sau phiên họp với ban cố vấn.

Trong phần đóng góp ý kiến về việc thời gian gần đây có những dự trữ tổ chức văn nghệ có sự tham dự của ca nô Đàm Vĩnh Hưng gây nên một làn sóng bất mãn của đồng hương, và có những hiểu lầm xảy ra. Qua phần trình bày ý kiến của những người liên hệ đến việc này, việc hiểu lầm đã được giải tỏa và người bầu show cam kết sẽ không mời bất cứ ca nô nào từ Việt Nam qua.

Buổi họp khoáng đại cộng đồng kết thúc tốt đẹp lúc 17g00 cùng ngày.

Thế Truyền tường thuật

Đêm nhạc hội gây quỹ VOICE “ Tiếng nói & tương lai”

Rijswijk ngày 9/3/2019

Đêm nhạc gây quỹ giúp cho những người xin tỵ nạn kém may mắn còn đang tạm định cư ở các nước như Philipin và Thái lan để tạo điều kiện cho họ sớm được đi định cư tại một nước tự do, đồng hương tại Hòa Lan muốn góp một bàn tay nên đúng giờ thì hội trường đã đông người để chờ đợi một chương trình văn nghệ thật vui và ý nghĩa nhân bản như tỏ lòng đáp lời mời gọi của Anh Nguyễn Văn Hoàng trưởng ban cho Ban tổ chức VOICE hôm nay.

T/m Ban tổ chức cùng chia sẻ tâm tình đồng hành và kính mong quý đồng hương nhiệt tình rộng tay ủng hộ cho chương trình VOICE và ngỏ lời chào đón nhạc sĩ Nam Lộc, luật sư Trịnh Hội, cộng tác viên Vi Yến, luật sư Ana Nguyen cùng nữ ca sĩ Diễm Liên, nam ca sĩ Nguyễn Khang lần

đầu tiên đến Hòa Lan. Đó là lời chào mừng của Ông Nguyễn Quang Kế chủ tịch cộng đồng người việt TNCS tại Hòa Lan sau phần nghi thức khai mạc chào cờ và mặc niệm.

- Mở đầu cho chương trình là phần ca nhạc hát cho quê hương được thể hiện qua các giọng ca nam ca sĩ Bình Trường, các nữ ca sĩ Như Loan, Bích Chi, Vũ Thủy và còn có nam ca sĩ Nguyễn Đan đến từ Bỉ Quốc, dù là những tiếng hát quen thuộc nhưng những tràng vỗ tay khen thưởng luôn được cổ vũ.

Vào phần chính của chương trình VOICE là lời chia sẻ tâm tình của nhạc sĩ Nam Lộc, đã ngỏ chào thăm và cảm ơn đồng hương tại Hòa Lan đã đến ủng hộ, ông đã tự mình thể hiện ca khúc chính mình sáng tác “ Sài gòn ơi vĩnh biệt”, đã nhận được cảm tình ưu ái của cả hội trường trong tiếng vỗ tay vang dội như liên tưởng chính mình đang sống lại những giờ phút đau thương lịch sử ấy!

Tiếp đến sự xuất hiện của luật sư Trịnh Hội trong phong cách khỏe mạnh trẻ trung đã làm cho hội trường thêm nóng khi anh chia sẻ hành trình VOICE trong bao nhiêu năm qua, có những thuận lợi và khó khăn, tuổi trẻ cần dần thân phục vụ cho tổ chức Xã hội dân sự, là chìa khóa, là

kim chỉ nam mở ngõ cho con đường dân chủ, xã hội tự do đó là nguyện vọng của toàn dân Việt Nam chúng ta, anh không những nói hay mà còn khả năng thể hiện những ca khúc bùng nổ cho quý đồng hương dưới sàn nhảy.

Thỏa lòng mong đợi khi sự xuất hiện của tiếng hát của nam ca sĩ Nguyễn Khang và nữ ca sĩ Diễm Liên đã liên tục thể hiện qua nhiều ca khúc mà khán giả yêu mến cùng với sự điêu luyện của ban nhạc Nguyễn Minh Khánh đến từ Paris đã làm cho hội trường nóng càng thêm nóng sự thích thú và ham mê.

nghĩ đến hành trình VOICE trong tương lai với tâm thức “ chúc thành công “

Cuộc vui nào cũng tàn, điều mà ban tổ chức và quý đồng hương mong đợi khi anh Nguyễn Hoàng lên tỏ lời cảm ơn các gian hàng từ thiện, các anh chị em ca sĩ, quý ace cộng tác giúp đỡ, và sự hiện diện của quý đồng hương, đặc biệt là cảm ơn và tặng hoa cho hai nhà tài trợ tiền thuê hội trường là công ty chả giò Thế vĩ và công ty chả giò Ty Le.

Một kết quả thật bất ngờ khi ban tổ chức tổng kết và tuyên bố tổng số tiền thu được trong đêm VOICE là 21,145 Euro. Đã quá nửa đêm mọi người chia tay ra về trong sự lưu luyến và luôn

Tường trình VNNS

Tin Hòa lan

Hậu Quả Của Cuộc Bầu Cử Hội Đồng Tỉnh 2019

Sự kiện nổi bật nhất trong thời gian vừa qua là cuộc bầu cử Hội Đồng Tỉnh, được cử hành vào ngày 20 tháng Ba. Như mọi người bây giờ có lẽ đã biết, đảng "Forum voor Democratie" hay "Diễn Đàn Dân Chủ", viết tắt là FvD, do ông Thierry Baudet cầm đầu đã đạt được một chiến thắng ngoạn mục trong cuộc bầu cử bốn năm một lần này. Năm 2015, khi cuộc bầu cử Hội Đồng Tỉnh trước được cử hành, Baudet chưa thành lập đảng FvD. Đảng này chỉ được khai sinh vào năm 2016. Thế nhưng chưa đầy ba năm sau, FvD đã trở thành đảng chiếm được nhiều cử tri nhất và, do đó, số ghế cao nhất trong ngành lập pháp cấp tỉnh.

Vì đảng FvD là một đảng cực hữu, có những đường lối tương đương với đường lối của đảng PVV do ông Geert Wilders lãnh đạo, nên chiến thắng nói trên của Baudet chính thức đánh dấu sự suy tàn của Wilders, một diễn biến được giới quan sát tiên đoán không lâu sau khi Baudet bước chân vào chính trường. Năm 2015, đảng FvD chưa ra đời, nên không có ghế nào trong các Hội Đồng Tỉnh. Bốn năm sau, nó đạt được 86 ghế từ số 0. Trong khi đó thì đảng PVV chỉ còn giữ lại được 40 ghế, mất 26 ghế so với kết quả năm 2015.

Đảng của Wilders cũng không phải là đảng độc nhất bị mất phiếu. Như đã được dự đoán từ trước, 3 trong số 4 đảng đang cầm quyền đều mất cử tri. Đảng VVD năm 2015 chiếm 89 ghế, giờ còn lại 80 ghế. CDA giữ lại 72 ghế trong số 89 thắng được lần trước. D66 rơi từ 67 ghế xuống 41 ghế. Chỉ có ChristenUnie là đảng tuy tham gia vào liên minh thân chính nhưng vẫn có thể gia tăng số phiếu, đi lên từ 29 đến 31 ghế.

Việc các đảng cầm quyền mất cử tri một cách khá nặng nề trong một cuộc bầu cử cấp tỉnh sẽ có hệ quả nghiêm trọng ở cấp quốc gia. Như chúng ta biết, hệ thống lập pháp cấp quốc gia tại Hòa Lan là một hệ thống lưỡng viện. Những dự án do chính phủ đề ra phải được đa số tại Hạ Viện cũng như Thượng Viện chấp thuận mới có thể trở thành pháp luật. Hiện giờ thì liên minh thân chính còn có một đa số quá bán 38 trên

tổng số 75 ghế tại Thượng Viện, tức là đa số chỉ 1 ghế. Do kết quả của cuộc bầu cử Hội Đồng Tỉnh vừa qua, liên minh thân chính sẽ mất đa số mong manh nói trên. Như chúng ta biết, ở Hòa Lan, Thượng Nghị Sĩ được thành viên Hội Đồng Tỉnh bầu lên. Bởi thế cho nên sự mất phiếu trong kỳ bầu cử vừa rồi sẽ đưa đến sự mất ghế tại Thượng Viện. Liên minh thân chính VVD-CDA-D66-ChristenUnie được dự đoán là sẽ chỉ còn giữ lại được 31 ghế mà thôi.

Tuy nhiên điều này không có nghĩa là Nội Các Rutte III dựa vào liên minh nói trên sẽ sụp đổ vì không thể tiếp tục điều hành quốc gia. Căn cứ trên kết quả của cuộc bầu cử vừa qua đảng thiên tả GroenLinks, dưới sự lãnh đạo Jesse van Klaveren, được dự đoán sẽ thắng 9 ghế tại Thượng Viện, trong khi PvdA, một đảng thiên tả khác, sẽ nắm 7 ghế.

Bởi lẽ khoảng cách giữa chính sách của Nội các do Thủ Tướng Mark Rutte cầm đầu và chính kiến của hai đảng thiên tả nói trên không quá lớn, nên giới quan sát chính trị Hòa Lan ước lượng rằng Nội Các Rutte III sẽ có thể đi đến thỏa hiệp với cả hai đảng đối lập GroenLinks và PvdA để đạt được đa số tại Thượng Viện.

Nếu cần thì Nội Các Rutte III cũng có thể thỏa hiệp với riêng đảng GroenLinks hay đảng PvdA để đạt được đa số quá bán. Như đã nói, liên minh thân chính sẽ có 31 ghế, cộng với 9 ghế của GroenLinks là 40 ghế trên 75 ghế tại Thượng Viện. Trong trường hợp Nội Các Rutte hợp tác với PvdA, thì 31 ghế của liên minh thân chính cộng với 7 ghế của đảng này sẽ đưa đến một đa số quá bán là 38 ghế.

Như vậy, điều khá bất ngờ là chiến thắng rực rỡ của đảng cực hữu FvD do Thierry Baudet cầm đầu sẽ có thể làm cho chính sách của chính phủ Hòa Lan trở nên thiên tả hơn trước khi cuộc bầu cử Hội Đồng Tỉnh năm 2019 được tiến hành.

Thời gian tới sẽ cho chúng ta biết sự phân tích này của giới quan sát chính trị Hòa Lan có chính xác hay không.

06/04/2019

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu.)

Tin Thế giới

[QHT tổng hợp]

BBC: Mỹ và TQ nhất trí về các vấn đề thương mại chính nhưng 'vẫn còn vướng mắc'

Tổng thống Donald Trump nói rằng Hoa Kỳ đã đồng ý được một số điểm cứng rắn nhất trong các cuộc thảo luận thương mại với Trung Quốc. Ông nói rằng một thỏa thuận có thể sẽ được đưa ra trong vòng bốn tuần tới, nhưng nói thêm rằng hai bên vẫn còn một số điểm then chốt chưa giải quyết được. Chủ tịch Tập Cận Bình cũng tỏ ý lạc quan, theo tường thuật của Tân Hoa Xã.

Tổng thống Mỹ nói rằng nếu như có một thỏa thuận thì ông sẽ họp thượng đỉnh với Chủ tịch Tập.

"Đây là một thỏa thuận hào hùng, có tính lịch sử - nếu như đạt được," ông Trump nói: "Đây là thỏa thuận quan trọng hơn hẳn so với mọi thỏa thuận khác, và chúng ta sẽ xem xem liệu thỏa thuận này có đạt được không. Cơ hội để nó xảy ra là rất cao." Hoa Kỳ cáo buộc Trung Quốc đánh cắp tài sản trí tuệ của các hãng Hoa Kỳ và buộc các hãng phải chuyển giao công nghệ cho Trung Quốc. Washington muốn Bắc Kinh có những thay đổi trong chính sách kinh tế của Trung Quốc, mà Mỹ cho là tạo ưu đãi một cách không công bằng cho các công ty nội địa của Trung Quốc thông qua trợ giá và cung cấp các hình thức hỗ trợ khác. Mỹ muốn Trung Quốc mua thêm hàng hóa của Mỹ để kiềm chế tình trạng thâm thủng thương mại.

Biendong: Vừa 'động thủ' ở vùng tranh chấp, Trung quốc bị đối thủ 'phản công'

Lực lượng Không quân thuộc Hải quân Trung Quốc đã triển khai 2 chiếc máy bay ném bom Xian H-6G cùng với một chiếc máy bay trinh sát

và chiến tranh điện tử Shaanxi Y-9JB đến khu vực Biển Hoa Đông.

Động thái của Trung Quốc đã buộc Lực lượng Phòng không Nhật Bản phải ra lệnh cho máy bay của họ cất cánh khẩn cấp đi chặn đối thủ. Theo một bản báo cáo được Bộ Quốc phòng Nhật Bản đưa ra, không phận của nước này không bị xâm phạm bởi máy bay của Trung Quốc. Tuy nhiên, vụ việc mới nhất đánh dấu lần thứ hai máy bay của Lực lượng Phòng không Nhật Bản phải cất cánh khẩn cấp đi đánh chặn máy bay Trung Quốc ở biển Hoa Đông kể từ hôm 30/3 đến giờ. Hôm 30/3, 4 chiếc máy bay ném bom tầm xa Xian H-6K cùng một chiếc máy bay chiến tranh điện tử Shaanxi Y-9JB, một chiếc máy bay tình báo điện tử Tupolev Tu-154MD và ít nhất hai chiến đấu cơ khác của Trung Quốc đã bay qua Eo biển Miyako, tờ The Diplomat đưa tin.

Eo biển Miyako là đường biển nằm giữa hai quần đảo Miyako và Okinawa của Nhật Bản. Eo biển này có vai trò quan trọng về mặt địa lý bởi nó là một trong những tuyến đường biển hiểm hoi cho phép Hải quân thuộc Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Hoa (PLA) tiếp cận với Thái Bình Dương từ biển Hoa Đông. Hải quân thuộc PLA thường xuyên sử dụng Eo biển Miyako để tiến hành các cuộc tập trận quân sự. Căng thẳng giữa Tokyo và Bắc Kinh đã gia tăng sau khi Trung Quốc hồi tháng 11 năm 2013 đơn phương tuyên bố thiết lập Vùng Nhận diện Phòng không (ADIZ) ở bầu trời biển Hoa Đông. Vùng ADIZ có nghĩa là Trung Quốc đòi hỏi tất cả các máy bay đi qua khu vực phải thông báo cho họ.

Nhật Bản đã lên tiếng phản đối mạnh mẽ vùng ADIZ của Trung Quốc bởi vùng ADIZ này bao gồm cả khu vực quần đảo tranh chấp Senkaku/Điếu Ngư. Ngoài ra, rất nhiều nước khác cũng phản đối hành động của Bắc Kinh bởi họ tin rằng đó là nỗ lực của Trung Quốc nhằm

củng cố sức mạnh ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương.

Mối quan hệ giữa hai cường quốc hàng đầu Châu Á đang xấu đi một cách nghiêm trọng vì cuộc tranh chấp nóng bỏng xung quanh quần đảo Senkaku/Điếu Ngư ở biển Hoa Đông.

RFA: Tổng thống Philippines dọa đưa quân cảm tử đến Trường Sa chống Trung Quốc

Tổng thống Philippines Rodrigo Duterte hôm 4/4 lên tiếng kêu gọi Trung Quốc phải rời khỏi đảo Thị Tứ thuộc quần đảo Trường Sa đang tranh chấp, nếu không ông sẽ gửi quân cảm tử đến để bảo vệ chủ quyền của Philippines.

Phát biểu của Tổng thống Duterte được đưa ra chỉ vài giờ sau khi Bộ Ngoại giao nước này cáo buộc Trung Quốc tổ cáo Trung Quốc cho 275 thuyền đến gần đảo Thị Tứ do Philippines kiểm soát, và gọi đây là hành động vi phạm chủ quyền của Philippines. Phát biểu tại thành phố Puerto Princesa ở Palawan, Tổng thống Duterte cảnh báo Trung Quốc không được chạm vào Thị Tứ mà Philippines gọi là Pagasa. Ông cảnh báo nếu Trung Quốc có bất cứ hành động nào thì câu chuyện sẽ khác hẳn và Philippines sẽ gửi quân đội đến. "Hãy chuẩn bị cho một nhiệm vụ cảm tử", ông Duterte nói. Ông cũng nói thêm rằng những lời nói của ông không phải là cảnh báo mà chỉ là một lời khuyên dành cho một người bạn.

Đây là một trường hợp hiếm hoi khi Tổng thống Duterte lên tiếng mạnh mẽ với Trung Quốc về tranh chấp chủ quyền ở Trường Sa vì từ khi lên nắm quyền vào năm 2016 ông luôn có chủ trương thân thiện với Trung Quốc. Tổng thống Duterte còn thậm chí gạt sang bên phán quyết của tòa Trọng tài quốc tế đối với vụ kiện giữa Philippines và Trung Quốc liên quan đến vấn đề

Biển Đông, vốn được đánh giá là có lợi cho Philippines và bất lợi cho Trung Quốc.

RFI: Thủ tướng Anh yêu cầu dời ngày Brexit đến 30/06

Hôm 05/04/2019, thủ tướng Theresa May đã yêu cầu Bruxelles cho dời ngày Luân Đôn chia tay Liên Hiệp Châu Âu đến 30/06 để có vượt qua khủng hoảng chính trị hiện nay tại Anh Quốc. Trong khi đó, chủ tịch Hội Đồng Châu Âu Donald Tusk đề nghị cho gia hạn Brexit một cách « linh động », với thời hạn có thể lên tới một năm.

Tuy nhiên, nước Anh hiện đang giữa cơn khủng hoảng chính trị với việc Quốc Hội đã ba lần bác bỏ thỏa thuận Brexit của chính phủ và các cuộc thảo luận với Công Đảng đối lập chưa đạt được kết quả nào. Công Đảng tuyên bố họ sẵn sàng đi đến một thỏa hiệp với điều kiện phải tổ chức một cuộc trưng cầu dân ý, yêu cầu mà cho tới nay thủ tướng Anh vẫn không chấp nhận. Về phần chủ tịch Hội Đồng Châu Âu Donald Tusk, ông muốn đề nghị Liên Hiệp Châu Âu cho gia hạn Brexit một cách « linh động », với thời hạn có thể lên tới một năm. Nhưng đề nghị này không được toàn thể các thành viên Liên Hiệp Châu Âu hưởng ứng, vì nhiều nước lo ngại là sự vận hành của khối này sẽ xáo trộn nếu để Anh Quốc một chân trong Liên Hiệp, còn chân kia thì ở bên ngoài.

VOA: Mỹ sẽ định danh quân đội của Iran là tổ chức khủng bố

Mỹ dự kiến sẽ định danh lực lượng Vệ binh Cách mạng tinh nhuệ của Iran là một tổ chức khủng bố nước ngoài, Reuters đưa tin dẫn lời ba quan chức Mỹ. Bước đi này sẽ đánh dấu lần đầu tiên Washington chính thức định danh quân đội của một quốc gia khác là một tổ chức khủng bố.

Quyết định này dự kiến sẽ được Bộ Ngoại giao Mỹ công bố, có lẽ sớm nhất là vào ngày 8/4, Reuters dẫn lời các quan chức này cho biết. Những người chỉ trích cảnh báo nó có thể khiến các quan chức quân đội và tình báo Mỹ chịu những hành động tương tự của các chính phủ không thân thiện ở nước ngoài. Reuters cho biết Lầu Năm Góc từ chối bình luận và nói nên đặt câu hỏi cho Bộ Ngoại giao. Bộ Ngoại giao và Nhà Trắng cũng từ chối bình luận. Phái bộ Iran tại Liên Hiệp Quốc không hồi đáp ngay lập tức yêu cầu bình luận, Reuters nói. Thông báo này sẽ được đưa ra trước dịp kỷ niệm tròn một năm Tổng thống Donald Trump rút khỏi thỏa thuận hạt nhân năm 2015 với Tehran và áp đặt các chế tài vốn đã làm tê liệt nền kinh tế của Iran.

RFA: Nhật thu hồi hơn 18.000 chai tương ớt Chin-su của Masan vì có chứa chất cấm

Mới đây Trung tâm Y tế cộng đồng thành phố Osaka, Nhật Bản, đã ra lệnh thu hồi 18.168 chai tương ớt Chinsu của công ty Masan nhập khẩu từ Việt Nam vì có chứa chất phụ gia benzoic acid bị cấm ở nước này. Theo công bố trên công thông tin của thành phố Osaka, nhà nhập khẩu đã thiếu sót trong ghi nhãn. Đại sứ quán Việt Nam tại Nhật đã xác nhận thông tin đăng trên trang thông tin của thành phố Osaka vào ngày 2/4 vừa qua. Trang thông tin ghi rõ sản phẩm Chinsu của Việt Nam đã vi phạm khoản 2 điều 11 luật vệ sinh thực phẩm Nhật do benzoic acid không được phép sử dụng trong tương ớt ở Nhật Bản.

Sau khi thông tin này được báo chí đăng tải đồng loạt vào ngày 6/4, công ty Cổ phần Hàng tiêu dùng Masan đã có phản ứng chính thức. Công ty khẳng định luôn tuân thủ quy định ghi nhãn của Nhật khi xuất hàng vào thị trường này.

Tin Việt Nam

RFA: Việt Nam chi hơn 4 tỷ đô la trả nợ trong quý đầu năm 2019

Bộ Tài chính Việt Nam hôm 5/4 cho biết Việt Nam đã chi hơn 4 tỷ đô la trong quý đầu năm để trả nợ bao gồm hơn 3,6 tỷ đô la nợ trong nước và hơn 648 triệu đô la nợ nước ngoài.

Như vậy, mỗi ngày, chính phủ Việt Nam phải chi hơn 47 triệu đô la để trả nợ. Báo cáo được Bộ Tài chính công bố hôm 5/4 cho biết thu ngân sách của Việt Nam trong quý 1 năm 2019 là hơn 16 tỷ đô la, tăng hơn 13% so với cùng kỳ năm ngoái. Trong số này, doanh thu từ xuất khẩu dầu thô của Việt Nam là hơn 517 triệu đô la. Tuy nhiên, chi ngân sách của Việt Nam trong quý 1 là hơn 13 tỷ đô la, tăng hơn 7% so với cùng kỳ năm ngoái. Theo báo cáo mới Việt Nam đạt thặng dư ngân sách là gần 3 tỷ đô la.

VOA: Việt Nam tiếp tục 'biết ơn' tử sĩ Trung Quốc hy sinh cho độc lập quốc gia

People bow their heads in silence as remembrance of Chinese martyrs at a cemetery in Vietnam's northern province of Thai Nguyen, April 4, 2019. Here in a cemetery in Vinh, Vietnam, the Nguyen province, about 60 kilometers from Hanoi.

Khoảng 50 người, bao gồm Đại sứ Trung Quốc Hùng Ba và các quan chức Việt Nam, cúi đầu tưởng niệm các liệt sĩ Trung Quốc trong buổi tưởng niệm ngày 4/4/2019. Các quan chức Việt Nam vừa cùng với Đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam, ông Hùng Ba, tham dự một buổi lễ dâng hương tưởng niệm các tử sĩ Trung Quốc tại Việt Nam vào ngày 4/4.

Trong khi truyền thông trong nước im lặng trước thông tin này, hãng thông tấn chính thức của nhà

nước Trung Quốc, Tân Hoa Xã, hôm 5/4 có bài viết lớn tường thuật chi tiết sự kiện, và cho biết ngoài Đại sứ Hùng Ba, các doanh nghiệp, sinh viên và nhân viên truyền thông Trung Quốc, còn có các quan chức địa phương, đại diện Hội Hữu nghị Việt-Trung và các thanh niên tình nguyện Việt Nam tham dự lễ dâng hương tại Nghĩa trang liệt sĩ Trung Quốc ở xã Linh Sơn, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên trong dịp lễ Thanh Minh. Dẫn thông tin từ Đại sứ quán Trung Quốc, Tân Hoa Xã nhắc lại rằng Bắc Kinh đã cử hơn 320.000 lính Trung Quốc sang Việt Nam chiến đấu giúp bảo vệ độc lập theo yêu cầu của đảng Cộng sản Việt Nam, và hơn 1.400 binh sĩ Trung Quốc đã ngã xuống trên đất Việt Nam. "Những anh hùng đó đã hy sinh tại Việt Nam để giành độc lập cho đất nước chúng ta, vì hòa bình thế giới. Việc chăm sóc phần mộ của họ là cách mà chúng tôi thể hiện lòng tri ân và kính trọng những gì họ đã làm", Tân Hoa Xã dẫn lời ông Vũ Xuân Hùng, Phó Chủ tịch xã Linh Sơn, nói tại buổi lễ.

BBC: Nữ sinh Hưng Yên bị bạo hành: dư luận phản nộ khiến Bộ Giáo dục vào cuộc

Hôm 29/3, truyền thông Việt Nam đưa tin một nữ sinh lớp 9 ở trường THCS Phù Ủng, huyện Ân Thi, tỉnh Hưng Yên, đã bị một nhóm bạn nữ cùng lớp bạo hành, lột quần áo và quay clip. Hai ngày sau, 31/3, Bộ trưởng Giáo dục và Đào tạo Phùng Xuân Nhạ đã cùng lãnh đạo Hưng Yên về làm việc với lãnh đạo trường Phù Ủng.

Vụ việc được cho là xảy ra hôm 22/3 sau giờ học vì một 'mâu thuẫn nhỏ'. Em N.T.H.Y bị năm bạn nữ đánh đập nhiều lần vào vùng mặt, và lột quần áo ngay trong lớp học mà không có sự can ngăn của giáo viên hay các học sinh khác. Theo lời ông Nguyễn Văn Doanh, chú ruột của nạn nhân H.Y, sau khi sự việc xảy ra, em H.Y bị bất ổn về tinh thần và đang được điều trị tại Bệnh viện tâm thần Hưng Yên, báo Việt Nam đăng tải. Facebooker Nguyễn Thanh Bình bày tỏ sự phẫn

nộ trong một bài viết có tựa đề "Nền giáo dục thối nát". "Tôi giận run người khi xem clip một em học sinh nữ lớp 9 ở Hưng Yên bị 5 bạn học cùng lớp lột sạch áo quần và đánh tập thể ngay ở trong lớp đến mức phải nhập bệnh viện tâm thần, trong khi còn nhiều bạn đứng xung quanh xem và quay clip để tung lên mạng. Không một đứa nào thấy thương xót, không một ai vào can ngăn.

"Vì sao nên nổi? Giận nhóm học sinh đánh bạn một thì giận cả đám bạn đứng xem đó mười. Một xã hội vô cảm, không một ai biết động lòng đến nỗi đau người khác, thậm chí còn xem đó là một niềm vui. "Hệ quả của một nền giáo dục bao biện, che đậy, thối nát. Cô quan hệ với học sinh dưới 16 tuổi đáng ra phải đi tù thì vẫn để đi dạy vì nhân văn ??? Gian lận thi cử tràn lan, tước đi quyền lợi chính đáng của những em học hành nghiêm túc, họ cũng im đi vì nhân văn ??? Thế nào là nhân văn ? Nhân văn thế này thì giáo dục đi về đâu ? Xã hội đi về đâu ? Thối nát!"

RFA: Việt Nam trục xuất người tị nạn Bắc Hàn

Hà Nội vừa trục xuất 3 người tị nạn Bắc Hàn sang Trung Quốc giữa lúc có những lo ngại là những người này sẽ bị Trung Quốc trao trả lại cho Bắc Hàn nơi họ sẽ phải chịu những trừng phạt vì chạy trốn khỏi đất nước, Washington Post và tờ The Chosunilbo của Nam Hàn loan tin này hôm 4/4.

Sự việc diễn ra chỉ một tháng sau hội nghị Thượng Đỉnh Mỹ - Bắc Hàn tại Hà Nội. The Chosunilbo trích lời giới chức ngoại giao Nam Hàn cho biết Bộ Ngoại giao Nam Hàn đã có những biện pháp cần thiết đối với những người đào tỵ Bắc Hàn bị Việt Nam bắt giữ ở khu vực biên giới thuộc tỉnh Hà Tĩnh hôm thứ Hai, ngày 1 tháng 4. Những người này được cho biết đã chạy khỏi Bắc Hàn và sang Trung Quốc trước khi tìm cách vượt biên vào Việt Nam. Bộ Ngoại giao Nam Hàn cho biết Đại sứ quán Nam Hàn ở

Hà Nội đã biết về vụ việc và đã yêu cầu giới chức Việt Nam không trục xuất những người này về Bắc Hàn và vì vậy những người này chỉ bị trục xuất về lại Trung Quốc. Tuy nhiên, một cựu quan chức ngoại giao được the Chosunilbo trích lời cho biết nếu phía Nam Hàn làm mạnh mẽ hơn thì những người đào tỵ Bắc Hàn đã có thể ở lại Việt Nam. Tờ Washington Post hôm 4/4 trích lời ông Sokeel Park, Giám đốc tổ chức có tên tự do cho những người tị nạn Bắc Hàn qua biên giới và sống ở Nam Hàn cho biết ông lo lắng rằng mối quan hệ ngoại giao giữa Chủ tịch Bắc Hàn Kim Jong Un với phía Việt Nam đã có tác động và khiến những người đào tỵ Bắc Hàn bị Việt Nam trục xuất.

Theo Washington Post, con số người đào tỵ Bắc Hàn chạy sang Nam Hàn đã giảm một nửa kể từ khi ông Kim Jong Un lên nắm quyền vào năm 2011. Các dân biểu Nam Hàn cho rằng nguyên nhân là vì việc siết chặt kiểm soát ở biên giới và Trung Quốc thường gửi trả những người tị nạn về cho Bắc Hàn.

RFI: Trung tâm Văn bút Đức phản đối vụ trục xuất Nguyễn Quang Hồng Nhân

Trung tâm Văn bút tại Đức bất bình về việc nhà hoạt động Nguyễn Quang Hồng Nhân và vợ của ông bất ngờ bị Đức trục xuất từ Nuremberg về Việt Nam vào ngày 26/03/2019, trong lúc họ đang chờ xét đơn xin tị nạn ở Canada, sau khi bị bác đơn xin tị nạn ở Đức.

Hai vợ chồng nhà văn Nguyễn Quang Hồng Nhân đã bị cơ quan di trú của thành phố Nuremberg trục xuất về Việt Nam mặc dù ông đã từng bị xem là « kẻ thù của Nhà nước » và đã từng thọ án tù 20 năm tại Việt Nam vì tội « tuyên truyền chống Nhà nước ». Hơn nữa, sau khi bị đột quy, nhà hoạt động này đang cần được điều trị đáng hoàng. Trong bức thư ngỏ đề ngày 04/04/2019, gửi bộ trưởng Nội Vụ bang Bayern và giám đốc Sở Liên bang về Di cư và Tị nạn, ông Ralf Nestmeyer, phó chủ tịch Trung tâm Văn bút PEN CLUB ở Đức đã bày tỏ thái độ « bàng hoàng » của ông về vụ trục xuất ông Nguyễn Quang Hồng Nhân về Việt Nam.

Trả lời RFI hôm qua, 05/04/2019, ông Nestmeyer tuyên bố :

« Ông ấy đã bị trục xuất về Việt Nam cách đây vài ngày. Chẳng ai quan tâm đến ông và để ý đến việc ông đã bị cầm tù suốt 20 năm ở Việt Nam. Tôi cho rằng việc trục xuất ông Nguyễn Quang Hồng Nhân thật là quá đáng. Bình thường, chúng ta không thể trục xuất một người đã thọ án tù lâu như vậy về nước của người ấy. Tôi rất bàng hoàng và tôi kêu gọi cơ quan liên bang về di trú hãy xét lại quyết định của mình, để ông Nguyễn Quang Hồng Nhân được trở về Đức. Con gái của ông ấy vẫn đang sống ở Hambourg. Chúng tôi hy vọng cô có thể sống ở đây lâu dài và nhất là được gặp lại bố mẹ. Ông là một nhà văn, còn tôi là phó chủ tịch PEN CLUB ở Đức. Trách nhiệm của tôi là phải nói rằng chúng ta không thể nào trục xuất một người về Việt Nam, quốc gia nổi tiếng về đàn áp và kiểm duyệt. »

QHT(tổng hợp)

ƯỚC HẸN ĐỜI TRAI

*Núi dựng trời chiều hun hun khói
Rừng thiêng khô khóc bước quân hành
Súng vác qua vai chân mòn mỏi
Biên thù muôn dặm dưới trời xanh*

*Thương đời chiến sĩ tan trận mạc
Áo lính vai sờn cuộc trường chinh
Vạch ngàn xẻ núi quần bướm nát
Vai kẻ vai dựa bạn chiến binh*

*Muôn dặm quan san muôn dặm bước
Nước non chiều hạ nhuộm màu tang
Sông miền biên ái, sông chảy ngược
Quay lưng đôi mắt mẹ bàng hoàng*

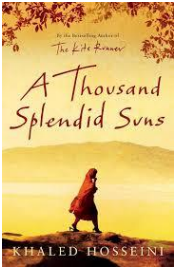
*Phố cũ ngàn xa mơ phố cũ
Rung rung mắt lệ của em tôi
Lần gặp nhau cuối lòng ấp ủ
Khi buông tay lại mất nhau rồi*

*Chinh chiến đâu cho đời ước hẹn
Áo bào, vó ngựa, tiến quân ca
Thôi thúc đời trai theo cuộc chiến
Ra đi vì đại nghĩa sơn hà*

*Thôi hẹn nếu một ngày trở lại
Mai vàng nắng lụa dưới trời xuân
Xin trả yêu thương thời con gái
Cho em mắt biếc ấy ngại ngần*

Trương Phong Ba

Truyện

Ngàn ánh dương rực rỡ

Khaled Hosseini

Trúc Hà dịch

Chương 40

Laila

Mùa thu 1999

Vụ đào lỗ là ý của Mariam. Một buổi sáng, Mariam chỉ miếng đất sau nhà kho và nói “Đào ở đây được đó. Chỗ này tốt.”

Họ thay phiên nhau dùng xẻng đập tơi đất rồi xúc đổ qua một bên. Họ không tính đào lỗ lớn hay sâu, nên công việc đáng lẽ không đòi hỏi nhiều sức như thế. Lúc đó cơn hạn hán, khởi đầu từ năm 1998 giờ bước sang năm thứ hai, đang tàn phá khắp nơi. Mùa đông năm trước hầu như không có tuyết và mùa xuân năm đó chẳng có giọt mưa nào. Trên khắp nước, nông dân bỏ đất khô cằn của họ, bán đồ đạc, kéo đi từ làng này sang làng khác để tìm nước. Họ đi qua Pakistan hay Iran. Họ kéo đến Kabul. Nhưng trong thành phố mực nước cũng thấp, và mấy cái giếng không sâu cũng đã cạn nước. Ở các giếng sâu, người ta xếp hàng dài đến độ Laila và Mariam phải chờ mấy tiếng đồng hồ mới tới phiên mình. Sông Kabul cạn queo, vì không bị lũ lụt vào mùa xuân như hàng năm. Giờ nó trở thành cầu tiêu công cộng, không có gì ngoài phân người và gạch vụn.

Vì thế, hai người cứ tiếp tục quơ xẻng đập đất, nhưng mặt đất khô nứt nẻ vì nắng đã trở nên cứng như đá.

Mariam giờ đây đã bốn mươi tuổi. Mái tóc bới cao đã có nhiều chỗ bạc. Dưới mắt, hai túi thịt hình trăng lưỡi liềm thâm quầng chảy xệ. Mariam đã mất hai cái răng cửa. Một cái tự rụng, cái kia do Rasheed đánh gãy lúc nàng vô tình làm té bé Zalmi. Làn da của Mariam đã trở nên thô xệ và xạm nắng do ngồi nhiều ngoài sân dưới cái nắng thiêu đốt. Laila và Mariam thường ngồi nhìn Zalmi chạy đuổi Aziza.

Xong việc, họ đứng nhìn xuống cái lỗ đã đào.

“Chắc được rồi,” Mariam nói.

Zalmi lúc đó hai tuổi. Nó là một thằng bé tròn trịa, tóc quăn. Mắt nó nhỏ, màu nâu, và đôi má nó lúc nào cũng hồng hồng, giống như Rasheed.

Tóc nó cũng giống cha nó, dày và chân tóc vòng thấp trên trán.

Lúc chỉ có Laila với nó, Zalmi dễ thương, vui vẻ chơi đùa. Nó thích leo lên vai Laila, chơi trò cút bắt ngoài sân với Laila và Aziza. Đôi khi, những lúc nó không quậy, nó thích ngồi trên lòng Laila và bắt cô hát. Bài hát nó thích nhất là “Mullah Mohammad Jan.” Trong khi Mariam vui mặt vô mái tóc quăn của nó và hát thì nó chồm đập hai bàn chân nhỏ mập núc ních, và tới đoạn điệp khúc thì hát theo vài chữ với giọng khàn khàn: “Hãy đến để cùng đi Mazar, Mullah Muhammad ơi. Để xem những ruộng hoa uất kim hương, ôi bạn đồng hành thân mến.”

Laila yêu những nụ hôn ướt Zalmi đặt lên má cô, yêu hai khuỷu tay lúm đồng tiền và mấy ngón chân mập lùn của nó. Laila thích chọc nhột Zalmi, thích làm đường hầm bằng nệm và gối cho nó bò qua, thích nhìn nó ngủ trên tay mà tay nó vẫn còn nắm chặt tai cô. Mỗi lần nhớ tới cái buổi trưa cô nằm dưới đất với cái cặm xe đạp giữa hai đồi, Laila thấy buồn nôn. Chút xíu nữa. Giờ nghĩ lại, Laila không tưởng tượng được vì sao mình đã có ý tưởng đó. Con trai cô là một ân phước, và Laila đã nhẹ nhõm thấy những lo sợ của mình là vô căn cứ, thấy mình thương Zalmi vô bờ bến, như thương Aziza vậy.

Nhưng Zalmi tôn thờ cha nó và vì thế mỗi khi có mặt cha nó và nó được cưng chiều, Zalmi thay đổi hoàn toàn. Nó dễ dàng ré lên hoặc cười hõn. Có mặt cha nó, Zalmi dễ phẫn nộ và làm mặt giận hờn. Nó rất hư chứ không ngoan như lúc vắng mặt Rasheed, dù bị Laila la mắng. Rasheed chấp nhận mọi thói hư của Zalmi. “Dấu hiệu của sự thông minh” y bảo. Y cũng nói vậy khi Zalmi làm ẩu như nuốt vô miệng rồi tiêu ra những hòn bi, đốt diêm quẹt hay nhai mấy điều thuốc lá của Rasheed.

Lúc Zalmi sinh ra, Rasheed cho nó vô ngủ chung phòng với y và Laila. Y mua cho nó cái nôi mới và mượn thợ vẽ hình sư tử và beo lên hai bên vách nôi. Rasheed mua quần áo mới, chai sữa mới, tã mới, mặc dù nhà không có tiền và đồ đạc cũ của Aziza vẫn còn xài được. Một hôm, y mang về một món đồ chơi quay vòng vòng, chạy bằng pin, và treo lên trên nôi của Zalmi. Mấy con ong nghệ vàng đen lừng lừng trên hoa hướng dương, và kêu vò vò khi đợc bóp vào. Vặn lên, nó phát ra tiếng nhạc.

“Tôi tưởng ông buôn bán ế ỉm,” Laila nói

“Tôi có bạn bè cho mượn tiền,” Rasheed nói cộc lốc

“Làm sao trả?”

“Mọi sự rồi sẽ êm đẹp trở lại. Xưa giờ vẫn thế. Coi kìa, nó thích quá. Thấy không?”

Hầu hết thời gian, Laila không được gần con trai mình. Rasheed đem Zalmai ra tiệm, cho nó bò quanh dưới cái bàn làm việc bữa bộn của y, chơi với mấy cái đế giày cao su cũ và mấy miếng da dư. Rasheed mang móng tay sắt vô và quay bánh xe bọc giấy nhám, mắt không quên canh chừng Zalmai. Nếu Zalmai làm đổ một giá giày, Rasheed nhẹ nhàng vừa cười vừa mắng một cách từ tốn. Nếu nó làm nữa thì Rasheed đặt búa xuống, bế nó đặt lên bàn và nhỏ nhẹ nói với nó.

Sự kiên nhẫn của Rasheed đối với Zalmai như cái giếng sâu không bao giờ khô cạn.

Buổi tối, hai cha con chờ nhau về nhà, đầu Zalmai ngã dựa vô vai Rasheed, cả hai đầy mùi keo và da. Hai người kín đáo cười với nhau như có điều riêng bí mật, như thể cả ngày họ ngồi trong tiệm giày mờ mờ tối đó chẳng phải để đóng giày mà để nghĩ ra những âm mưu bí mật. Tối bữa cơm tối, Zalmai thích ngồi cạnh cha nó để chơi những trò riêng, trong khi Mariam, Laila và Aziza dọn cơm. Hai cha con thay nhau chọc vô ngực người kia, cười khúc khích với nhau, chọc nhau những mẩu bánh mì vụn, thì thầm với nhau những điều người khác không nghe được. Nếu Laila nói điều gì với hai cha con thì Rasheed nhìn lên với vẻ không hài lòng như thể bị phá đám. Nếu Laila đòi bế Zalmai - hoặc tệ hơn nữa, nếu Zalmai đưa tay đòi Laila bế - thì Rasheed trừng mắt nhìn cô. Laila bỏ đi mà đau nhói trong lòng.

Rồi một buổi tối, vài tuần sau khi Zalmai lên hai, Rasheed đi làm về mang theo một máy truyền hình và một máy video. Cả ngày hôm đó trời nóng nhưng buổi tối đã dịu mát và hứa hẹn đêm lạnh, không sao.

Rasheed đặt máy xuống bàn trong phòng khách, nói mua ở chợ trời.

“Lại mượn tiền hả?” Laila hỏi.

“Máy Magnavox.”

Lúc đó Aziza bước vô phòng. Nhìn thấy cái truyền hình, nó chạy tới.

“Cẩn thận, Aziza,” Mariam bảo. “Đừng sờ vô.”

Tóc Aziza đã trở nên vàng như tóc Laila, má lúm đồng tiền giống Laila. Aziza đã trở thành một cô bé trầm tĩnh, suy tư, với cử chỉ mà theo Laila già dặn hơn số tuổi lên sáu của nó. Laila phải thăm phục cách nói chuyện của con gái mình, âm điệu nhịp nhàng của giọng nói, cách ngắt câu và lên xuống giọng đúng nghĩa, thật chừng chạc và khác biệt với cơ thể chưa trưởng thành của nó. Chính Aziza đã vui vẻ tự nhận trách nhiệm đánh thức Zalmai mỗi ngày, thay quần áo, cho ăn

điểm tâm, chải tóc cho Zalmai. Aziza cũng là người đỡ cho Zalmai ngủ trưa, điềm tĩnh hòa giải với đứa em dễ chứng của mình. Lâu ngày, Aziza có thói quen lắc đầu bực bội như người lớn mỗi khi Zalmai có mặt.

Aziza nhấn nút mở truyền hình. Rasheed cau có chụp cổ tay Aziza, kéo đặt lên bàn, chẳng nhẹ nhàng chút nào.

“Cái truyền hình này là của Zalmai,” y nói.

Aziza chạy đến Mariam và ngồi vào lòng nàng. Bây giờ hai người đã rất thân, không lúc nào rời nhau. Gần đây, được Laila cho phép, Mariam đã bắt đầu dạy kinh Koran cho Aziza. Aziza đã có thể đọc thuộc lòng Kinh Mở đầu, Kinh Chân thành, và đã biết làm bốn lễ khi đọc kinh buổi sáng.

Chị chỉ có bấy nhiêu cho cháu, Mariam đã nói thế với Laila, những điều chị biết này, những kinh kệ này. Đó là sở hữu đích thực và duy nhất của chị.

Lúc đó Zalmai bước vô phòng. Trong khi Rasheed háo hức theo dõi, cái kiểu người ta chờ đợi những trò thật đơn giản ở những tên ảo thuật dạo, Zalmai kéo kéo sợi dây của máy truyền hình, nhấn hết mấy cái nút, áp bàn tay lên màn ảnh. Khi nó nhắc bàn tay lên, hơi của bàn tay nhỏ xíu mờ dần trên mặt kính. Rasheed mỉm cười hãnh diện và cứ thế theo dõi Zalmai áp lòng bàn tay rồi nhắc lên, cứ thế liên tục không ngừng.

Quân Taliban đã ra lệnh cấm coi truyền hình. Băng hình bị công khai đục hư, phim bị xé đứt quãng lên hàng rào. Dĩa vệ tinh thì treo lên cột đèn. Tuy nhiên Rasheed nói, những thứ đó chỉ bị cấm chứ không có nghĩa là không tìm mua được.

“Ngày mai tôi sẽ đi kiếm vài cuốn băng hoạt họa,” y bảo. “Đâu có gì khó. Thứ gì mà không mua được ở mấy cái chợ chui.”

“VẬY ông mua cho cả nhà một cái giếng nước mới đi,” Laila nói, và nhận được một cái nhìn khinh miệt của Rasheed.

Lâu sau đó, sau bữa ăn tối lại chỉ có cơm trắng và không có trà để uống vì lý do hạn hán, sau khi Rasheed đã hút xong liều thuốc, y mới nói cho Laila biết quyết định của y.

“Không,” Laila nói.

Rasheed bảo y không yêu cầu.

“Tôi không cần biết ông yêu cầu hay không.”

“Sẽ cần nếu cô biết hết câu chuyện.”

Rasheed kể y đã mượn tiền của bạn bè nhiều hơn y nói, tiền từ tiệm giày không còn đủ để nuôi

năm người họ. Tôi đã không nói để cô khỏi phải lo.”

“Và lại,” y bảo, “cô sẽ ngạc nhiên khi biết kiếm khá lắm.”

Một lần nữa, Laila nói không. Hai người đang ở trong phòng khách. Mariam và hai đứa nhỏ thì ở dưới bếp. Laila nghe tiếng chen đũa chạm nhau, tiếng cười the thé của Zalmai, giọng bình thản của Aziza nói gì đó với Mariam.

“Đông đứa như nó lắm, sợ còn nhỏ hơn nó nữa,” Rasheed nói. “Mọi người ở Kabul này đều làm như vậy.”

Laila bảo cô không cần biết những người khác đối xử với con họ như thế nào.

“Tôi sẽ trông chừng nó,” Rasheed đã bắt đầu bốt kiên nhẫn. “Chỗ góc đó an toàn lắm. Có giáo đường Hồi bên kia đường.”

“Tôi sẽ không để ông biến con gái tôi thành một kẻ ăn xin ngoài đường!” Laila cắt ngang.

Cái tát tai đánh bốp vang lên thật lớn, lòng bàn tay với những ngón to dày chạm mạnh thẳng vào má của Laila, đánh hất đầu cô qua, làm điếc những âm thanh từ nhà bếp. Một khoảnh khắc, căn nhà im lặng hoàn toàn. Sau đó, một loạt tiếng chân ngoài hành lang trước khi Mariam và hai đứa nhỏ xuất hiện nơi phòng khách, mắt hết nhìn từ Rasheed đến Laila.

Rồi Laila đấm Rasheed.

Đó là lần đầu tiên Laila đánh một người, không kể những lần cô và Tariq đùa giỡn đánh nhau. Thật ra đó là những cái vỗ nhẹ hơn là những cú đấm, là những biểu hiện thân thiện và thoải mái để dấu đi sự bối rối và hồi hộp của hai đứa, và chỉ nhắm vào bắp thịt mà Tariq gọi một cách chuyên môn là bắp vai.

Laila nhìn theo bàn tay nắm chặt của mình xé không khí bay đến chạm vào làn da nhăn nheo, sần sùi và thô cứng của Rasheed. Âm thanh phát ra như bịch gạo rơi xuống đất. Laila đấm trúng Rasheed khiến y lao đảo lùi hai bước.

Từ đầu kia căn phòng phát lên một tiếng thờ hồn hển, một tiếng kêu nhỏ và một tiếng thét. Laila không biết người nào đã phát ra tiếng động nào. Lúc đó, chính cô cũng bất ngờ quá nên không màng đến, chỉ đợi cho trí mình bấp kịp những gì bàn tay mình đã làm. Khi đó, hình như Laila đã mỉm cười. Có thể cô đã cười toe khi thấy Rasheed thản nhiên bước ra khỏi phòng trước sự ngạc nhiên của cô.

Đột nhiên Laila cảm thấy như thể những khổ sở họ cùng gánh chịu trong cuộc đời - của cô, của

Aziza, của Mariam - tự nhiên tan biến, như dầu bàn tay Zalmai bốc hơi tan biến trên màn ảnh cái truyền hình. Như thể tất cả những chịu đựng của họ, cho dù đây chỉ là một ý nghĩ vô lý, cũng đáng để có được giây phút huy hoàng này, có được hành vi thách thức này sẽ làm chấm dứt mọi khổ đau của họ vì bị đối xử thiếu nhân cách.

Laila không hay Rasheed đã trở vô phòng. Cho đến khi bàn tay của y đặt lên cổ họng của cô. Cho đến khi cô bị nhấc bổng lên và quăng vô tường.

Ở gần, gương mặt chế nhạo của Rasheed trông to không thể tưởng. Laila nhận thấy mặt Rasheed ngày càng phệ ra, các mạch máu nhỏ càng chằng chịt. Rasheed chẳng nói gì. Mà thật sự có gì để nói, có gì cần phải nói, khi mình đã kê nòng súng vô miệng vợ mình?

Tại vụ xét nhà đột ngột mà Mariam và Laila phải ra vườn đào lỗ. Đôi khi xảy ra hàng tháng, đôi khi hàng tuần. Thời gian gần đây, hầu như hàng ngày. Phần lớn, quân Taliban tịch thu đồ đạc, đá đít người này, đập cây sau đầu vài người nọ. Nhưng đôi khi cũng có những trận đánh đập trước công chúng, quất roi vô gan bàn chân và bàn tay.

“Nhẹ nhẹ,” Mariam đang nói, hai đầu gối quỳ bên mép lỗ. Họ hạ cái truyền hình xuống lỗ bằng cách mỗi người nắm một bên tấm nhựa bọc cái truyền hình.

“Chắc được rồi,” Mariam bảo.

Xong việc, họ phủ đất và lấp kín cái lỗ. Họ ném chút đất lên chung quanh để tránh nghi ngờ.

“Xong,” Mariam nói, chùi tay vô áo.

Hai người đã đồng ý với nhau, khi nào an toàn, một hai tháng hay sáu tháng nữa, khi quân Taliban bốt đi xét, họ sẽ đào và đem cái truyền hình lên.

Trong giấc mơ, Laila thấy mình và Mariam lại ra sau nhà kho đào đất nữa. Nhưng lần này, họ hạ Aziza xuống lỗ. Hơi thở của Aziza làm mờ hết tấm nhựa họ quấn nó. Laila nhìn thấy đôi mắt hoảng loạn của con bé, lòng bàn tay trắng bệch của nó đập, đẩy tấm nhựa ra. Aziza van xin. Laila không nghe được tiếng hét của nó. Chốc lát thôi, Laila nói xuống, chốc lát thôi. Họ đang đi xét con ơ. Chốc nữa xong, mẹ và dì Mariam sẽ đào đem con lên. Mẹ hứa. Rồi mình sẽ chơi đùa. Chơi hết những trò con muốn. Laila xúc đất đầy cái xẻng. Lúc những cục đất đầu tiên đập vô tấm nhựa, Laila bừng tỉnh dậy, hổ hển thờ, miệng đầy vị đất.

(còn tiếp)

Căn Tính Di Dân Việt 1975 - 2015: Từ Tự Phát Tự Lực Cộng Đồng đến Biểu Hiện Toàn Cầu

Trang Đài Glassey-Trầnγγuγyγn

PHẦN 4

Những Đề Tài Khác Nhau Trong Một Diễn Đàn Dân Chủ

Tính tự lực tự phát trong diễn đạt sáng tạo và những xuất bản nhiều thể loại khiến Quận Cam trở nên một phòng thí nghiệm mở rộng và phức tạp, với những tiếng nói quen thuộc và mới mẻ cùng tồn tại, những chiều hướng khác nhau giao thoa, và những khuynh hướng đối lập gặp gỡ nhau. Tôi xin nhấn mạnh rằng tính tự lập này là chủ chốt và quan trọng trong việc phát triển Quận-Cam-da-vàng và quê hương Việt-Mỹ, bởi những không gian sắc tộc này mang tính phân hoá cao vì những cái nhìn và khuynh hướng đa dạng tất yếu. Một số cá nhân sẽ có nhiều lợi thế để thực thi sự tự lập tự phát của mình hơn là những người khác, một là vì những quan hệ xã hội và gia thế trước 1975 ở miền Nam, và/hoặc họ hội nhập thành công vào xã hội Hoa Kỳ. Do đó, việc áp dụng tính tự lực tự phát xảy ra không đồng đều và khác biệt tùy theo thành phần xã hội. Một số công việc cũng có nhiều thuận lợi cho việc áp dụng này hơn so với những việc khác về mặt ảnh hưởng xã hội – chẳng hạn như thể giới truyền thông và xuất bản – nhưng mỗi cá nhân có một quyền bình đẳng và cơ hội tương đối để thể hiện chính mình. Tôi có được cái nhìn này từ cuộc nghiên cứu tiên phong với Dự án Việt Mỹ (Vietnamese American Project) VAP, mà tôi đã sáng lập từ thập niên 1990 tại California State University, Fullerton. Những chứng từ lịch sử truyền khẩu từ Dự án VAP tạo nên một diễn đàn mở rộng và dân chủ, đưa những tiếng nói của người Việt tại Quận Cam thuộc mọi thành phần xã hội đến với nhau. Khi những chứng từ ngòi thứ nhất này – đôi khi đối nghịch – nằm song song và gặp gỡ nhau, chúng giúp củng cố sự bình đẳng của tính tự lực và tự phát cho những biểu đạt trong cộng đồng.

Trong phần tiếp theo, tôi chọn một số thí dụ điển hình để đưa ra những đề tài lớn trong refugendity trên quê hương Việt-Mỹ VietnAmerica qua việc thực thi tinh thần tự lực tự phát. Những thể loại thường thấy bao gồm hồi ký, tiểu thuyết, phóng sự, thơ, và những sáng tác kết hợp các thể loại này. Vì nhiều người tỵ nạn có cảm hứng để viết, vẽ, hay soạn nhạc trên đường rời quê hương và/hoặc trong lúc ở trại tỵ nạn, sự phong phú của những tác phẩm này chuyển tải trực tiếp hoàn cảnh của họ và nhanh chóng chinh phục

trái tim của đồng bào họ. Những sáng tác này vẫn còn là 'kinh điển' trong căn tính di dân refugendity vì chúng gọi lên một thời điểm nhất định vốn quen thuộc và thẳm sâu trong tiềm thức của người tỵ nạn. Trong những năm sau 1975, những bài hát kể lại việc ly hương đột ngột và ngoài ý muốn từ thủ đô thân yêu của miền Nam, đánh động trái tim của những người tỵ nạn mới định cư, và luôn được hát lên khi có người rời trại tỵ nạn trong thời gian đó. Tuy những bài hát này vẫn còn được yêu thích hôm nay, khoảng cách thời gian và việc ổn định chỗ ở (và ngay cả một quê hương bất chính thức như

VietnAmerica) tại Hoa Kỳ và tại hải ngoại khiến cho những bài hát này mang tính hoài niệm và gây xúc động cho người nghe, hơn là diễn đạt sự cấp bách của thurở nào.

Tâm thức Sắc tộc Cộng thông qua Âm Nhạc

Âm nhạc đóng một vai trò độc nhất trong đời sống hằng ngày trên quê hương Việt-Mỹ. Đây là một sự mở rộng của vai trò âm nhạc trong đời sống văn hoá tại Việt Nam, khi mọi người dân trình bày và thưởng thức nghệ thuật âm nhạc, từ những người nông dân hát hò trong lúc làm ruộng đến những nghệ nhân trình diễn trong cung đình. Điều này giúp giải thích tại sao ngành kinh doanh âm nhạc tiếp tục nở rộ tại hải ngoại trong bốn mươi năm qua. Những bài hát nói lên kinh nghiệm của người Việt trên quê hương, trên biển cả, và tại hải ngoại chiếm một vị trí đặc biệt trong lòng người nghe, và vẫn còn quan trọng sau nhiều năm với sức hút tình cảm và văn hoá. Thí dụ, những bài hát của cổ nhạc sĩ Trầm Tử Thiềng (1937-2000) đặc biệt được yêu thích vì lý do này. Đời sống Việt chảy thấu qua dòng nhạc của ông. Cách ông thể hiện nỗi cô đơn của một trái tim Việt Nam xa nhà đã làm cho bất cứ trái tim người Việt hải ngoại nào rung cảm. Qua những bài hát của ông, người nghe mang kiếp lưu vong trọn vẹn – trong tâm lý, tình cảm, trong sự không nhà, qua khác biệt sinh thái, ngôn ngữ, văn hóa. Được biết đến qua những ca khúc cần kíp về những vấn nạn liên quan đến dân Việt và đất Việt, chẳng hạn như vấn đề thuyền nhân và tưởng niệm miền Nam thất thủ, Trầm Tử Thiềng được trân quý và cảm kích vì ông đã diễn đạt thấu đáo tâm thức và niềm hy vọng của dân tộc Việt Nam. Sao mà dòng nhạc của ông có thể bày tỏ tiếng nói và kinh nghiệm của biết bao người đến vậy! Trong khi đại đa số người Việt coi ông là một danh tài âm nhạc, tôi tìm thấy ở ông một người thực sự dẫn thân trong nhiều cách. Khi ông khơi gọi tâm tình và tấm lòng Việt Nam để hỗ trợ cho đồng bào thuyền nhân qua ca khúc "Bên Em Đang Có Ta," hay trong bài "Một Ngày Việt Nam," người nhạc sĩ được ái mộ này đã giúp định nghĩa con đường tương lai cho đồng

bào của ông. Ông mở ra một cánh cửa trong một giai đoạn tối tăm vô hướng, soi rọi một lối về.

Một bài hát khác đặc biệt được yêu chuộng của ông mang tên “Một Đời Áo Mẹ Áo Em,” vốn lược lại gia phả của phụ nữ Việt Nam, một lịch sử đầy tang thương và chiến tranh. Nhưng trong điệu nhạc suy tư và tha thiết ấy, là một đời sống trỗi lên từ vũng tối của mọi chết chóc – một thiếu nữ dậy thì, tình yêu rạo rực của cô dâu mới kết hôn, nỗi hân hoan của lần đầu tiên làm mẹ – tất cả được biểu lộ qua những màu áo theo từng chu kỳ của đời sống. Trước hết, là cuộc sống. Là niềm vui. Là sự mong ngóng. Rồi thì chết chóc lây lan. Có niềm đau. Có thực tế. Người phụ nữ Việt Nam sẽ đắm mình trong dòng Hát Giang để không cho phép kẻ ngoại xâm chạm đến mình, như hai nữ anh hào Bà Trưng Bà Triệu. Người phụ nữ Việt Nam sẽ phải đính khăn tang trên đầu mình để tưởng niệm cái chết của cha, của chồng, của anh, của con. Nhưng người phụ nữ Việt Nam sẽ tiếp tục sống, ngay cả trong ánh dương cuối cùng của hoàng hôn, khi tim nàng đã ngưng đập để hòa với trái tim câm lặng của người yêu dấu trong nắm mộ đất mới đắp. Nhưng hơn tất cả, người phụ nữ Việt Nam sẽ sống – cho dù áo nàng có phai màu, hãy cứ để cho nó nhạt phai.

Chiến tranh, Hy vọng, và Hồi ức trên quê hương Việt-Mỹ

Hồi ức về một quê hương Việt Nam Cộng Hoà của hôm nào nay đã mất tuôn chảy trong các sáng tác về refug-ensity, với sự phân chia ý thức hệ giữa tự do và gông cùm Cộng Sản vẫn còn mạnh mẽ trong cộng đồng Việt hải ngoại hôm nay.

Kỷ ức chiến tranh (Glassey-Tranguyen, 2008) tiếp tục lắng vẳng trong căn tính di dân refug-ensity – và không chỉ đối với thế hệ tỵ nạn mà thôi, mà còn đối với những thế hệ trẻ hơn, như tôi sẽ trình bày trong phần kế. Tháng Tư năm 2004, tôi soạn thảo và thực hiện một chương trình đa thể loại mang tên “Vết Thương Vô Diện, Hoà Bình Vô Danh,” kết hợp tháng Di Sản Châu Á tại Đại học CSU Fullerton (được tổ chức vào tháng Tư thay vì tháng Năm như trên toàn quốc Hoa Kỳ, vì học sinh thi cuối khoá) và tưởng niệm Tháng Tư Đen tại Little Saigon, Quận Cam. Chương trình diễn ra tại Nhật báo Người Việt, Quận Cam, California, với sự góp mặt của văn nghệ sĩ từ nhiều lãnh vực và nhiều thế hệ, bao gồm phim, thơ, nghệ thuật tạo hình, ảnh phóng sự, và nhạc. Đạo diễn Howard Vũ ra mắt phim ngắn Running in Tall Grasses – Chạy Trong Cỏ Cao trong chương trình này. Nhiếp ảnh gia Brian Đoàn triển lãm lần đầu tiên bộ ảnh “Những Người Bị Lãng Quên – The Forgotten Ones” –

những hình ảnh ghi lại cảnh đời và cảnh ngộ của những người Việt vô quốc gia tại Phi Luật Tân, và đã được xuất bản thành sách năm sau đó. Cổ nhạc sĩ Du Ca và nhà báo Nguyễn Đức Quang (Glassey-Tranguyen, 2012a) dẫn cử toạ với những bài hát thanh niên phổ biến từ thập niên 1960s, và có nội dung liên quan đến chủ đề của chương trình. Tôi đã viết lời tiếng Anh cho bài Hy Vọng Đã Vươn Lên để mọi người cùng hát ở cuối chương trình.

Đáp lại lời mời gọi của tôi và viết theo chủ đề “Vết Thương Vô Diện, Hoà Bình Vô Danh,” nhà thơ Trần Mộng Tú viết bài thơ Chiến Tranh và Những Đóa Hoa Vàng (Glassey-Tranguyen, 2004a) và diễn đọc bằng tiếng Việt ngày hôm đó, song song với phần diễn đọc tiếng Anh của tôi. Cô cũng đọc một bài thơ khác bằng tiếng Việt mang tên Quà Tặng Chiến Tranh. Đây là toàn bài thơ được viết theo chủ đề của chương trình:

Tôi có người yêu chết giữa chiến tranh
Tôi có người yêu chết cho hòa bình
Những mảnh đạn bom nổ tung da thịt
Những mảnh đạn bom nổ giữa hoa vàng

Hôm nay tôi gọi người yêu thức dậy
Hôm nay tôi vỗ vào vai bình minh
Hôm nay nụ cười nở trên xác cũ
Nụ cười nở tung những đóa hoa vàng

Hôm nay tôi đứng trên thềm rất lạ
Vẫy tay gọi quá khứ về nhìn tôi
Hôm nay giọt lệ không còn mặn nữa
Giọt lệ nở tung những đóa hoa vàng

Hôm nay tôi đứng trên thềm rất lạ
Mặt trời sưởi ấm hai bàn tay tôi
Bàn tay chạm lên vết thương vắng mặt
Vết thương nở tung những đóa hoa vàng

Hôm nay tôi đứng trên thềm rất lạ
Gọi một hòa bình không có đích danh
Tôi thả con chim bay vào trong gió
Trên môi nó ngậm một đóa hoa vàng.

Bài thơ ôm ấp cái tâm tình nhìn lại của một người phụ nữ đã sống qua chiến tranh và cố gắng đối diện với những vết thương vô diện và một nền hoà bình vô danh – cái hậu quả thật sự của cuộc chiến Việt Nam, tuy đã được chính thức kết thúc nhưng hệ quả của nó vẫn còn tiềm sinh hàng chục năm sau. Thể hiện chủ đề của chương trình, bài thơ nói về ước mơ hòa bình và thực tế của chấn thương hậu chiến – những vết đau không lành, những vết thương không thấy. Một cách để sống sót chiến tranh là tiếp tục hy vọng – và có thể vì lý do này mà Nhạc sĩ Nguyễn Đức

Quang viết nên bài Hy vọng Đã Vươn Lên năm 1964, ngay giữa cao trào của cuộc chiến. Tôi mời mọi người cùng hát cộng đồng bài này để kết thúc chương trình “Vết Thương Vô Diện, Hoà Bình Vô Danh,” sau khi cổ nhạc sĩ trình bày hai bài Chuyện Quê Ta và Việt Nam Quê Hương Ngạo Nghễ. Ca từ của bài hát như sau (Glassey-Tranguyen, 2004a):

Hy vọng đã vươn lên trong màn đêm bao ưu phiền

Hy vọng đã vươn lên trong lo sợ mùa chinh chiến

Hy vọng đã vươn lên trong nhục nhằn tràn nước mắt

Hy vọng đã vươn dậy như làn tên đang rục lên trong màn đêm

Hy vọng đã vươn lên trong nhà hoang trên ruộng cấy

Hy vọng đã vươn lên bên nương buồn dòng sông vắng

Hy vọng đã vươn lên trong lòng thuyền còn xa bến

Hy vọng đã vươn dậy như triều dâng cho buồm căng xuôi trường giang

Hy vọng đã vươn lên trên bàn tay trên mặt mày

Hy vọng đã vươn lên trong tim người không bối rối

Hy vọng đã vươn lên chân nhịp nhàng còn đi tới

Hy vọng đã vươn dậy trong lòng anh trong lòng tôi trong lòng ai

Hy vọng đã vươn lên trong mộ sâu quên ưu sầu
Hy vọng đã vươn lên dưới mặt trời thêm phơi phới

Hy vọng đã vươn lên trong cuộc tình toàn thế giới

Hy vọng đã vươn dậy trong ngày qua sang ngày nay cho ngày mai

Kinh hoàng và Bất công tại Việt Nam sau chiến tranh

Nhưng khi cuộc chiến Việt Nam kết thúc, hy vọng đã không sống sót. Trò hạ nhục nhân phẩm, nạn xâm phạm quyền con người, và cuộc truy sát mạng sống con người diễn ra khắp nơi tại Việt Nam sau cuộc chiến. Tôi cho rằng tiếng Việt đã bị làm nhục và sát hại sau 30 tháng Tư, 1975, khi chính quyền mới áp đặt cái ngôn ngữ của quân đội ‘giải phóng’ từ miền Bắc lên miền Nam. Dự bản “du kích” của tiếng mẹ đẻ được dùng để hãm hại chính người dân, như một cách trừ dập, truy sát, và đàn áp. Do đó, những cố gắng vô bờ để giữ gìn tiếng Việt và phẩm giá của tiếng Việt từ 1975 tại hải ngoại có thể được coi như là một sự kháng cự đối với những hành động làm ô uế tiếng Việt của Hồng quân Bắc

Việt, và là một sự cương quyết để giữ gìn cội rễ văn hoá của cộng đồng hải ngoại trên toàn cầu. Tôi đã lập luận trong các bài viết và bài phát biểu khác rằng ngôn ngữ chất chứa văn hoá, và việc duy trì ngôn ngữ đi song song với việc bảo tồn văn hoá. Đây là một khía cạnh liên quốc gia khác của căn tính refug-endity của người Việt, mà qua đó, cộng đồng người Việt hải ngoại thực thi tính tự lực tự phát trong tương quan với những biến cố diễn ra trên quê hương.

Trong tác phẩm kinh điển Bụi và Rác (1992), cố nhà văn và cựu giảng sư tại Đại học UC Berkeley Nguyễn Xuân Hoàng (1940-2014), người chịu ảnh hưởng lớn bởi triết gia Pháp Jean-Paul Sartre, ghi lại cái đảo điên trong tiếng Việt do đội quân miền Bắc đưa vào Nam và áp đặt lên miền Nam sau 1975. Sự ám s át tiếng Việt đi đôi với đàn áp chính trị xã hội và khủng bố đối với người dân miền Nam, đưa đến những làn sóng di dân tiếp nối bằng mọi giá. Cái bất công đẫm máu này tiếp tục hạ thấp mọi người và mọi việc thành bụi và rác, như tác giả ghi lại ngay trong tựa sách. Tập truyện ngắn của Nguyễn, Căn Nhà Ngói Đỏ, góp nhặt những mảnh vụn của cuộc chiến Việt Nam, của lịch sử đô hộ tại Việt Nam, của sự mất mát nhân mạng trong chiến tranh và sự vô vọng, và của những câu hỏi cấp thiết về sự hiện hữu của con người. Ông thấy tình yêu là một xa xỉ phẩm trong thời chiến, và còn tệ hơn thế nữa dưới một chế độ độc tài toàn trị một thời gian dài sau khi bom đạn đã thôi rơi.

Hồi ký về chiến tranh và hậu chiến thuộc nhiều thể loại cũng nổi bật trong căn tính di dân refug-endity trên quê hương Việt-Mỹ VietnAmerica, với những kinh nghiệm chiến trường và trại cải tạo là hai chương sử đối lập trong đời sống của hàng trăm ngàn thanh niên miền Nam thời đó. Tác phẩm Phận Người, Vận Nước của Phan Nhật Nam (2013) là bản hùng ca dành cho những đồng đội của ông, cho người dân Việt Nam, cho một giai đoạn lịch sử tang thương của quê hương. Tự gọi mình là ‘người lính viết văn,’ Phan đứng ra làm một lễ giỗ bằng chữ nghĩa cho những người đã chết trong chiến tranh. Mỗi trang sách là một cái giỗ. Mỗi tựa đề là một lư hương. Mỗi câu chuyện là một linh vị, với cái tên của một miền đất Việt, với quân danh của một đồng đội đã ra đi, với tên gọi của một trận chiến. Những linh vị chít khăn tang. Phan Nhật Nam đi tìm những cái xác tinh thần của đồng đội để cho họ có một sự chôn cất tử tế. Đó là cái nghĩa của Phan Nhật Nam – của tinh binh đệ. Phan chú trọng vào kinh nghiệm của người dân thuộc mọi thành phần xã hội, tương tự với việc tôi sử dụng những chứng từ lịch sử truyền khẩu để tạo nên một lịch sử chung với Dự án Việt Mỹ VAP từ thập

niên 1990s (Tranguyen, 2004a), ghi nhận vai trò của mỗi người Việt trong dòng lịch sử chung của Việt tộc.

Mỗi chúng ta là một gam màu trong bức tranh bi hùng đó. Những tác phẩm của Phan Nhật Nam là một hiệp ky, cùng giỗ những người lính đã nằm xuống, những người dân bỏ mình vì can qua. Chữ nghĩa của Phan Nhật Nam là bài truy điệu một quê hương đã mất mà không có mộ phần.

Nhưng những cuộc chiến kể từ khi có nền hoà bình hữu danh vô thực và sự thống nhất đất nước trên bề mặt năm 1975 còn khốc liệt hơn chiến tranh vũ trang – những chiến trường cho tự do khi con người bị tước đoạt hết tất cả mọi phương tiện để tự vệ. Hoả lò Cộng Sản, mà chế độ mới gọi cho êm tai là ‘trại cải tạo,’ là một đề tài chính yếu trong căn tính refug-endity của người Việt. Những trại lao động lấy mạng người này – mà tôi gọi là ‘lò sát nhân và những cánh đồng chết’ – nhắm vào việc phá huỷ sức lực của người tù cả về thể chất lẫn tinh thần. Những người tù là tinh hoa của miền Nam, những quân cán chính của Việt Nam Cộng Hoà, các văn nghệ sĩ, các chuyên gia mọi ngành, các vị lãnh đạo tôn giáo, vv. Có hàng trăm quyển sách và bài viết bằng tiếng Việt (và một số ít hơn bằng tiếng Anh) về đề tài này (chẳng hạn, Đỗ Văn Phúc, 2008), được viết bởi cả những tác giả thành danh và các tác giả khác, nhưng đa số là nam vì chênh lệch tỉ lệ nam nữ trong Quân đội miền Nam và trong các chuyên ngành bị coi là có nguy hiểm đối với chế độ mới. Một số nhỏ các tác phẩm, như quyển Đoá Hồng Gai (2007) của cựu tù nhân Nguyễn Thanh Nga, đưa ra một cái nhìn của người phụ nữ đã chịu đựng và sống sót những quần đảo ngục tù ở Việt Nam. Tác phẩm *Thung Lũng Tử Thần* của cố nhà báo Vũ Ánh được Nhật báo Người Việt xuất bản thành những bài viết hằng tuần, và được in thành sách sau khi ông qua đời vào tháng Bảy, 2014. Trong phần nói chuyện của mình (Glasse-Tranguyen, 2014b) tại buổi ra mắt sách, tôi nhận định rằng nhà báo Vũ Ánh, giống như những tác giả khác viết về trại tù cải tạo, đã không coi quyển sách của mình có tính lịch sử hay văn chương. Ông nói ông chỉ đơn giản ghi lại những giây phút còn đọng lại trong trí nhớ hai mươi lăm năm sau khi ra tù, và bởi vì những giây phút này vẫn kiên trì ở lại trong trí nhớ mặc cho thời gian qua đi, có nhiều khả năng là chúng phản ánh thực tế và đáng tin. Có những bạn tù đã từng sống với tác giả ở nhiều trại cải tạo – như bạn tù và nhà văn Phạm Xuân Đài – đã đến dự buổi ra mắt sách và chứng thực giá trị chính xác trong những bài báo và trong quyển sách của nhà báo Vũ Ánh.

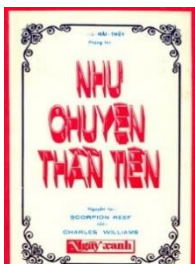
Trong phần mở đầu, tác giả Vũ Ánh nói rằng ông không nhằm viết một tác phẩm văn chương hay lịch sử, nhưng chỉ kể lại kinh nghiệm của mình cho con cháu mình và con cháu của bạn tù được biết. Tôi cho rằng vì chính lý do này mà quyển sách có một giá trị chính xác cao trong việc kể lại kinh nghiệm và cái nhìn của con người ở giữa những bức tường của trại cải tạo. Từ cái nhìn của một nhà lịch sử truyền khẩu, tôi có thể nhấn mạnh rằng *Thung Lũng Tử Thần* là một tác phẩm lịch sử giá trị, phản ánh trung thực kinh nghiệm con người và soi rọi một giai đoạn lịch sử quan trọng của Việt Nam. Qua hai mươi lăm năm suy niệm và nhìn lại, Vũ Ánh đã để cho tất cả những khốn đốn và bất công của trại cải tạo lắng đọng trong tâm trí ông, để ông viết như một con người đã hoá kiếp, đi từ kiếp tù đầy của trại cải tạo, đến đời tự do của một nhà báo tại miền đất tự do Hoa Kỳ. Cái tâm bình an của ông đã giúp chúng ta nhìn thấy “*Thung Lũng Tử Thần*” một cách rõ ràng, với cái Tâm Một.

Trong lời mở đầu của *Đại Học Máu*, một tác phẩm khác về hoả lò Cộng Sản mang tên ‘trại tập trung,’ tác giả Hà Thúc Sinh viết, Quyển sách này không thể là một tác phẩm tiểu thuyết văn chương, cũng không thể nằm trong hình thức một hồi ký chính trị hoặc một bút ký lao tù. Quyển sách này, thực tế, chỉ có thể được coi như một đồng quặng mỏ, được khai quật và còn giữ nguyên hình thái chân thực của nó. Hoặc có thể nói một cách khác, bảy mươi chương sách này có thể xem như bảy mươi tấm ảnh, được chụp liên tục và được rửa ra bởi một pho nháy may mắn và có tính tiếc của, nháy được bảy mươi hoàn cảnh buồn nhưng có ý nghĩa trong đời tù cải tạo dưới chế độ cộng sản. Hoặc có thể nói một cách khác hơn nữa, quyển sách này là bản phúc trình của một người lính VNCH bị bỏ rơi, bị ở tù cộng sản, rồi thoát được ra ngoài, ngồi viết lại để kính gửi tới những ai còn thương yêu và còn quan tâm đến nước Việt Nam và con người Việt Nam còn ở lại...

Tuy Hà và những tác giả của những tác phẩm tương tự đều cho rằng mình không viết theo một thể loại nào và tác phẩm của mình không có giá trị văn chương, nhưng những sáng tác này có một sự phong phú về từ ngữ, văn phong điêu luyện, và sử dụng nghệ thuật trào phúng cách tuyệt vời trong những đề tài tăm tối như là trại cải tạo tại Việt Nam.

Như Chuyện Thần Tiên

Nguyên tác : The
Scorpion Reef

Hoàng Hải Thủy

(Chương 2 ... tiếp số VNNS 303)

...Chừng năm phút sau Diễm Lan trở ra. Nàng đã bận y phục đàng hoàng và trang điểm lại. Trừ vết sưng tím trên nửa mặt nàng, nàng trở lại sang đẹp và trang trọng, quý phái nữa, như phút ban đầu tôi nhìn thấy nàng hiện ra trên bến tàu tươi nắng.

Nàng ngồi xuống cạnh tôi và tôi mời nàng điều thuốc. Khi tôi bật quẹt cho nàng châm thuốc, một bàn tay phớt nhẹ trên chỗ mặt nàng bị sưng :

- Lan cần phải cảm ơn anh lần nữa — Nàng nói, giọng ngọt và chân thành — Nếu không có anh, Lan không hiểu Lan sẽ ra sao ?

Tôi biết đây là lúc thuận lợi nhất để tôi hỏi về chồng nàng :

- Như vậy tức là Lan biết chồng Lan hiện đang ở đâu ?

Bình thản như đó là một chuyện rất thường, nàng gạt đầu :

- Dạ...

Tiếng dạ thật ngoan. Tôi, trong phút mê loạn tưởng như đó là tiếng “dạ” ngoan ngoãn của người vợ trẻ, đa tình, mê chồng và dạ chồng. Có lẽ tôi đã từng nghe nhiều người đàn bà “dạ” tôi, và Loan cũng từng “dạ” như nàng nhiều lần xong không hiểu vì sao tôi không ghi nhận những tiếng “dạ” đó. Tiếng “dạ” ngoan này vang lên trong tim tôi như đó là tiếng đàn bà “dạ” thứ nhất trong đời mà tôi được nghe.

Khi đã tự trấn tĩnh được, khi nhớ lại rằng là vợ kẻ khác, tôi vội nói:

- Tôi chỉ hỏi thế thôi, tôi không cần biết chồng Lan hiện đang ở đâu..

- Lan không nói thì rồi anh cũng biết. Lan có bốn phận phải nói hết cho anh biết trước khi ngỏ lời nhờ anh...

- Lan định nhờ tôi làm việc gì ?

- Một việc mà chỉ một người thợ lặn chuyên môn lại có tài lái biển mới có thể làm được. Xong, trước khi nói đến chuyện Lan định nhờ anh, anh để Lan nói cho anh biết chuyện vợ chồng Lan trước. Lan không biết nên nói gì trước, nói gì sau...

Thấy rằng tôi cần phải tỏ ra sốt sắng, tôi đặt câu hỏi giúp nàng dễ nói:

- Vợ chồng Lan bị rắc rối với cảnh sát ư?

- Rắc rối với cảnh sát cũng có nhưng ít thôi. Anh đã thấy hai người vừa rồi. Hai người đó không phải là nhân viên cảnh sát.

Nàng nhìn xa xôi ra mặt hồ và bắt đầu nói:

- Vợ chồng Lan cần một người thợ lặn thật giỏi, biết cả lái tàu biển. Có người bạn nói với Lan về anh nhưng Lan chưa được biết anh là người thế nào. Phải là người vừa có nghề chuyên môn lại có óc mạo hiểm mới có thể nhận lời làm việc vợ chồng Lan định nhờ. Nên Lan mới phải bày đặt ra vụ đi mò súng này để có dịp đưa anh tới đây, làm quen với anh và dò hỏi, tìm biết về anh trước khi dám ngỏ lời. Thật ra Lan biết là bọn họ đi theo Lan nhưng Lan tưởng là bọn mình đã đánh lạc được bọn họ. Không ngờ... xong, việc họ theo chúng ta tới đây có lẽ cũng không tai hại gì lắm, có khi lại tốt cho vợ chồng Lan vì họ tưởng rằng Lan... có tình ý riêng với anh nên tới đây với anh.

Nàng dừng lại e lệ khi nói đến chuyện tình ý riêng. Tôi cũng ngưng vì không phải chỉ có gã bánh bao và tên Trâu Lăn là tưởng lầm mà thôi, tôi cũng tưởng lầm về việc làm của nàng.

Để che lấp ngưng ngưng tôi hỏi:

- Như vậy có nghĩa là vợ chồng Lan định đi tàu biển tới một nơi nào đó và mò lặn một vật gì ngoài biển ư? Việc đó lòi thối lắm, mình tôi làm sao nổi ? Cần phải có cả một toán chuyên viên làm việc cả tháng trời, cần có giấy phép của chính phủ mình và nếu gần hải phận nước khác, phải có cả giấy phép của chính phủ nước đó.

- Anh chưa biết rõ những gì vợ chồng Lan cần anh làm. Việc này anh có thể làm được, chỉ cần mình anh là đủ. Nếu cần đến người thứ hai là khó thành. Nói tóm lại, việc như vậy: vợ chồng Lan muốn nhờ anh lái một chiếc tàu nhỏ, đưa hai người rời Việt Nam đi sang Manila, Phi Luật Tân. Trước khi tới Manila, tàu sẽ dừng lại ở một nơi ngoài biển và anh sẽ lặn xuống với lên một vật. Lan cần nói rằng vụ này không được hợp pháp lắm. Hai người đó cần ra đi khỏi nước mà cảnh sát không hay biết nhưng Lan tưởng việc đưa hai người xuất ngoại lén lút cũng không phải là một tội trạng quá nặng...

Tôi ngắt lời nàng:

- Chuyện đó còn tùy theo hai người ra đi đó có tội hay không với pháp luật. Nếu họ phạm tội giết người hay là cộng sản thì Lan có treo giải bạc triệu tôi cũng không làm đâu. Tôi nói rõ trước để Lan khỏi cần phải nói thêm, Lan cũng đừng dùng

tiền bạc để lôi kéo tôi. Tôi nói thật đó, Lan đừng giận...

Nàng vội nói:

- Không, Lan bảo đảm với anh rằng hai người này không phạm hai cái tội anh vừa nói đó.
- Nếu vậy họ phải bỏ nước trốn đi vì nguyên nhân gì ?

Nàng thở dài:

- Vì họ chỉ muốn sống yên ổn. Thật ra họ chỉ muốn được sống không thôi, không cả hy vọng sống giàu sang như những ông bà tỷ phú bỏ đi sống ở nước ngoài an bình.
- Nếu không phải là can phạm chính trị thì có thể được.

Nhận ra là tôi đã vô tình làm nàng hiểu lầm là tôi bằng lòng nhận đề nghị của nàng, tôi vội tiếp:

- Tôi chỉ nói rằng hai người đó có thể đi được thôi. Lan cứ kể đi, nếu tôi không giúp được, tôi có thể chỉ cho Lan cách làm sao để hai người đó có thể đi được tới nơi bình yên, hoặc giới thiệu một người khác giúp Lan.
- Nếu anh không nhận lời, Lan thấy không tìm được người khác. Vì hai người đó bắt buộc phải ra đi từ Đà Nẵng. Đây là những gì anh phải làm nếu anh nhận lời. Anh sẽ đi mua và trang bị một chiếc tàu, nhỏ thôi, đủ chỗ cho ba người đi đủ sức vượt biển sang Phi. Chiếc tàu ấy phải đủ sức vượt biển đồng thời phải thô sơ để cho một người có thể điều khiển được với sự phụ lực của hai người không biết gì về hàng hải. Vợ chồng Lan sẽ bỏ tiền ra cho anh mua tàu. Trang bị lại tàu. Tất cả mọi khoản tiền cần thiết sẽ do vợ chồng Lan lo hết, anh sẽ không phải bận tâm đến tiền bạc.

Tôi ngắt lời nàng :

- Nếu đi, chúng ta sẽ không mua tàu biển hay tàu sắt mà là mua một chiếc du thuyền, loại thuyền đóng bằng gỗ nhưng vượt được biển. Du thuyền có động cơ, có cả buồm để có thể đi bằng buồm tiết kiệm dầu xăng mang theo. Lan có biết một chiếc du thuyền như thế trị giá bao nhiêu không ?
- Lan có hỏi qua... Nếu giá tiền không quá 2 triệu đồng thì vợ chồng Lan có đủ tiền.

Nàng nhìn tôi như để dò xét trong lúc tôi trở lại im lặng. Hai triệu đồng. Đúng là thời giá một chiếc du thuyền như thế.

- Lan đề nghị với anh những điều kiện này: du thuyền sẽ mua với tên anh, anh đứng tên xin giấy phép xuất ngoại với lý do du lịch. Sau khi anh đưa vợ chồng Lan sang đến Phi, du thuyền sẽ là của anh, hoàn toàn của anh, cùng với số

tiền 5,000 đô la nữa. Anh có thể lấy trước khoản tiền này trước khi thuyền rời bến.

Nàng không hỏi tôi nghĩ sao, nàng cũng không đòi tôi phải trả lời ngay, nàng chỉ im lặng chờ đợi.

Tôi nhìn ra mặt hồ loáng nắng chiều và tôi như nhìn thấy trên mặt nước ấy hiện hiện chiếc du thuyền Đồng Nai, chiếc du thuyền tôi mơ ước từ lâu nhưng chưa bao giờ tưởng tượng đến chuyện kiếm tiền mua nó vì tôi biết rõ hơn ai hết rằng tôi không thể nào có đủ tiền để làm việc ấy. Nhất là trong thời kỳ tôi đang xui xẻo này. Bán cả người tôi đi cũng chưa đủ tiền mua một phần mười chiếc du thuyền Đồng Nai. Du thuyền đó cũng được chế tạo một năm ở một hãng với chiếc du thuyền Hương Giang của Cựu Hoàng Bảo Đại. Một ông chủ đồn điền cao su cà phê người Pháp là chủ nhân chiếc Đồng Nai, nhưng trong năm qua ông Tây này vừa từ trần, những người thừa kế của ông ở cả bên Pháp và họ giao cho một sở địa ốc ở Saigon phát mại tài sản của ông Tây. Theo tôi biết du thuyền Đồng Nai được đặt giá 2 triệu đồng nhưng đã nửa năm nay chưa bán được. Lý do là vì đa số những ông nhà giàu ở Saigon hồi này đều mới giàu sau khi người Pháp bỏ Đông Dương ra đi, các ông này đều còn thích giải trí bằng những trò đặc biệt Á Đông như đánh bạc, chơi đồ cổ, vợ bé, vợ bao v.v.. Chơi du thuyền vừa tốn tiền vừa nguy hiểm : đi ra biển lỡ gặp bão hay tai nạn bất ngờ, đắm tàu chết mất mạng có phải là dại không ? Tôi hy vọng có thể mua được chiếc du thuyền tuyệt đẹp ấy với giá 1 triệu rưỡi. Thêm vào đó 500.000 đồng trang bị thêm, sửa chữa cho thật hoàn hảo, du thuyền sẽ vượt biển đi Hồng Kông, Sanh Ga Po, Mã Lai, Ma Ni v.v. nhẹ nhàng và dễ dàng như đi từ bến Thủ Thiêm ra cấp.

Tuy chưa nói ra lời nhận làm công việc này, trong thâm tâm tôi đã biết tôi sẽ không từ chối. Tôi không thể từ chối được một là tôi quá mê được làm chủ một du thuyền, hai là vì Diễm Lan. Con người hùng trong tôi không cho phép tôi từ chối lời yêu cầu của nàng.

Tôi chắc Diễm Lan cũng biết là tôi sẽ nhận lời, xong vì tế nhị, nàng vẫn không tỏ lộ rằng nàng đã biết chắc. Nàng im lặng để cho tôi suy nghĩ và sau đó, nàng hỏi:

- Anh thấy sao ? Anh nhận lời giúp vợ chồng Lan không ?

Chợt nhớ ra một chuyện, tôi hỏi lại nàng :

- Việc của tôi chỉ là đưa hai người đi, lặn xuống biển mò vớt một vật trong phi cơ chìm dưới đó, rồi đưa hai người tới Phi Luật Tân? Nếu mò tìm không thấy thì sao ?

- Thì cũng thẳng đường đi luôn. Không lẽ mình cứ quanh quẩn cả năm ở trên biển.

Làn môi nàng hơi mỉm cười khi trả lời tôi câu hỏi ngô nghê đó.

- Hai người sẽ lên đất Phi không có thông hành, không giấy tờ ? Lan có biết rằng vào xứ người lén lút như vậy khó khăn chừng nào không ? Hai người có thể bị bắt và trục xuất trong vòng 8 ngày ?

Nàng đáp ngay rất tự tin :

- Việc đó đã giải quyết xong. Anh khỏi thắc mắc.
- Còn cái vật giá trị gì đó nằm dưới chiếc phi cơ rớt xuống biển ? Vật đó là của riêng ông chồng Lan hay là... ?

Một lần nữa, nàng đáp ngay:

- Là của riêng của chồng Lan.
- Ông chồng Lan tên là gì ? Nguyễn Thanh hay là Vũ Dương ?
- Vũ Dương.

Tôi bỏ qua chuyện nàng nói dối tôi rằng chồng nàng tên là Nguyễn Thanh. Khi mới gặp tôi và chưa biết tôi có chịu cộng tác hay không, nàng bắt buộc phải giữ bí mật tên thật.

- Còn tên ăn bặt bánh bao hồi này ? Tên hẩn là gì ?

- Lan biết tên hẩn là Khôi. Hẩn có biệt hiệu là Khôi Bác Sĩ. Trước đây có lần hẩn mạo nhận là bác sĩ ở Paris về và bịp được tất cả mọi người. Ai cũng tưởng hẩn là bác sĩ thật kể cả những ông trong chánh phủ. Cho đến bây giờ nhiều người vẫn cứ nhất định nói rằng hẩn là bác sĩ thật.

Tôi nhớ lại thái độ nho nhã, lịch sự và hào hoa của tên mà bây giờ tôi biết tên là Khôi. Hẩn quả thật có vẻ trí thức và bác sĩ nhiều hơn rất nhiều ông bác sĩ chính cống mà tôi biết.

- Tên đó muốn tìm ông chồng của Lan ?
- Hẩn chỉ là một tên trong một bọn. — Nàng đáp mơ hồ — Nhưng Lan không muốn nói dối anh.

Nàng tiếp sau vài giây do dự :

- Anh cần biết rõ đề đề phòng. Hai người lên tàu đi với anh sẽ là vợ chồng Lan chứ không ai hết. Bọn đó muốn ngăn không cho chồng Lan đi. Chúng nó theo vợ chồng Lan từ Saigon tới đây và Lan chắc chúng nó cũng đoán được là vợ chồng Lan định đi ra khỏi nước bằng đường biển. Chúng sẽ làm đủ mọi cách để ngăn cản. Tôi cảm thấy nàng muốn nói... "Kể cả việc giết người". Nếu nàng có nói, tôi cũng không lấy làm lạ. Thái độ hai tên vừa xuất hiện cho tôi biết rằng chúng sẵn sàng giết người và chúng đã từng giết người.

Biết vậy nhưng tôi không thấy ngán. Máu người hùng trong tôi đã nổi lên. Lâu rồi tôi không sống nguy hiểm và tôi đã thấy nhớ, thấy thèm nguy hiểm. Khi ra khỏi đoàn Người Nhái, tôi đã chán ngấy những trò giết người. Tôi vẫn nghĩ rằng tôi không sợ, tôi chỉ chán. Tôi không còn hăng hái lẫn xả vào cuộc giết chóc nữa nhưng khi bị khiêu khích như trong trường hợp này chẳng hạn, tôi vẫn phản ứng mạnh và nhanh, đúng lúc. Cho đến phút này tôi hài lòng với tôi. Có thể là tôi hơi tự kiêu nhưng chắc có cũng không hại gì, thẳng đàn ông không vợ con, không tiền bạc, không địa vị như tôi nếu không còn tự kiêu thì còn gì đáng nói nữa ?

Tiếng nói của người đàn bà quyền rũ vang lên bên tai tôi :

- Vợ chồng Lan không thể cầu cứu cảnh sát. Bởi vì nếu muốn được bảo vệ của cảnh sát phải khai rõ với họ tất cả. Với bọn chúng, còn có thể đối phó được chứ với cảnh sát thì vô phương.

Tôi đứng dậy đi vài bước tên sân cỏ. Linh tính đàn ông bỗng dưng báo động cho tôi biết rằng nếu ngồi gần người đàn bà này, nếu nghe nàng nói thêm ít câu nữa, tôi sẽ mất hết tự chủ. Tôi sẽ chỉ còn biết gật đầu và gật đầu. Sức quyền rũ, hấp dẫn của nàng quá mạnh và tôi tự động phản ứng. Chắc gì nàng đã nói sự thật với tôi ? Lén lút ra đi như thế chắc chắn vợ chồng nàng phải phạm tội với pháp luật. Nếu nàng không phạm tội thì chồng nàng. Từ ngày biết suy nghĩ tới giờ tôi vẫn khinh bỉ những kẻ làm bậy để rồi tù tội. Tôi không cho rằng tù tội là một điều vinh hạnh một chiến tích. Tôi vẫn cho tù tội là một nhục nhã. Không lẽ đã nửa đời người bây giờ tôi lại lao vào một vụ phạm pháp chỉ vì đôi mắt đẹp của một ả đàn bà ? Nếu chịu làm những việc có thể bị tù tội, tôi đã làm từ lâu rồi và nếu chấp nhận tù tội, có thể giờ này tôi đã có tiền, tôi đã không nghèo mạt rệp như thế này.

Nàng cũng đứng lên. Đi tới trước mặt tôi, nàng đặt nhẹ bàn tay lên tay tôi và đôi mắt nàng nhìn tôi như có màu xanh, như có màu tím. Đôi mắt ấy u buồn và van xin.

- ... Mong anh giúp...

Không thể từ chối được ánh mắt của nàng, tôi vội quay đi.

- Có thể tôi nhận lời — tôi đáp — nhưng sáng mai tôi sẽ trả lời dứt khoát. Sáng mai lúc 10 giờ. Nếu sợ bọn chúng nó theo dõi thì Lan khỏi cần đến bên tôi. Lan có thể gọi điện thoại tới kho hàng Thanh Long. Người gác sẽ gọi tôi ra nói chuyện. (...**còn tiếp**)

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 9 hàng, 9 cột và 9 khung. Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng nửa năm báo VNNS (4 số). Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 30-04-2019.

Độc giả trúng giải thưởng:

Tòa soạn VNNS chúc mừng quý độc giả đã giải đáp trúng câu đố kỳ trước (VNNS303):

- **Lê Ngọc Bích** (697 – Delft);
- **Nguyễn Quyết Thắng** (67 – Hoorn), chuyên giải trúng cho độc giả Vành Khuyên (453 – Delft).

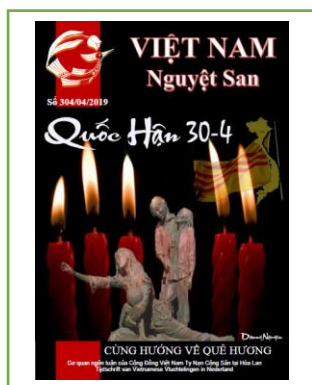
			1		8			
		7	5	4		9		1
				3		2	7	
	8	5				1		2
9		1				3	5	
	5	8		6				
7		2		8	9	5		
			7		5			

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu:
- số độc giả:
- địa chỉ:
- giới thiệu độc giả mới tên:
- địa chỉ:

Giới thiệu 1 độc giả mới sẽ nhận được giải thưởng 4 số báo VNNS.

ĐỌC VÀ ỦNG HỘ BÁO VIỆT NAM NGUYỆT SAN

30 €
1 năm

Địa chỉ liên lạc
Tòa Soạn báo Việt Nam Nguyệt San
Van Der Hagenstraat 711- 6717DK –Ede
E-Mail: vietbaohoalan@yahoo.com
Tel: +31 (0)318-640625

IBAN:NL 16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

“Tòa soạn đón nhận mọi ý kiến đóng góp xây dựng của quý độc giả”

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rãi trên các diễn đàn xã hội dân sự của facebooker Nguyễn Thủy Tiên từ Hà Nội. Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

VÌ SAO TÔI MUỐN VN CÓ DÂN CHỦ - ĐA ĐẢNG - TAM QUYỀN PHÂN LẬP

Dưới đây là những mong muốn của tôi với góc nhìn 1 thường dân cần những gì... để cho thấy khát vọng 1 VN có dân chủ là mang lại những lợi ích thiết thực cho từng người dân... chứ ko phải để tôi làm quan hay lãnh đạo

- Ở các quốc gia dân chủ, ko bao giờ thấy cảnh ông già bà cả hay em nhỏ bươn chải bán vé số hay ăn xin... dân chủ mang lại chính sách xã hội tạo nên những viện dưỡng lão công cộng miễn phí để nuôi những người già; tuân thủ tuyệt đối "quyền con người" không để trẻ nhỏ bị cưỡng bức lao động, mà đưa các em vào các trại mồ côi, miễn phí học phí cho các em đến năm 18 tuổi

- Tôi muốn tiền thuế của tôi và toàn dân đóng vào ngân sách, được nhà nước dùng để lo cải thiện đời sống nhân dân như các quốc gia dân chủ, chứ không phải rơi vào túi các quan tham như ở các đất nước độc tài

- Ở các quốc gia dân chủ, khi người phụ nữ sinh con, sẽ được nhà nước chu cấp cho 1 số tiền, có thêm trợ cấp hàng tháng để nuôi dạy con tốt hơn

- Ở các quốc gia dân chủ, khi 1 người có thu nhập dưới mức trung bình... như Mỹ là dưới \$800/tháng sẽ được nhà nước cấp cho foodstamp (phiếu nhận thức ăn miễn phí) và được bảo hiểm y tế miễn phí

- Tôi muốn nếu con tôi chẳng may bị tiêm nhầm vắc xin chết, thì có người đứng ra nhận trách nhiệm, nhà nước sẽ nghiêm túc điều tra để tìm ra nguyên nhân thực sự... nhằm tránh cho con hàng xóm và con cái nhiều nhà khác chết oan như con tôi

- Tôi muốn con cái tôi khi đến trường, có quyền tự do ngôn luận thoải mái phản biện khi thấy thầy cô nói sai mà ko sợ bị trách phạt, có quyền tự do tư tưởng đc quyền tiếp cận các học thuyết khác nhau trên toàn thế giới chứ ko phải đóng khung hay định hướng, bắt buộc chỉ học 1 học thuyết mà con tôi ko thích; khi con tôi làm văn, phát biểu cảm nghĩ, có thể thoải mái nói theo nhận định, cảm xúc của nó mà ko sợ thầy cô cho điểm 0 hay phê lạc đề

- Tôi muốn cơ chế xử phạt vi phạm luật giao thông thật sự minh bạch, công minh... không có dấu hiệu ép dân vào tình cảnh phải mãi lộ cho các CSGT

- Nền tảng dân chủ tạo nên "cơ chế kiểm soát và đối trọng quyền lực" sẽ buộc cục quản lý an toàn thực phẩm phải quản lý thật hiệu quả các loại đồ ăn, thức uống đang tồn tại trên thị trường, để tránh cho tôi và những người khác ăn nhầm thực phẩm độc hại... cũng như hải quan quản lý thật hiệu quả hàng nhập khẩu vào VN để tránh việc tôi và ng tiêu dùng mua phải hàng giả

- Tôi muốn có 1 nhà nước biết sử dụng ngân sách hiệu quả trong việc kích cầu kinh tế, nâng đỡ, hỗ trợ cho doanh nghiệp để mọc thêm những cty, nhà máy, tạo thêm việc làm cho người lao động... chứ không phải chỉ ưu ái riêng cho các quả đấm thép "tập đoàn kinh tế của nhà nước"

- Tôi muốn khi tôi và các doanh nhân khác lúc mở cty, doanh nghiệp sẽ được làm ăn trong 1 môi trường cạnh tranh lành mạnh, pháp luật rõ ràng, ko thiên vị hay ô dù cho bất kì ai
- Tôi muốn cơ sở hạ tầng giao thông được cải thiện thật sự hiệu quả để tôi và bao nhiêu người khác tránh được những tai nạn giao thông lằng xẹt... chứ ko phải để nhận lấy bực mình khi qua những con đường ổ gà, những cây cầu sập lún, những rừng lô cốt gây khó chịu cho ng đi đường
- Tôi muốn xã hội có công bằng thực sự, mọi người tuân thủ luật pháp... công bằng cơ hội thăng tiến cho tất cả mọi người, cho mọi hoàn cảnh... ko thiên vị hay ô dù bất kì cá nhân nào
- Tôi muốn có sự công bằng không phân biệt giàu nghèo ở các bệnh viện, không có cái gọi là "phí dịch vụ". Ai cũng được đối xử như nhau.
- Tôi muốn tôi và bao nhiêu người dân khác có quyền được biết hàng ngày, hàng tuần, hàng tháng, hàng năm... chúng tôi phải đóng những loại thuế gì, thuế đó nằm trong những mục chi tiêu, sinh hoạt nào của chúng tôi hàng ngày; chúng tôi muốn có quyền phản đối những loại thuế ko hợp lý
- Tôi muốn không còn cơ chế xin-cho... cán bộ ăn tiền dân là phải có nghĩa vụ phục vụ dân chứ ko phải đối xử với dân như ban ơn huệ
- Tôi không muốn dân tôi khi chết trong đồn công an mà không ai dám điều tra, không ai dám xử
- Tôi muốn nhà nước khi cần sở hữu đất của tôi thì phải thương lượng đàng hoàng với tôi đến khi tôi đồng ý như các quốc gia dân chủ, chứ ko phải ép tôi bán với 1 mức giá đã định sẵn, bao nhiêu thiệt thòi nhất hết về phần tôi
- Tôi muốn bất kỳ một công dân nào cũng có quyền hạch hỏi về chi tiêu và tài sản của bất kỳ một quan chức nào, kể cả người đứng đầu nhà nước. Họ không trực tiếp hỏi được thì họ thông qua báo chí, thông qua hội đoàn, thông qua người đại diện mà họ bầu ra. Bất kỳ một cơ quan công quyền nào hoặc một quan chức nào đều cũng có thể bị thanh tra, bị điều tra khi có dấu hiệu vi phạm.
- Tôi muốn tôi và toàn dân được quyền bầu cử người đứng đầu nhà nước, được quyền yêu cầu quan chức từ chức khi xảy ra tắc trách, được quyền thực sự bầu ra những người đại diện cho chúng tôi giám sát nhà nước

Còn những mong muốn thiết thực nào nữa khi VN ta có dân chủ... mời các bạn bổ sung thêm ^_*
Xin chia sẻ nếu đồng quan điểm ạ !

<https://www.facebook.com/100010321244448/posts/638821433138559/>

Ps: xin like, bl, chia sẻ ạ!

Danh ngôn cuộc sống

Đừng so sánh mình với bất cứ ai trong thế giới này. Nếu bạn làm như vậy có nghĩa bạn đang sỉ nhục chính bản thân mình.

Bill Gates

Càng trưởng thành, bạn sẽ nhận ra rằng tranh luận đúng sai hơn thua với người khác đôi khi không còn quan trọng nữa. Quan trọng hơn cả là chỉ muốn bình yên.

Khuyết danh

Nơi lạnh nhất không phải là Bắc cực mà là nơi không có tình người.

Khuyết danh

Nhà hàng Deli Tasty

**Cần 2 nhân viên giúp việc nhà bếp
và 2 nhân viên phục vụ khách (chạy
bàn).**

Mọi chi tiết xin lạc qua địa chỉ:

Deli Tasty

Meent 40

3011 JL Rotterdam

Email: naambestelling@live.nl

M: 010-4111116

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vriescel,
koelapparatuur, airco, softijsmachine,
ventilatie, Keuken afzuigventilatie,
verwarming ketels, geyser, boiler, friteuse,
opwarming- apparatuur, magnetron,
oven, vaat wasmachine, gasapparatuur,
koffie-espresso, luchtbehandelingkast, zak
filters, koolstof filters.

**Verkoop van horeca-
apparatuur.**

Contact dhr Vliet Nguyen

Tel. 030-2688630

Mob. 06-44464380

Bronzen beeld als kunstwerken

Lia Krol maakt voor U exclusieve bronzen
beelden. In opdracht kunnen portretten,
borstbeelden, gedenkbeelden, tuinbeelden of
elk ander beeld vervaardigd worden.

De interactie tussen kunstenaar en
opdrachtgever maakt de kunstwerken van Lia
tot bijzondere bronzen beelden. Het prachtige
monument voor Vietnamese bootvluchtelingen
in Nederland is mede door deze interactieve
kracht tot stand gekomen.

U kunt Lia bellen met telefoonnummer
0344-572577 of haar kunstwerken zien op
www.bronzenbeeld.nl

Trang Quảng cáo	Màu hoặc trắng đen	Số tiền mỗi số báo	1 năm 8 số báo
Trang ngoài bìa sau	Hình màu	€ .150	€ .800
Trang trong bìa sau	Hình màu	€ .100	€ .600
A 4 Trang trong	Trắng đen	€ .80	€ .500
1/2 trang trong	Trắng đen	€ .50	€ .300
1/4 trang trong	Trắng đen	€ .25	€ .150
1/8 trang trong	Trắng đen	€ .15	€ .100

Cười Chút Chơi

Bầu trời

Sau chầu nhậu ngoạn cảnh cầu, một người trong đám nói:

- Trời cũng như con người vậy.
- Nghĩa là sao?
- Thì trời cũng có mặt trời, lưng trời, chân trời
- Thế trời là đàn ông hay đàn bà?
- Dĩ nhiên là đàn bà! Vì trời cũng có bầu...trời nữa mà!

Đi đâu

Ông bố hỏi thằng con trai:

- Con thương ba hay thương mẹ?
- Thương cả 2 người
- Nếu ba đi Mỹ mẹ đi Pháp con sẽ đi đâu?
- Con đi Pháp
- Vì sao ?
- Vì Pháp đẹp
- Nếu ba đi Pháp mẹ đi Mỹ con sẽ đi đâu?
- Con đi Mỹ
- Vì sao ?
- Vì Pháp con đã đi rồi!

Khám bệnh

- Mình ơi hôm nay em đi khám bệnh. Tội nghiệp ông bác sĩ mới ra trường, ổng than còn nghèo nên chưa có tiền mua ống nghe.
- Rồi làm sao thằng chả khám bệnh cho em?
- Thì ổng khám bằng tay
- Hừ hừ. Thằng chả mà than nghèo không có ống chích nữa thì tiêu đời em rồi.

Đám cưới sắt

Hai người đàn ông nói chuyện với nhau:

- Này, cậu có biết thằng Minh sắp kỷ niệm đám cưới sắt không?
- Lễ cưới sắt, là bao nhiêu năm kể từ ngày cưới?
- À, là 20 năm toàn ăn đồ hộp.

Toàn diện

Chờ vợ trang điểm gần cả tiếng đồng hồ, anh chồng buột miệng:

- Em quả thật là một phụ nữ toàn diện.
- Nghe thấy thế, cô vợ mắt long lanh hỏi:
- Em trang điểm thế này hoàn hảo lắm sao anh?
- Ừ thì sáng diện, trưa diện, tối cũng diện, chẳng phải là toàn diện là gì.

Không làm khổ lây

Một lão nhà giàu, vừa buôn bán, vừa cho vay, bóp nặn từng xu, nhưng lại cứ làm ra vẻ không thích giàu sang.

Một hôm, lão ngồi than thở với bạn:

- Nhiều cửa cũng chẳng làm gì! Cửa càng nhiều càng khổ thân mà thôi.

Người bạn mới bảo:

- Tôi chỉ thấy thiên hạ mong có cửa, có ít thì mong được nhiều, có nhiều lại mong nhiều hơn nữa, chưa thấy ai phàn nàn như ông bao giờ. Nếu ông thấy khổ quá thì chia bớt cho tôi.

Lão nhà giàu vội từ chối:

- Ấy chết! Tôi đâu dám thế! Tôi có cửa đã lầy làm khổ rồi, đâu dám làm khổ lây đến ông!...

Cầu xin cho người đã khuất

Trong phòng xưng tội, một phụ nữ Mỹ ngồi trước vị linh mục:

- Thừa cha, chồng con vừa qua đời đêm qua. Con có lỗi với anh ấy.
- Chúa tha tội cho con! Hãy chuộc lại lỗi lầm bằng cách thực hiện mong ước cuối cùng của người đã khuất. Thế trước khi qua đời anh ta có cầu xin điều gì không?
- Dạ, khó nói lắm!
- Con cứ nói! Đó là những nguyện ước thiêng liêng.
- Anh ta van xin con: "Em đừng bán! Hãy cho anh một cơ hội cuối cùng!"

Nói chuyện với ông Trời

Một em bé theo dõi một thợ sửa điện thoại trèo lên cột điện, nói lại mạch điện sau đó ông thợ liên lạc với tổng đài để thử đường dây.

Cậu bé đứng nghe một hồi rồi chạy nhanh về nhà và la lên:

- Mẹ ơi, ra mà xem mau lên. Có một ông trèo lên cột điện thoại đang nói chuyện với trời.
- Cái gì khiến con nghĩ là ông ấy đang nói chuyện với trời? Mẹ cậu bé hỏi.
- Vì con nghe ông ta la lớn "A lô! A lô! Trời ơi, có chuyện gì trên đó, có ai chịu nghe không hả?".

May quá

Có một anh chàng mới mất một con lừa, vội vã đi tìm, tìm mãi chẳng thấy đâu. Bỗng anh cười to kêu ầm lên:

- Trời ơi may thế là may!

Bà con hàng xóm thấy vậy, ngạc nhiên hỏi:

- Anh mất lừa mà tại sao anh lại vui thế?
- Không vui sao được. Các bác thấy không, lúc mất con lừa, may cho tôi là tôi không ngồi trên lưng nó, nếu không thì tôi vừa mất lừa vừa mất cả mình luôn.

Lời Tò Soạn

Kính thưa quý ACE cộng tác viên, và độc giả kính mến,

Tòa soạn xin chân thành cảm ơn quý độc giả đã đồng hành và đóng góp tài chánh theo qui định hàng năm, đồng thời cũng tri ân một số độc giả đã ủng hộ đóng góp thêm để giúp việc phát hành tập san.

Quý anh chi cộng tác viên trong số này đã đã đóng góp bài thật đầy đủ và đúng hạn, tòa soạn cũng thật vui mừng chào đón quý cộng tác viên mới trở lại tiếp tục cộng tác với VNNS. Tòa soạn cũng thành thật xin lỗi những bài chưa đăng trong số này vì số trang có hạn sẽ liên lạc với tác giả sau.

Kính thưa quý vị

VNNS số báo 305 với chủ đề “ **Đại Lễ Phật Đản** “ sẽ phát hành vào giữa tháng 5/2019.

Bài viết kính mong quý cộng tác viên gửi về tòa soạn theo địa chỉ tòa soạn:

Nguyễn Quang Kế - E-mail : vietchaohoalan@yahoo.com trước ngày 5/5/2019 .

Tòa soạn VNNS xin chân thành cảm ơn và kính chúc quý vị cùng gia quyến nhiều sức khỏe.

Trân trọng

Tòa soạn Việt Nam Nguyệt San

*** Lưu ý:**

- Bích Diệp số độc giả 848, báo vnns số 304 bị trả về tòa soạn, xin liên lạc tòa soạn
- Quý vị khi trả tiền báo nhớ ghi số độc giả của mình, giúp cho tòa soạn dễ dàng cập nhật danh sách gia hạn báo.
- Và quý độc giả có con, cháu đóng tiền báo giúp xin lưu ý nhớ ghi tên độc giả và số độc giả của người nhận báo.

Xin chân thành cảm ơn

Thời gian vừa qua tòa soạn có những sai sót khi cập nhật nay xin được hiệu đính sai sót cập nhật qua số báo VNNS số 303- 304 thành thật cáo lỗi .

Số T/t	Ngày trả tiền	Tên	S. độc giả	Ghi chú
1	22/1/2019	V.T Nguyen	221	Báo hết hạn 21/1/2020 số 303 ghi sai số độc giả (50)
2	16/1/2019	Doan TPT (De Wit Thao)	876	Báo hết hạn 16/1/2020
3	21/1/2019	V.N.tran, T.T.M Nguyen	267	Báo hết hạn 21/1/2020 Vnns 303 ghi sai số độc giả:(37)
4	15/9/2018	Hồ my Ai	244	Báo hết hạn 15/9/2019
5	24/9/2018	Trần văn Diên	588	Báo hết hạn 24/9/2019
6	8/5/2018	Lê Quang Kế	280	60 euro (2 năm báo) Hết hạn 8/5/ 2020
7	12/11/2018	Le thi Minh Châu	674	70 euro (2 năm báo) 12/11/2020
8	13/11/2018	Doan Minh My	259	60 euro (2 năm báo) Đến 13/11/2020 hết hạn

[Typ hier]

Danh sách đóng tiền báo từ ngày 22/3/2019 đến 6/4/2019					
số t/t	Ngày trả tiền	Tên	Số độc giả	Số tiền	Ghi chú
1	02/03/2019	Nguyen Thi Thu Vuong	302	30	
2	04/03/2019	NDB Do	309	30	
3		Tan si Nguyen-Nguyen Thuy Li	847	30	
4	05/03/2019	DV Nguyen - TC Nguyen	170	30	
5	09/03/2019	Van dong Nguyen, TT mai	434	30	
6	11/03/2019	Tran QT- Tran TBT	352	30	
7		LT Huynh	428	30	
8		H.nguyen	837	30	
9		D.T Vu	305	30	
10		Hoai Thu Trương	493	60	2 năm
11	12/03/2019	Nguyen Bergsma	30	30	
12	13/03/2019	Nguyen VV- Nguyen T.M	347	30	
13		Luong HT	215	30	
14		T.Vo - Xh Vo Thai	192	30	
15	14/03/2019	Q.A Tran	692	30	
16	15/03/2019	D.K.Cao	8	30	
17		Q.V. Huynh	136	50	20 ủng hộ
18		QD Dang -TBM Tran	62	30	
19	18/03/2019	Q.mai Si	95	30	
20		L.Vu -Nguyen xuan Hoan	315	30	
21		TNA Le	803	30	
22	21/03/2019	DT Trinh - TH Trinh	665	30	
23		T.Dinh , TNH Thai (Dinh VT)	750	30	
24	24/04/2019	Tran Thi Ky	730	100	3 năm báo
25	25/03/2019	BH Do (Do Bao Long)	182	30	
26		T.H Ngo	820	30	
27	26/03/2019	Ta Nguyen Nguyen	86	30	
28	28/03/2019	TK Diệp	722	30	
29		S,N.Huynh	432	30	
30	02/04/2019	N.H Pham , Ngoc Ninh	293	30	
31		TN Luu - TVH Luu Huynh	16	60	

QUỐC HẠN 30 THÁNG 4 NĂM 1975 – 2019

**CHÚNG TA HÃY ĐỒNG HÀNH XUỐNG ĐƯỜNG BIỂU TÌNH
TRƯỚC TÒA ĐẠI SỨ VIỆT CỘNG TẠI DEN – HAAG
CHỦ NHẬT NGÀY 28/4/2019 TỪ 14 GIỜ - ĐẾN 16 GIỜ**

BCH/CĐVNTPCS/HL TRẦN TRỌNG KÍNH MỜI

Tiếng hát vang lên trong đêm tối

Nguyễn Quyết Thắng

Trong đêm tối tiếng ca đã dậy lên. Trong u -
tối oán than đã dần tan, dậy đi anh tôi chờ, dậy đi
em tôi chờ, nhìn quê hương thấp sáng trái tim con người. Bùng
lên, bùng lên cao tiếng hát, vùng lên, vùng lên như bão táp, như gió
lớn phát tung ngọn cờ. A!... có bao anh hùng, ha.. ha.. ha..
ha.. ha..ha..ha.. ha.. ha..ha.. Hôm nao chết vì núi sông, chết vì đấu
tranh cho non nước thanh bình, cho mặt trời lên, cho người nước Nam thôi lâu
đày. Lửa cháy trong đêm tối tiếng ca đã dậy lên. Trong đêm
tối tiếng reo đã hòa vang. Tự - do ời ! tung bùng, Việt- Nam
ời ! vui mừng, Hồn căm ời ! thôi hết mọi nỗi.

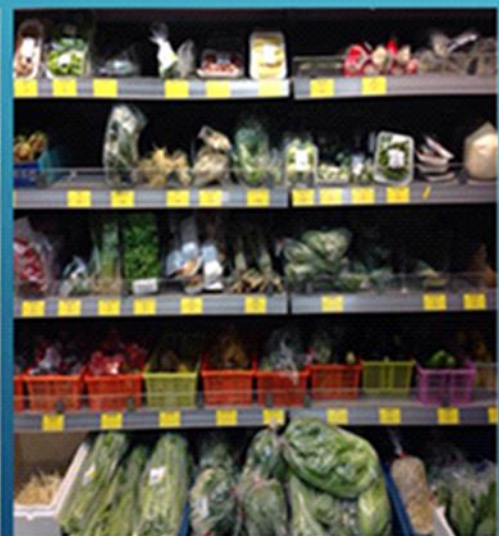
Vietnamese Toko Kim Lan

Bán các thực phẩm Châu Á tươi, khô và đông lạnh bảo đảm chất lượng cao, giá phải chăng, cửa hàng khang trang và đầy đủ các mặt hàng thực phẩm Việt Nam phục vụ quý khách.

Toko Kim Lan tọa lạc tại Nieuwstraat 50

7411 LM Deventer.

Telefoon: 0570 644 289

**Vui lòng khách đến, vừa lòng khách đi.
Xin kính mời !**